

Inatsisissatut sirsummut oqaaseqaatit

Nalinginnaasumik oqaaseqaatit

1. Sirsuutip tunuliaqutaa

2005-imi Naalackersuisut - Inatsisartut ilalerinerisigut - aalajangiuppaat, Kalaallit Nunaanni ilinniartitaanikkut killiffiup qaffassarnissaa siunertaralugu, suliniutit annertuut aallarnisarneqassasut, tamatumani aallaavigalugit ilinniarneq piginnaangorsarnerlu tassaasut Kalaallit Nunaata nukittunerusup nammieernerusullu siumut aqutissai. Tamanna tunuliaqutaralugu ilinniartitsinikkut suliniutinut aningaasarpaaluit immikkoortinneqarput, maannalu sulisorisani siunissamilu sulisorisassani piginnaasat qaffassarnissaat siunertaralugu suliniutit arlaqartut aallartinneqarput.

Naalackersuisut ilinniartitaanikkut pilersaarut pillugu nalunaarusaanni, 2006-imi ukiakkut ataatsimiinnermi aningaasanut inatsisissap isumaqatigiissutiginiarneranut atasumi, erseqqissarneqarpoq suliniuteqarfissanut atatillugu nalinginnaasumik pisariaqartinneqartoq pisortaniit namminersortuniillu peqataalluinnartoqarnissaa. Ilutigisaanik oqaatigineqarpoq ilinniartitsinikkut annertusisamik suliniuteqarneq qulaaniit Namminersorlutik Oqartussanit qitiusumiit pilersaarusiornertut ingerlanneqassangitsoq, suliniuteqarnerli pisariaqartitsinermut sammisuussasoamatullu suliniutit nutaat suliffeqarfiit oqaloqatigalugit ingerlattariaqartut, ilaatigullu suliffeqarfanni ingerlanneqarlutik. Aammattaaq piumasarineqarpoq tigussaasumik ilinniartitsineq annertunerpaamik nunap nammieq ilinniarfiiniit aallaaveqassasoq, ingerlatsinerup sulianut tunngasutigut qaffasissumik killiffeqarnissaa qularnaarneqaaqqullugu, tassami pingaarluinnarmat uagut nammieq ilinniarfitta pitsanngorsarnissaannut periarfissap annaaneqannginnissaa. Aammattaaq ilinniarfiit aqutsinermi sakkunik nutaalianik uuttorneqarsinnaasunillu peqarnissaat qularnaarneqassaaq, kiisalu inuutissarsiutinik ingerlatsisut ilinniartitsinerit ilusilersornerinut aqqissugaanerinullu suli annertunerusumik oqartussaaqataanissaat qularnaarneqassalluni.

Kalaallit Nunaanni qitiusumik ilinniarfiit, Inatsisartut akuerisaannik ilinniartitsinikkut immikkut ittumik suliniuteqarnissamut, qitiulluinnartumik inissisimanerat akueralugu, qitiusumik ilinniarfiit aqqarnermikkut aqqissugaanerat nutaamik ullutsinnullu naapertuuttumik ilusilerniarlugu suliniuteqartoqarnikuuvoq. Aqutsinermik aqqissuussinerup siunertaraa ilinniartitsinikkut suliniutit atorfissaqartitsinermut samminerulersinnissaat, aqutsinermut atortut nutaanerusut uuttoruminarnerusullu pissarsiarinerisigut, ilutigisaanillu inuutissarsiutinik ingerlatsisut annerusumik ilinniakkat ilusilersugaanerinut aqqissugaanerinullu peqataatinnerulernerisigut. Qitiusumik ilinniarfiit suliassaasa pingaarnersaraat

inuutissarsiutinik ilinniartitsinernik inerisaaneq, suliatigut susassaqarfiit ataasiakkaat maanna siunissamilu pisariaqartitaannut naapertuuttunik. Ilutigisaanik nammineq ineriartornissamut annertunerusumik oqartussaaqataalernerup, suliffeqarfiit tapersersuinerisigut, ilinniarfiit ilinniakkanik aqqissuinissamut periarfissaat annertusassavaa, ilinniartut suliffeqarfinni namminneq inerisaaqataaffigisassaminni pitsaanerpaamik piareersarneqarsinnaanngorlugit. Naalakkersuisut isumaqarput pingaaruteqarlunnartuusoq, ilinniartitsinernik pilersaarusionerup, Kalaallit Nunaanni suliassaqartitsiviit siunniussaralugit ingerlanneqarnissaa.

Unamminartut taaneqartut aqutsinerup aqqissugaanera eqaannerusooq pisariaqalersippaat, piunasaqaatinut pisariaqartitanullu nikerartunut, inuiaqatigiit allanngoriartortut ilisarnaatigisaannut naleqqussarneqarsinnaasumik. Aqutsinerup aqqissuussinerup nutaap qitiusumik ilinniarfiit siunissami unamminartunut pisariaqartunik sakkussissavai. Tamatuma saniatigut aqutsinerup aqqissuussinerup, qitiusumik ilinniarfiit qaqugukkulluunniit ilinniakkanik naapertuuttunik, suliamullu atatillugu pitsaalluinnartunik neqeroorsinnaanissaat sinaakkusissavaa. Tamanna tunuliaqutaralugu sirsuutigineqarpoq ilusiliussa, qitiusumik ilinniarfiit ataasiakkaat imminnut aqutarinerunissaannik aallaaveqartoq sirsuutigineqarpoq. Ilusiliussamut ilaapput suliassat suliarinissaannut naleqqiullugu annertunerusumik kiffaangissuseqarneq, aamma akisussaaffiup annertunerusup tunniqarnera, taamaalilluni qitiusumik ilinniarfiit tamatuma kingorna tassaalissallutik suliffeqarfiit pisortat pigisaat namminersortut. Suliffeqarfiit qullersaasumik aqqarneri siulersuisunit, suliamik immikkut ilisimasalinnik, suliffissaqartitsinermilu kattuffinnit toqqarneqartunik ingerlanneqartut. Saniatigut sirsuutigineqarpoq, qitiusumik ilinniarfiit suliassanik erseqqinnerusutigut isumaginninneri, siulersuisut Namminersorlutillu Oqartussat akornanni angusaqarnissamik isumaqatigiissutit aqutugalugit malittarisassiuqassasut.

Ullumikkut qitiusumik ilinniarfiit arfineq-pingasuppoot: Sanaartornermik Ilinniarfik Sisimiuniittoq, Saviminilerinermik Ilinniarfik Nuummiittoq, Niuernermik Ilinniarfik Nuummiittoq, Niuernermik Ilinniarfik Qaqortumiittoq, Imarsiornermik Ilinniarfik Paamiuniittoq, Inuussutissalerinermik Ilinniarfik Narsamiittoq, Aalisakkerinermik Ilinniarfik Maniitsumiittoq, kiisalu Tunngaviusumik Peqqissaanermik Ilinniarfik Nuummiittoq. Kingulliullugu taaneqartoq inatsisiliornermut aatsaat 2009-mi ilanngarpoq.

Sirsuutip matuma suliarineqarnissaata tungaanut 2007-imi pingasoriarluni ataatsimeersuartoqarpoq, qitiusumik ilinniarfiit arfineq-marluusut aallartitaannik peqataaffigineqartunik. Tamatuma saniatigut aqutsinerup aqqissuussinissaq nutaap pillugu apeqqut peqataasut allat ilagalugit oqallisigineqarnikuuvoakkununga ilaallutik qitiusumik ataatsimiititaliat siulittaasui aamma taamani Aningaasaqarnermut Pisortaqarfusoq. Tassunga atatillugu pingaaruteqarsimavoq qitiusumik ilinniarfiit maanna qullersarisaasa peqataatinnissaat, suliffeqarfiit ilinniarfiit ingerlannerinut, inerisarnerinut, takorluugaannut aamma ilinniakkat imarisaannut sunniuteqaaqataanerulernissaannut atatillugu, Kalaallit Nunaanni suliffissaqartitsiffiit pisariaqartitaat aamma ilinniakkat nutaat ineriartortinnissaat naapertorlugit. Tamakku suliffissaqartitsiffinni maannakkorpiaq pisariaqartitsinernut naleqqussarneqassapput, isertitsiffiusumillu pikkorissarnerit pilersinneqarnissaat

aqqutissiuutissallugu. Suliassat suliarineranni suliffissaqartitsifiit peqataatinnissaasa pisariaqartinneqarnerat, inuiaqatigiit kalaallit annermik inuutissarsiutit - inuutissarsiutinik ilinniarfiit ilinniartitsiffigisartagaasa - iluanni annertuunik unamminartoqarneranut naleqqiqassaaq. Saniatigut inuutissarsiutinik ilinniartitsinermut ilisarnaataapput sukkassuseq ingerlaavassuserlu, taamaallaat qitiusumiit aqqarnissamut naapertuuttoorpasinngitsut. Taamaammat Naalakkersuisut isumaat naapertorlugu qitiusumik ilinniarfiit ingerlataqarnerisa, eqaannerusumik pisariaqartitsinerlu naapertorlugu pisumik, aqqarnissaat periarfissittariaqarpoq. Pissutsit malittarisassiuqartut allanngorartuupput, annermillu inuutissarsiutinik ilinniartitsinermi ineriartorneq annertoqaaamaammallu akuttunngitsumik nutaanik malittarisassiuttariaqarluni. Suliassat pisariaqanngitsumik qitiusumiit kinguarsarneqarnissaat pinngitsoorumallugu, sirsuutigineqarpoq malittarisassiorneq peqataasunut isumagisassanngortinneqassasoq, soorlu ilinniartitsinermut pilersaarutitik Namminersorlutik Oqartussanit akuerineqartussanik suliaqarnikkut. Taama sulineq inuutissarsiutinik ilinniartitsinermi sammiviit assigiinngitsut pillugit immikkut ilisimasaqarnissamik piumasaqarfiuvoq. Taamaammat taamannak ilisimasallit malittarisassiornerup ilusilersorneranut peqataalluinnarlutik suleqataasariaqarput. Taamaaliorneq aammattaaq piffissaq ungasinnerusooq eqqarsaatigalugu qitiusumi aqutsinermi pisariillisaanissamut aqqutissieqataassasoq ilimagineqarpoq.

Qitiusumik ilinniarfiit oqalliseqatiginerinut atatillugu inerniliqarpoq, pisortat pigisaannik suliffeqarfittut namminersortutut inissiineq, suliffissaqartitsiffiit siulersuisuni sirsuutigineqartuni suliarnut peqataanerat annertusassagaat. Ilinniarfiit inuutissarsiutinik ilinniartitsinermut akisussaanagerat annertusarneqassaaq iliuuseqarnissamullu kiffaanngissuseqarnerunerup aammattaaq ilinniarfiit aqqarnerat pitsanngorsassavaa. Ilinniarfiit inatsisitigut namminersortutut pilersinnerisa nassatarissavaa, ilinniarfiit nukissatigut sillimmatigisanik siunertamut naaperturusumik nutaanillu pilersitsiffiusumik atuinerat. Tamatuma nassatarissavaa inuusuttut ilinniakkanik piumasaannut suliffeqarfiillu sulisunik piumasaannut, kiisalu ilinniagaqaaqqissimasunik pisariaqartitsinerannut suli annermik qanillattuineq. Qitiusumik ataatsimiititalianiit allakkiami, taamani Suliffissaqartitsiniarnermut Inuussutissarsiutinillu Ilinniartitsinermut Pisortaarfiusumi 25. maj 2007 tiguneqartumi, qitiusumik ataatsimiititaliat assingusumik kissaateqarnertik oqaatigaat, oqariartuutigalugulu suliffissaqartitsiffiit ilinniarfiit aqrinut akisussaaffimmik tigusinissamut piareersimasut. Ullumikkut suliffissaqartitsiffiit qitiusumik ilinniarfiit ingerlatsinerinut annertunngitsumik sunnuteqarsinnaassuseqarput, tamannalu annermik sunniuttarpoq apeqqutinut assigiinngitsunut naleqqiullugu inassuteqaateqartarnikkut. Kisianni tunngaviatigut oqartussaallutik akisussaasut inassuteqaatit pineqartut maleruarnissaat pisussaaffiginngilaat, tassami oqartussaallutik akisussaasut pisortatigoortumik aalajangiisinnaatitaaneq pigivaat, qitiusumilli ataatsimiititaliat sulinerat akisussaaffiligaanani.

Siulersuisut inuiaqatigiinnit inuutissarsiutinillu ingerlatsinermit misilittagallit eqqrisigut, ilinniarfiit pisortaat pingaarutilinnik suleqateqalissapput. Siulersuisut tassaassapput ilinniarfiit pisortaasa sirsortaat, ilutigisaanillu tassaallutik ilinniarfiup ingerlatsineranut qullersaallutik akisussaasut. Pisortatigut suliassaqarfiup

inuutissarsiutinik ilinniartitsinermit tunngasut pingaarnerusutigut aqutarinerat isumagissavaa. Taamaaliornikkut eqaassuseq annertunerusoq pilersinneqassaaq, ilinniarfiillu naleqqussarsinnaassusiat pitsaanerulissalluni. Taamaalilluni aqutsinermit pissutsit, suliffeqarfiit namminersortut pisortanit pigineqartut pilersinnerisigut, immikkut ittumik ilinniartitsinikkut suliniuteqarnermi anguniakkat anguneqarnissaannut pingaarutilimmik sunniuteqassapput. Aamma imaassinnaavoq ilinniarfiit nammineermerkut ineriartornerisa tamatumalu kingunerisaanik misilittagarilikkat piffissami ungasinnerusumi nassatarigaat imminut pigilivinneq.

Ilutigisaanik sirsuummi erseqqissarneqarpoq, aqutsinermit nutaamik aaqqissuussilluni aalajangersakkat taamaallaat qitiusumik ilinniarfinnut taaneqartunut atuuttut. Taamaamat sirsuutip ilinniarfiit allat - inuutissarsiutinik ilinniartitsinermit neqerooruteqartartut - eqqorneqarnissaat siunertarinngilaa. Tamatumani annermik eqqarsaatigineqarpoq Piniarnermik Aalisarnermillu Ilinniarfik. Aammattaaq eqqaaneqarsinnaavoq Perorsaarnermik Ilinniarfik Ilulissaniittoq, ilaatigut isumaginninnermi ikiortitut ilinniakkamik neqerooruteqartartoq, aammali saniatigut ilinniakkanik ingerlaqqiffiusunik neqerooruteqartoq. Assigiinngissutaat ersersikkumallugu inatsimmi sirsuutigineqarpoq ilinniarfiit arfineq-pingasut taaguutaat allanngorlugu tassaalersinneqassasoq "qitiusumik ilinniarfiit", ilinniarfiilli allat inuutissarsiutinik ilinniartitsinermit aalajangersimasunik neqerooruteqartartut taaguutigiinnassagaat "inuutissarsiutinik ilinniarfiit". Taamaaliornikkut erseqqissarneqassaaq, aqutsinermit aaqqissuussineq nutaaq taamaallaat qitiusumik ilinniarfinnut arfineq-pingasuusunut atuuttoq. Taamaamat ilinniarfiup, ilinniartitsinikkut immikkut suliniuteqarnermit naleqqiullugu, immikkut inissisimanerata nalilereerneratigut, sirsuummi aalajangersakkanut ilaanngilartaaq Savaatilinnut Ilinniarfik, tassami assersuutigalugu ilinniarfik qitiusumik ataatsimiititaliaqanngilaq. Kisianni ilinniarfiit allat, aqutsinermit aaqqissuussineq pillugu sirsuutip aalajangersagaanut ilaalersinnaanerat, siumoortumik itigartitsissutigineqareersinnaanngilaq.

Ilutigisaanik erseqqissarneqassaaq sirsuummi pineqarmat qitiusumik ilinniarfiit aqutsinikkut aaqqissugaanerat, taamaamallu immikkut ilinniakkani allannguinerujunnartut pineqanngimmata.

Kiisalu sirsuutip siunertaraa malittarisassani maanna atuuttuni siunertamut naapertuutinnigitsutut paasisat ikittunnguit naqqinnissaat. Ilutigisaanik sirsuutigineqarpoq inuutissarsiutinik ilinniartitsinermit tunngasut oqartussaaffigalugit akisussaaffiginerisa siunissami allanngoratarsinnaanerat sirsuummi sillimaffiginiarlugu naqqiuteqartoqassasoq.

Allannguutit ilusaasa - allannguutinit Inatsisartut 2003-mi akuerisaannut kingullermillu 2008-mi upernaakkut ataatsimiinnermit naleqqiullugit - nassataat paasiuminarsaneq siunertarlugu sirsuut nutaaq ataatsimut allataq suliarineqarmat. Aammattaaq peqqussut allanngortinneqarpoq Inatsisartut peqqussutaanniit Inatsisartut inatsisaannut, tamatumunngalu pissutaavoq pisinnaatitsilluni inatsit, Inatsisartut peqqussutaasigut malittarisassiuussisoqarnissaanik peqqusisoq, Namminersornerup eqqarneratigut atorunnaarsinneqarmat.

Tamatuma saniatigut aammattaaq eqqaaneqartariaqarpoq, sirsuut sivisuumik suliarineqarmat, tamatumunngalu annermik pissutaavoq sirsuummut oqaaseqaatit kalaallisut suliarinerisa pitsaasuunissaat qularnaarniarneqarmat. Taamaalilluni sirsuut tusarniaassutigineqarpoq 2008-mi upernaakkulli.

2. Inatsisissatut sirsuummi pingaarnerit

a) Inatsisit atuuttut

Inatsisit ullumikkut atuuttut tassaapput Inatsisartut peqqussutaat nr. 2, 31. maj 1999-imeersoq, Inatsisartut peqqussutaat nr. 11, 18. december 2003-meersoq aqutugalugu allanngortinneqartoq kingullermillu allanngortinneqartoq 2008-mi Inatsisartut upernaakkut ataatsimiinneranni, taamaalilluni peqqussutip taaguutigilerlugu " Inuussutissarsiutinut ilinniartitaanerit inuussutissarsiutinullu pikkorissartitsisarnerit pillugit Inatsisartut peqqussutaat". Inatsisit taakku naapertorlugit, Inatsisartut Naalackersuisut peqqaat inuutissarsiutinik ilinniartitsinerit ataatsimut isigalugit akisussaaffigeqqullugit. Taamaamat pisinnaatitaanerup, assersuutigalugu siulersuisunut sirsuutigineqartunut, nuunnissaa inatsisitigut pisinnaatitsissunnik tunngavissaqanngilassami susassaqtut allat soorlu siulersuisut, inatsisit atuuttut aallaavigalugit taamaallaat sirsuisutut pisinnaatitaaffilerneqarsinnaapput. Taamaalilluni ullumikkut Naalackersuisut kisimiillutik ilinniarsiit suliaat aalajangiiffigisarpaat.

Inatsisit atuuttut naapertorlugit qitiusumik ilinniarsiit arfineq-pingasusut ullumikkut aningaasaqarnermikkut, imarisamikkut ingerlatsinerimikkullu Kultureqarnermut, Ilinniartitaanerimut, Ilisimatusarnerimut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfimmit aqutaapput, taassumalu ataanniillutik, Naalackersuisoqarfillu tamakkiisumik ilinniarsiit ilitsersuisinnaatitaavoq. Ilutigisaanik pisortatigut suliaasaqarfilluni naalackersuisoqarfiusoq ilinniarsiit pisortaanik atorfinitsitsisinnaallunilu soraarsitsisinnaatitaavoq. Ullumikkut qitiusumik ilinniarsiit arfineq-pingasut aamma inuutissarsiutinik ilinniarsiit allat inatsisitigut immikkoortitaanngillat. Taakku tamarmik ullumikkut Namminersorlutik Oqartussat ataanniippat, taamaalillunilu Namminersorlutik Oqartussat ilinniarsiit ingerlassaannut naleqqiullugu tamakkiisumik ilitsersuisinnaatitaapput. Ilutigisaanik ilinniarsiit pisortaat naalackersuisoqarfimmut ilinniarsiit attuumassuteqarfigisaanut nalunaartarput. Tamannalu atuuppoq, naak pisinnaatitaaffiit ilaannut atatillugu qitiusumik ataatsimiititaliat inassuteqaateqarsinnaatitaagaluartut. Tamatumali inatsisitigut nassataraa akisussaaffiit pisinnaatitaaffiillu sulia qitiusumi Namminersorlutik Oqartussani inassisimanagerat. Inassuteqaateqarneq nalinginnaasumik aalajangiisuulluni oqartussaasumik pituttuineq ajorpoq. Taamaamat inassuteqaateqartarneq isigisariaqarpoq tassaasoq aalajangiinissamut sirsuut. Taamaamat oqartussaasup inassuteqaat maleruassagaa piumasaqaatigineqarneq ajorpoq, naak inassuteqaat arlalitsigut inaarutaasumik aalajangiinermut toqqammaviusaraluartoq.

Aammami oqartussaaffiit qaffakkiartortumik ilusiligaanerisa maanna atuuttut, inatsisitigoortumik isigalugu, ilinniarsiit Namminersorlutillu Oqartussat akornanni

angusaqarnissamik isumaqatigiissuteqarnissaq pisariaqalersinngilaat, tassami anguniakkat inaarutaasumillu angusassatut kissaatigisat pissusiviusut naapertorlugit suliamut atatillugu naalakkiutitut aalajangerneqarsinnaammata. Aammattaaq ilinniarfiit aalajangigaat tamarmik pisortatigut suliassaqarfimmuut naammagittaalliutigineqarsinnaapput, ingerlatsinermut inatsisiliornerup qullersaqartitsilluni aamma appasinnerusoqartitsilluni aqqissugaanerata nassatarisaanik.

b) Sirsuut

Aqutsinermit aqqissuussinermi sirsuutaasumi naatsorsuutaavoq qitiusumik ilinniarfiit arfineq-pingasusut tassaalissasut suliffeqarfiit namminersortut pisortanit pigineqartut, Naalakkersuisut nalinginnaasumik ilitsersuisinnaatitaanerisa avataanniittut. Aallaavittut ilinniarfiit nammineerlutik ingerlatsivinngornerisa nassatarissavaat, ilinniarfiit tassaalernerat ilinniarfiit inatsisitigut imminnut ingerlatarisut, siulersuisunit qullersaasunit oqartussaaffigineqartut.

Ilinniarfiit pingaarnerusutigut sinaakkutissaat, aningaasaqarnikkut tunngavii pisussaaffiilu Namminersorlutik Oqartussat inatsisiliornerisigut taakkunungalu atasumik nalunaarusiornerisigut malittarisassiuqartuassapput. Tamatumunnga ilanngqassaaq ilinniarfiit aningaasaqarnermut naleqqiullugu, aalajangersakkanut Namminersorlutik Oqartussanut atuuttunut ilaajuassammata, kiisalu sulianut ilinniartunut tunngasunut atatillugu ingerlatitseqqittoqarsinnaassammata. Kisianni sirsuutip, ingerlatsinermit naleqqiullugu, akisussaaffik maanna inatsisaasut pisinnaatitsiffiannit annertuneroqisoq ilinniartinnut tunniutissavaa. Suliffeqarfiit namminersortut pisortat pigisaat takornartaanngillat, tunngaviusumillu inatsisiliornermi "ingerlatsivinnik immikkut ittunik" taaneqartarlutik.

Aqutsinermit aqqissuussinermi sirsuutaasumi qitiusumik ilinniarfiit nassuarneqassapput tassaasut, ilinniarfiit

- siulersuisunit arlaannaannulluunniit attuumassuseqanngitsunit aqutarineqartut,
- inatsisiliorneq aqqutigalugu pilersitat aamma ileqqoreqqusaqartut, ilinniarfiup siunertaanik, ingerlassaanut sinaakkusiusanik aamma siulersuisut katitigaanerisa suliassaasalu allaaserinerannik
 imaqartumik aamma,
- aningaasanut inatsit aqqutigalugu tapiissutitigut aamma isertitsissutaasunik ingerlatsinermit aningaasaqarnikkut tunngaveqartut, naatsorsuusereriaatsitigullu Namminersorlutik Oqartussanit
 avissaaqqasut.

Aqutsinermit aqqissuussineq sirsuutaasup aammattaaq nassatarissavaa, qitiusumik ilinniarfiit suliffeqarfittut namminersortutut pilersinneqarneri. Suliffeqarfiit tamarmik immikkut siulersuisunit arlaannaannulluunniit attuumannngitsunit aqutarineqassapput, suliffeqarfiullu ulluinnarni ingerlatsinermini, Namminersorlutik Oqartussanit isertitat, isertitallu allat atornissaat tamakkiisumik oqartussaaffigissavai. Ilutigisaanilli suliffeqarfiit (ilinniarfiit) suli pisortanit pigineqartuupput, tassami ingerlatsinerat annerusutigut pisortanit aningaasalersugaassaaq, suliffeqarfiillu

ilinniartitsinermik ingerlatsillutik, tamannalu inuiaqatigiit suliassaraat. Tamakku saniatigut suliffeqarfiit pisortatigoortumik isumaqatigiissutit aqputigalugit malittarisqaassapput, taakkununga ilanngullugit isumaqatigiissutit, aammattaaq missingersuusiortarneq, naatsorsuuserineq naatsorsuutillu saqqummiri pillugit aalajangersakkat qaqugukkulluunniit Namminersorlutik Oqartussanut atuuttut maleruassavaat.

Nutaaliartaasut taakku saniatigut sirsuutip annertuumik imarivai aalajangersakkat, pisinnaatitsilluni aalajangersakkat ilanngullugit, annerusumik minnerusumilluunniit allannguuteqaratik Inatsisartut peqqussutaannit atuuttumit ingerlateqqinneqartut. Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq, Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi pisinnaatitsilluni aalajangersakkat arlaannaalluunniit atorineqarnikuunngimmat. Tamatumunnga annermik pissutaavoq inuutissarsiutinik ilinniartitsinermut tunngasutigit ineriartorneq sukkangaarmat, assersuutigalugu ilinniakkamut aalajangersimasumut naleqqiullugu ilinniartitsinissamik pilersaarutit pillugit nalunaarut, atuuttuulernermin kinguninngua pisoqalereersinnaasarluni. Tamannalumi soorunami aamma sirsuummut atatillugu pingaaruteqartumik tunngaviuvossami ilinniakkat annertunenrusumik ilinniarfinni ilusilersorneqartariaqarput, suliffissaqartitsiffiit ineriartornermut qaninnerpaasut peqataalluinnartillugit. Tamatuma kingorna qitiusumi oqartussaasut akuersissuteqarnermi nakkutilliinermilu suliassat isumagisassarissavaat.

Tulliuttumi sirsuummi qulequttat pingaarnikkaarlugit oqaaseqaateqarfigineqassapput:

1) Suliffeqarfiit (ilinniarfiit) imminnut ingerlannerat:

Suliffeqarfiit namminersortut tunngavigisaanni pineqartoq tassaavoq imminut ingerlatarineq. Imminut ingerlatarineq ilinniarfiit aalajangiinerinut naleqqiullugu annertuumik kiffaanngissuseqartitsivoq. Kisianni sinaakkusiussat iluanni, ilinniartitsinikkut politikimi anguniakkat piviusunngortinnissaannut akisussaaffeqarnermik nassataqarpoq.

Ilinniarfiit inatsisitigut Namminersorlutik Oqartussanut suli ilaapput. Imminut ingerlatarinerup immikkoortugaa, Namminersorlutik Oqartussat erseqqissumik inatsisitigut tunngaveqartigat ilinniarfinnut malittarisassiorsinnaajunnaassammata. Namminersorlutik Oqartussat pingaarnerusutigit sinaakutissat aalajangersarnissaat akisussaaffiguassavaat, sulianilu arlaqartuni tusarniaavigineqartassallutik. Aammattaaq Namminersorlutik Oqartussat ilinniarfiit ingerlataannik nakkutilliisuussapput, imarititaasunut aningaasaqarnermullu tunngatillugu. Tamatumunnga pissutaavoq qitiusumik ilinniarfiit inuiaqatigiinni suliassanik suliaqartuarnarat, ilinniartitsinertut ilinniartitsinermullu attuumassuteqartunik sullissinertut iluseqartunik, Namminersorlutillu Oqartussanit tapiiffigineqartarlutik.

Qitiusumik ilinniarfiit namminneq aningaasaatimik aqutarinissaannut kiffaanngissuseqarnerussapput. Tamatuma saniatigut kontot assigiinngitsut akornanni killilersugaanngitsumik nuussisinnaatitaasoqalissaaq. Inatsisartut aningaasanut inatsit aqputigalugu aalajangersinnaavaat, annerusumik/minnerusumik

atuinnermut sinaakkusiussap erseqqinnerusumik aalajangiiffigineqartup iluani, ilinniarfiit aningaasaliisinnasut aningaasanillu attartorsinnaasut. Ilutigisaanik sirsuutigineqarpoq ilinniarfiit, sinneqartoorutinik/amigartoorutinik ukiup aningaasaliiffiusup tullianut nuussisinnasasut, pisortatigut suliassa qarfiup ersarinnerusumik tunaartarisassaliai naapertorlugit. Taamaalilluni ilinniarfiit suliniutimik pingaarnerniit tullerriaarnissaannut namminnerlu ilisarnaqutissamik pilersinnissaannut periarfissaqalissapput, taamatullu ilinniarfiup neqeroorutaasa piginnaaneqarfiisalu inerisarnissaat maannarniit annertunerusumik periarfissaqarfigilissallugu. Aamma ilimagineqarpoq qitiusumik ilinniarfiit misigilissagaat, siulersuisut aamma pisortatigut suliassa qarfiup angusaasunik malinnaanerulernerat, ilinniartut pissarsiaasa, ilinniarfiillu sullissinerisa ilinniartitsinerisalu pitsaassusaasa malinnaaffiginerisigut.

Tamakku saniatigut aammattaaq sirsuummut ilaavoq ersarissunik ilitersuusiortoqartarnissaanik piunasaqarneq, ilinniarfiit akisusaaffiisa allaffissornikkullu suliassaasa allaaserineqarnerinik imaqartunik. Makku pineqarlutik:

- siulersuisunik pisortanillu allatseqartitsineq aamma pisariaqartutigit toqqorsiveqarnikkut suliassat (journal)
- akissarsianut sulisoqarnermullu tunngasunik allaffissornikkut ingerlatsinessunga ilaatillugit oqartussallutik akisussaasut isumasiortarnissaat, atorfinitsitsinnermut soraarsitsinnermullu tunngasut pillugit, aamma ilinniarfiit allat suleqatigiunnaarnerisa annertussusaat pillugu
- missingersersuutit, naatsorsuutit (DAU-mik taaneqartartup iluani), ilinniartunik nalunaarsuiffiit nalunaarutillu suliarinerat aqrallu
- ilinniakkat aqqissurirut ingerlannerinullu uppersarsaatit, tassunga ilanngullugit soraarummeernermut uppersarsaatit, karakteriliisarnerit ilaalu ilanngullugit
- pisortatigut suliassa qarfiimmut nalunaaruteqartarneq
- ilinniartitsinerup pitsaassusaanut tunngasunik ingerlatsineq.

Ilutigisaanik oqaatigineqassaaq, qitiusumik ilinniarfiit aningaasaqarneri naatsorsuutinillu saqqummiisarnissaat pillugit sirsuummi aalajangersakkat, taamanikkut Aningaasaqarnermut Pisorta qarfiusoq qanimut suleqatigalugu suliarineqarmata.

2) Namminersorlutik Oqartussat anguniakkatigut sinaakutissatigullu aqutsinerat:

Qitiusumik ilinniarfinni aqutsinermik aqqissuussinnermut nutaamut atatillugu, qitiulluinnartumik tunngaviuvoq pisortatigut suliassa qarfiup anguniakkatigut sinaakutissatigullu aqutsinissaa. Tamatuma nassataraa Namminersorlutik Oqartussat tassaassammata ilinniakkanut tunngatillugu pingaarnerusutigit anguniagassanik sinaakutissanillu politikikkooortumik aalajangerneqartunik aalajangersaasussat, assersuutigalugu neqeroorutitut ilinniartoqalersarnermullu, pingaarnerusutigit imarititassanut ilusiliussassanullu, soraarummeernerut, soraarummeersitsinnerut, naliliinnermut pitsaassutsimillu qularnaarinnermut il.il. naleqqiullugu. Tamanna ullumituut ilinniarfiit soqutiginnitsillu qanimut suleqatigalugit pissaaq. Ingerlatassat pillugit ilinniarfiit siulersuisuisa pisortatigullu

suliassaqarfiup akornanni isumaqatigiissutit ilaatigut angusaqarnissamik isumaqatigiissutit aqutugalugit pisassapput, ilinniartitsinerilli imarisassaat ilusissaallu pillugit sinaakkutissatut isumaqatigiissutit, tamakku pillugit nalunaarut tunngavigalugu ilinniartitsinerit ilinniarnerrillu pilersaaruserinerinik akuersinertut iluseqassallutik.

Naatsorsuutigisaavoq pisortatigut suliassaqarfiup aqutsinermik aqqissuussinermut akisussaasutut sumiiffinni ataasiakkaani aqutsinermi nalinginnaasumik anguniagassat piumasaqaatillu ilusilersussagai. Tamatuma saniatigut pisortatigut suliassaqarfiup pitsaassutsimut tunngatillugu aqqissuussinikkut qitiusumiillu nakkutilliinikkut suliffeqarfiit anguniagassatut aalajangiussanik angusinerat malinnaavigissavai. Kiisalu pisortatigut suliassaqarfiup nakkutigissavaa, sinaakkutissatut piumasaqaatit suliffeqarfiit ingerlatsinissaannut aamma anguniakkanik politikikkut aalajangiartunik piviusunngortitsiniarnerinut naapertuuttuunersut.

Taamaalilluni suliffeqarfinnut namminersortunut pisortat pigisaannut ikaarsaarnermi, ilinniarfiit ingerlannerinut akisussaaffik, siulersuisunut nuqassaaq. Taamaattoq Namminersorlutik Oqartussat politikikkut pingaarnersutigullu sinaakkusiussaat inuutissarsiutinik ilinniartitsinermi ingerlatsinermik aqutsisuujuassapput. Taamatuttaaq pisortatigut suliassaqarfik, ilitseruuserinerit tunaartarisassaliornerillu aqutugalugit, ilinniarfimi allaffissornikkut ingerlatsinermut, sulisoqarnermut isumaqatigiissutinullu tunngasunut nalunaaruteqartarnermullu malittarisassat ataqatigiissarnissaannut qularnaarisuussaaq.

Tamanna tunuliaqutaralugu qitiusumik ilinniarfiit Namminersorlutik Oqartussanit malittarisassiuussinermut ilaajuassapput, sirsuutillu nassatarissavaa

- ilinniarfiup isumaqatigiissutit Namminersorlutik Oqartussat ilaaffigisaat maleruassammagit, tassunga ilanngullugit akissarsiatigut atorfinitsitaanermilu atugassarititaasut, kiisalu soraarnerussutiasiat pillugit aalajangersakkat,
- ilinniarfik ukiumoortumik naatsorsuutinik kukkunersiukkanik taakkunungalu atasunik uppersaasarsukkanik suliaqartassammat,
- ilinniarfiup missingersersuusiortarnek, naatsorsuuserineq naatsorsuutinillu saqqummiineq pillugu malittarisassat qaqugukkulluunniit atuuttut maleruassammagit
- pisortatigut suliassaqarfiup ilinniarfiillu akornanni, kiisalu ilinniarfiit namminneq akrminni assigiissaakkamik pitsaassutsimut tunngatillugu aqqissuussinissaat piumasarineqassammat,
- sirsuummi aalajangersakkat ilinniarfiit ingerlatsinerinik malittarisassiuussisut maleruarneqarnissaannut pisussaaffeqarnek aamma
- ilinniarfiit inatsisit, pisortat ingerlataannut atuuttut ataanniittuassapput, soorlu pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat, pisortat ingerlatsineranni paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaat aamma inatsisartut ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaat.

3) Taxameteri malillugu aningaasalersorneqarneq:

Aningaasaleeriaaseq sirsuummi itisilerlugu malittarisassiuqanngilassami aningaasaliisarnermut tunngatillugu apeqqut Inatsisartunut aningaasanut inatsit tunngavigalugu isumagisassanngortinneqarpoq. Taamaakkaluartoq eqqortuunerpaasorineqarpoq qitiusumik ilinniarfiit aningaasalersorneqarnerat pillugu oqaaseqaateqarnissaq, aningaasaqarnermut tunngasut ilinniarfiit tunngavimmikkut allanngornerannut attuumassuteqarmata. Tassunga tunngatillugu ingerlassat apeqqutaatillugit aningaasaliisarnissaq suliarineqarpoq, ilinniarfiit ingerlassaannut tunngaviit aallaavigalugit (ingerlassat akillu) inatsisitigoortumik aningaasaliissutitut tunniqartartussat. Ilinniarfiit aningaasaliissutit, aningaasaliisarnermut sinaakkusiussat iluini, namminneq oqartussaaffigisinnaavaat, ilinniakkat ataasiakkaat siunertaat siunertallu allat ilinniarfiup ileqqoreqqusaaniittut naapertorlugit. Imaappoq ilinniarfiit ingerlassat apeqqutaatillugit aningaasalersorneqarnissaq qularnaassavaat, akit ilisimaneqartut Namminersorlutik Oqartussat ukiut tamaasa aningaasanut inatsisaanni aalajangersarneqartut tunngavigalugit. Taxameteri malillugu aningaasalersugaanerup nassatarissavaa, ilinniarfiit ingerlassaannut naleqqiullugu tapiissutinik aningaasaliisarnissaq pisariaarutissammat. Ilutigisaanik siunertarineqarpoq Namminersorlutik Oqartussat ilinniarfiit ingerlassanut sunnuteqarsinnaanerit tapersersussagaat, angusaqarnissamik isumaqatigiissutit aqutugalugit, kiisalu sirsuutigineqarluni malittarisassiuussisinnaanermut periarfissaqartoqarnissaa, ilinniartoqalersarneq, ingerlassassanik peqqussinerit ilinniartullu amerlassusaannik killilersuinerit pillugit malittarisassat aqutugalugit.

Ingerlassat aallaavigalugit aningaasaliissutit aamma taxameteri malillugu aningaasaliissutitut taaneqartarput, tassani ilinniakkami aalajangersimasumi ilinniartumut ataatsimut ukiumut aki aalajangersimasooq akilerneqartarluni. Kalaallit Nunaanni ilinniartoqassutsikkut tunngaviit, ingerlassat taamatut nassuiarnissaannut ikippallaassaqaat, taamaammat tapiissuteqarnermut tunngaviusinnaasut tamanut atuuttut iluserisinnaasaat arlaqartut suliarineqarput. Inuutissarsiutinik ilinniartitsinermi inuusuttut ilinniarnermikkut ingerlatsiinnarnissaannut ilinnialernissamullu kaammattuutaasinnaassallutik. Tamatuma saniatigut eqqarsaataavoq, ilusiliisoqarsinnaasooq holdikkaarluni taxameteri malillugu tapiisoqarsinnaanngorlugu, agguaqatigiissitsinermi holdit amerlassuserisartagaannit amerlanernik ikinnernilluunniit ilinniartoqarnermut aaqqiisoqarsinnaanngorlugu. Aammattaaq suliarineqassapput ilinniarfinnut aningaasaliissutit katitigaanissaannut ilusiliussassat, tunngaviusumik tapiissutinik, taxameteri malillugu aningaasalersuinermik immikkullu aningaasaliissutinik imaqartut. Ilusiliussat taakku angusaqarnissamik isumaqatigiissutinut qulaani pineqartunut sanilliqaassapput, ilinniarfiit ataasiakkaat aningaasaqarnikkut pisussaaffiinik periarfissaannillu illuatungeriit attassiinnarnissaat angujumallugu.

Suli misissuiffigineqarpoq maanna aningaasaliqartartut nuqarsinnaanersut, tamanut atuuttumik ingerlassat aallaavigalugit tunngavissanut, ilinniarfiit aalaakkaasumik aningaasaqarnissaannik anguniakkanillu politikikkut aalajangikkanik angusisinnaanissaannut qularnaarisunut.

Taamaattoq malugeqquneqarpoq sirsuummi matumani pineqanngimmat, taxameteri malillugu aqutsinissamik eqqussinissaq. Aqutsinermik aaqqiisuussinissaq siunersuutaasooq aningaasaleeriaatsit maanna atuuttut iluanni eqqarsinnaalluarpoq.

Tassami taxameteri malillugu ilusiliinermi tunngaviit, iluaqutaasumik ilinniakkanut allanut nuqarsinnaapput, soorlu ilinniarnertuunngorniarninnut aamma ingerlaqqiffiusumik ilinniarninnut, taakkua qanoq aqutarineqarnerat apeqqutaatinnagu.

Taamaammat uteqqinneqassaaq taxameteri malillugu aningaasalersuinerujunnartumik malittarisassiuussineq sirsuummi aalajangersakkat tunngavigalugit pinaviannngimmat, tassami sirsuutaavoq Inatsisartut malittarisassanik aalajangiuartassasut aningaasanut inatsit aqutugalugu. Taxameteri malillugu ilusiliinissaq ilimagineqarpoq siusinnerpaamik 2011-mut aningaasanut inatsisip oqallisiginerani aatsaat pissasoq.

4) Angusaqarnissamik isumaqatigiissutit:

Oqaatigineqartut sirsuutigineqarpoq aqutsinermik ilusiliineq isumaqatigiissuteqarnikkut aqutsinermik ilaqartinneqassasoq, ilinniarninnut Namminersorlutik Oqartussat ilitsersuisinnaatitaaffiisa avataannut inissisimalernerannut naleqqiullugu isigineqartariaqartumik. Isumaqatigiissuteqarnikkut aqutsineq matumani paasineqassaaq tassaasoq angusaqarnissamik isumaqatigiissuteqarneq. Isumaqatigiissutit taakku tassaannngillat inatsisitigut ima pituttutigisut, assersuutigalugu imarisaminnut naleqqiullugu pinngitsaaliissutaasumik piviusunngortinniarneqarsinnaallutik. Isumaqatigiissutit tassaapput politikikkut oqartussasut suliffeqarfiillu suliarinnittussat akornanni allakkatigut isumaqatigiissuteqarnerit. Piffissaq isumaqatigiissuteqarfiusoq nalinginnaasumik ukiunik sisamanik sivilissuseqassaassaasoq piffissaq siulersuisut atuuffiat, ilutigisaanillu aamma sirsuutaavoq, isumaqatigiissutit ingerlaavartumik isumaqatigiissutit aqqinneqartassasut ukiumoortumik naleqqussaanerit aqutugalugit. Tamatumunnga pissutaavoq susassaqarfiit inuutissarsiutinik ilinniartitsinertut ittut, taama ingerlaavarfiujuarlutillu nikerarfiutigisut, ammanerusumik isumaqatigiissusiortoqarnissaa pisariaqartimmassuk, tassuunakkullu tunngaviusut piumasaqaatillu allanngorsinnaanerit piareersimaffigalugu. Tamatuma saniatigut piumasaqaatit tamarmik siumoortumik immikkuualuttunngorlugit nassuiareerneqarsinnaanngillat. Aqutsinermut nakkutillinnermullu sakkuunermik saniatigut, tassuunakkullu aningaasaliissutit akileraarutitigut isertitat aqutugalugit aningaasaliissutaasut qanoq pissarsiffiutiginerinik takunnissinnaanissamut sakkuunermik saniatigut, isumaqatigiissutit suleqatigiinnissamut sakkuupput. Tamatumunnga aallaaviuvoq, angusaqarnissamik isumaqatigiissutit aammattaaq tassaammata, qitiusumik suliaqartut naapeqatigiissutigisinnaasaat. Taamaammat angusaqarnissamik isumaqatigiissutit aamma siunertaraat sullissinerup aalajangersimasup tunniqarnissaa pillugu oqaloqatigiinnissamut sinaakkusiinissaq. Tamatumunnga pissutaavoq ilinniartitsinermut ilisarnaqutaammat, piffissap isumaqatigiissuteqarfiusup ingerlanerani erseqqissartariaqartunik imaluunniit isumaqatigiissutiginiarneqartariaqartunik saqqummertoqartuarnissaa. Tamanna sanilliqassaaq, aqqissugaanermi politikikkut aqutaasumi - soorlu Namminersorlutik Oqartussani - sullinneqarnissamik piumasaqartup, isumaqatigiissut atsioreeraangat isiginnaartuunnarsinnaasannnginneranut. Qularutissaanngivissumik pisoqartassaaq, politikikkut aalajangiiffigisariaqartunik

isumerfigisariaqartunilluunniit. Tamatumunnga atatillugu angusaqarnissamik isumaqatigiissutit tassaatinneqarput, eqaatsumik atorluarsinnaasumillu aqutsinermut sakkussat, pisariaqartumik ersarissuunissamik piumasaqaateqarfiutigisut.

5) Siulersuisut inuttaligaanerit suliassaallu:

Siulersuisut qanorpiq inuttaligaanissaat suliffeqarfiit (ilinniarfiit) ataasiakkaat ileqqoreqqusaanni ersissaaq, ileqqoreqqusallu tassaapput suliffeqarfiup tunngaviusumik uppernarsaatai. Ileqqoreqqusaaq suliffeqarfinnit suliarineqassaaq, Namminersorlutik Oqartussat najoqqutassatut ileqqoreqqusaliaat aallaavigalugu. Ileqqoreqqusamiissapput suliffissaqartitsiffiit kattuffii sorliit, suliffeqarfiup pineqartup siulersuisuinut ilaasortassanik toqqaasassanersut. Saniatigut ileqqoreqqusami aammattaaq aalajangersarneqassapput siulersuisunut ilaasortat qanoq piginnaaneqassanersut, inatsisitigut atuuttunik iliuuseqarsinnaatitaanerit aamma ilinniarfiup ingerlassaanut, aningaasaqarneranut ingerlatsinermullu akisussaanerat. Tassunga atatillugu sirsuutigineqarpoq siulersuisut inunnit 5-7-init inuttaqassasut, ilinniarfiup soqutigisaqarfiinik atituumik peqataatitaqarfigneqartumik, ilinniarfiullu sulisuisa peqataaffigisaannik. Aammattaaq sirsuutigineqarpoq, ilinniarfiit ataasiakkaat ileqqoreqqusaat pisortatigut suliassaqarfimmit akuersissutigineqartassasut.

Siulersuisut suliassarissavaat, suliffeqarfiup anguniagassanik aamma ilinniakkanut, taakkunungalu atasumik ingerlassaanut, piffissami qaninnerusumi ungasinnerusumilu tunngavittut periusissanik aalajangersaaneq. Suliffeqarfiup pisortaata inassuteqareerneratigut siulersuisut suliffeqarfiup ukiumoortumik ingerlatsinissaa pilersaarusiortassavaat. Pisortap inassuteqareerneratigut siulersuisut aalajangissavaat, suliffeqarfiup ilinniakkanik ilinniagalittut naammassisaqarfiusussanik neqeroorutissai aamma allatigut ilinniartitsilluni suliniutissai, kiisalu isertitaqarfiusussanik naapertuuttunillu allanik ingerlataqarnissaa. Siulersuisut ilinniarfiup atugarisassai ingerlassassaalu isumaqatigiissutiginiartassavaat, Namminersorlutik Oqartussallu angusaqarnissamik isumaqatigiissuteqarnikkut.

Aammattaaq siulersuisut suliamut attuumassuteqarluartut suliarisassavaat, assersuutigalugu ilinniartitsinermut pilersaarutit suliarinissaasa akisussaaffiginerat. Kisianni ilinniartitsinermut pilersaarutit tigussaasumik suliarinerat ilinniartitsisunit imaluunniit ilinniarfimmi ilinniartitsinermut akisussaasumit isumagineqarnerusassaaq. Aammattaaq siulersuisut namminneerlutik suliamut atasumik ataatsimiititalianik pilersitsisinnaapput, suliassat suliamut attuumassuteqarluartut suliarinissaat siunertaralugu.

Kiisalu siulersuisut pisortatigut suliassaqarfimmut inassuteqaateqarsinnaatitaassapput makku pillugit malittarisassanik aalajangiiniarnermi:

- ilinniakkani ataasiakkaani ilinniartitsinermut pilersaarutit sinaakutissai: ilinniakkap siviussusia, ilusaa, atuartitsissutit katitigaanerit (tunngaviusumik atuartitsissutit, atuartitsissutit suliamut tunngasut, immikkut atuartitsissutit

il.il.), ilinniartunngorsinnaasut amerlassusissaat, sungiusarluni sulinermut atatillugu suliffeqarfinit piumasaqaatit, nalilersuinermit pilersaarutit, suliffeqarfinni ilinniartitsineq, suliffeqarfinnik akuersisarneq aamma svendinngussalluni misilitsinnermut tunaartarisassat,

- piffissap ilinniarfiup sivikillisinnaaneranut malittarisassat,
- ilinniakkanik nutaanik aallartitsisarneq.
- Taakku saniatigut siulersuisut makkununga naleqqiullugu aalajangiisinnaatitaassapput:
- suliffeqarfinnik akuersineq
- sungiusarluni sulinermit ilinniartinneqarneq
- nunani allani sulisimaneq
- svendinngorniarluni misilitsinnerit akuersissutiginerat
- ilinniarsimasat ilinniakkamut allamut nuussinnaanerat piffissallu ilinniarfiup sivikillisinneqarsinnaanera
- piffissap ilinniarfiup sivitsornissaa
- lęrlingip suliffeqarfiullu akornanni isumaqatigiinngissutit

Aammattaaq ilanngqassaaq siulersuisut pisinnaatitaaffiit taaneqartut ilaannik suliffeqarfiup ulluinnarni aqutsisuanut - sirsuummi forständerimik taaneqartumut - tunniussinnaanerannut periarfissiineq.

Qulaani takuneqarsinnaasutut sirsuummi malunnarpoq qitiusumik ilinniarfiit siulersuisuisa, inatsisit maanna atuuttut naapertorlugit qitiusumik ataatsimiititaliat pisinnaatitaaffii pisinnaatitaaffigilissagaat. Ilutigisaanik siulersuisut annertunerusumik oqartussaaffilerneqarput. Suliamik ilisimasallit sirsortaannaanatik sulissappata, malittarisassanik aalajangersaasinnaaneq, oqartussaaffimmut suliamik ilisimasallit peqataaffigisaannut tunniuttariaqarpoq. Taamaammat assersuutigalugu ilinniartitsinnermut pilersaarutip suliarineqarnissaata akisussaaffiginissaa ilinniarfiit siulersuisuinut inissinneqarpoq.

Sirsuutip aammattaaq imarivai siulersuisut sulinerminni ilinniarfiup ulluinnarni aqutsisuinut - salliullugu ilinniarfiup forständerianut - kaammattuisutut inissisimanissaannut aqutissiuussineq. Tassunga tunngatillugu sirsuutigineqarpoq, ilinniarfiup aqutsisui siulersuisunut allatsitut inissisimassasut, oqaluuserisassanik pappiaranillu siulersuisut siulittaasuannut piareersaasarlutik, siulersuisullu ataatsimiitittarlugit. Aammattaaq ilinniarfiup pisortaa siulersuisuni allattaassaaq, imaqarniliuisarluni il.il. Ilinniarfiup ulluinnarni ingerlatsineranut tunngatillugu siulersuisut pisussaaffigissavaat, ilinniarfiup ingerlassaanut malinnaalluarnissaq taamatullu inuiaqatigiit, inuutissarsiutinik ingerlatsisut ilanngullugit, ilinniakkatigut pisariaqartitaannik ilisimasaqarluarnissaq. Tamatuma saniatigut siulersuisut pisussaaffigaat namminneq ilinniarfimmik nakkutilliisutut, kaammattuisutut, inerisaasutut malinnaasutullu inissisimanertik ilisimalluassallugu.

6) Qitiusumik ilinniarfiup aqutsisui:

Qitiusumik ilinniarfinnut ilusiliussassatut sirsuutip nassatarisaanik Namminersorlutik Oqartussat qitiusumik ilinniarfiup forständerianik atorfinitsitsineq soraarsitsinerlu pisussaaffigiunnaassavaat. Tamannami siulersuisut ilinniarfiup qullersaattut

inissisimanerannut naapertuutinngilaamaassagaluarpammi Namminersorlutik Oqartussat ilitsersuisussaataitajuassapput ilinniarfiup forständerianik atorfinitsitsillutillu soraarsitsisinnaanertik aqutigalugu. Taamaattoq ikaarsaarnermi aalajangersakkatut sirsuutigineqarpoq, atorfinitsitsisinnaanermik soraarsitsisinnaanermillu pisinnaatitaaffik, forständerinut inatsisip atuutilernerani ilinniarfiit arfineq-pingasusut arlaanni forständeriusunut atuutissanngitsoq. Taamaaliornikkut atorfinitsitsinermi ajornartorsiutit immikkut ittut pinngitsoorneqassapput, tassami aaqquissuussinerup nassatarissammagu tjestemanditut atorfinnik atorunnaarsitsineq. Ilutigisaanik sirsuutigineqarpoq, siunissami forständerit suliffeqarfiup sulisuinik atorfinitsitsisalisassat, taakkununga ilanngullugit aqutsisussat allat, soorlu pisortap tullia il.il.

Tamatuma saniatigut ilimagisariaqarpoq qitiusumik ilinniarfiit suliffeqarfittut pisortat pigisaattut namminersortutut inissisimalernerisigut, taxameterilu malillugu akiliutit eqqrisigut, ilinniarfiit aqutsisui suleqataallu qaninnerit annertunerusunik piumasaqaateqarfineqalissasut. Siulersuisut takorluugaat tunngaviusumillu pilersarusiaat iliuusinnngortinneqassapput. Ulluinnarnilu aqutsisut ilinniarfiup ingerlatsineranut naleqqiullugu suliniutaasa, inerisaanerisa iliuusaasalu, siulersuisut pingaarnerusutigut anguniagaat ersersittussaallugit. Taamaaliortoqassappat pisariaqarpoq siulersuisut ulluinnarnilu aqutsisut suliamik ilisimaarinnilluartuunissaat, suleqatigiinnermut, aaqquissuinnermut aningaasanillu aqutsinnermut, pitsaassutsimik qularnaarinnermut sulisunillu aqutsinnermut tunngatillugu. Tassunga tunngatillugu naatsorsuutigineqarpoq, pisortatigut suliaaqqarfiup, aqutsisut siulersuisullu suliasaminnik nutaanik pitsaarnepaamik isumaginnissinnaalernissaat siunertaralugu, suliniutinik aallartitsinissaa.

7) Namminersorlutik Oqartussat pisinnaatitaaffii:

Sirsuutip nassatarissavaa, siulersuisut aalajangigaat - inatsisit malillugit pisimagunik - pisortatigut suliaaqqarfimmuut naammagittaalliutigineqarsinnaassanngimmata, allatut sirsuummi erseqqissumik ersittoqanngippat. Pisortatigut suliaaqqarfimmuut maalaartoqarsinnaassaaq, ilinniarfik assersuutigalugu akisussaaffimminik sumiginnaappat. Pisortatigut suliaaqqarfik tamatuma kingorna assigiinngitsutigut pineqaatissiisinnavaoq ilinniakkamik ingerlatsinissamut akuersissummik tunuartitsinikkut, sakkortusisamik nakkutilliinikkut sakkortunerusunillu unioqqutitsisoqartillugu ilinniarfik allaffissornikkut aqutarineqalersissinnaallugu. Tamakku saniatigut pisortatigut suliaaqqarfik peqqusisinnavaoq, ilinniagaq pisariaqartoq naammassineqaaqqullugu, aammattaaq sirsuutaavoq immikkut pisinnaatitsinissaaq, immikkut ittumik pisoqartillugu siulersuisunut ilaasortat taarserneqarsinnaanissaannut, siulersuisutut akisussaaffimmik sumiginnaatillugit. Kiisalu sirsuutip imaraa, ilinniartut pillugit suliat pisortatigut suliaaqqarfimmuut maalaarutigineqarsinnaanerannut erseqqissumik periarfissiineq.

8) Suleqatigiit aqutsinnermik piareersaasut:

Inatsisiliorneq ilutigalugu 2008-mi februarimi suleqatigiit sisamat aqutsinnermik piareersaasussat pilersinneqarput, Naalakkersuisunut pisortatigullu suliaaqqarfimmuut akisussaallutik, aqutseriaatsip nutartikkap ikaarsaarfiginissaanut

piareersaatnik suliaqartut. Suleqatigiit ilinniarfiit peqatigalugit, siunissami sammivinni ataasiakkaani siulersuisuujumaartut katitigaanissaat inassuteqaatigaat.

9) Suliniutit allat:

Qitiusumik ilinniarfiit sirsuut aqutigalugu periarfissaqalissapput namminneerlutik ataatsimoorussamik aqutsinermut naapitta qarfeqalernissamut, tassanilu qitiusumik ilinniarfiit nuna tamakkerlugu ilinniakkanik ataqatigiissaarinissaq pillugu inassuteqaatit suliarisinnaassavaat. Tamatumani annermik eqqarsaatigineqarput ilinniakkanik pilersitsinerit atorunnaarsitsinerillu, ilinniartitsinerit tamarmiusut ilusaannik allannguinerit, inatsisitigut allannguinerit piviusunngortinnissaannut pingaarnerusutigut tunngavissat suliaassallu allat tamanut soqutiginaatillit. Ataatsimoorluni aqutsinermut naapeqatigiiffiup taamaattup inuttarisinnaavai siulersuisut siulittaasui aamma qitiusumik ilinniarfiit forständerii aamma suliffissaqartitsiffiusartut kattuffiinit peqataatit pisortatigullu suliaasaqarfimmit peqataatit.

3. Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutaasussat

Sirsuut Namminersorlutik Oqartussanut kommuninullu aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniuteqartussat nalilerneqarpoq, tassami piffissap ingerlanerani nassatariniartussaavaa, innuttaasut amerlanerit ilinniakkamik naammassisaqarnerat. Tamatuma inuiaqatigiit imminnut napatinnerulernissaannik suliniutit ikorfartussavai. Tamatuma saniatigut piffissap ingerlanerani sirsuuttip, qitiusumik ingerlatsivimmuut naleqqiullugu, allaffissornikkut pisariillisaaneq nassatarissagaa ilimagineqarpoq. Sirsuut aningaasaqarnermut aalajangersimasutigut malunniuteqassaaq, pineqarlutik siulersuisunut akissarsiaritit aamma aallarnisaataasumik siulersuisunik pikkorissaanerit. Taamaattorli ilutigisaanik qitiusumik ataatsimiititalianut akissarsiarititaasartut sipaarneqassapput, atorunnaassagamik. Qulaani pineqartut naatsorsuutigineqarput Qitiusumik ilinniarfiit ataasiakkaat Aningaasanut Inatsimmi kontoinut pingaarnernut sinaakkusiussat iluannit aningaasalersorneqassasut. Aammattaaq eqqaaneqassaaq, ingerlassat annertusinerinut atatillugu tapertaliussaasunik aningaasaliissuteqarnissaanik qinnuteqaataasartut atorunnaassammata, ingerlassat apequtaatillugit taxameteri malillugu aningaasalersuisarneq eqqarpat. Kiisalu sirsuut immikkut ittumik ilinniartitaanermut pilersaarummi anguniakkat angunissaannut tapertaassasq ilimagineqarpoq.

4. Inuutissarsiutinik ingerlatsisunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassat

Sirsuut inuutissarsiutinik ingerlataqartunut aningaasaqarnikkut kinguneqarnissaa ilimagineqanngilaq, ilimagineqarlunili inuutissarsiutinik ilinniartitsilluni suliniuteqarneq inuutissarsiutinik ingerlatsisut pisariaqartitaannut naleqqussarneqarnerusinnaasoq. Tamatuma saniatigut ilimagineqarpoq ilinniakkanik

neqeroorutit, inuiaqatigiit ineriartornerinut tamatumalu nassataanik piumasagaataasunut sukkanerusumik naleqqussarneqarsinnaasut.

5. Avatangiisinut pinngortitamullu sunniutaasussat

Sirsuut avatangiisinut pinngortitamullu sunniuteqassanngilaq.

6. Innuttaasunut allaffissornikkut sunniutaasussat

Sirsuut allaffissornikkut innuttaasunut sunniuteqassasoq ilimagineqanngilaq, kisiannili ilinniakkat pitsaassutsimikkut qaffariarnissaat ilimagineqarluni, ataatsimullu isigalugu inuutissarsiutinik ilinniartitsinerup aaqqissugaanera pitsaanerusoq suliffisaqartitsiffiit pisariaqartitaannut naapertuuttoq kingunerissagaa ilimagineqarluni.

7. Pisortanut kattuffinnullu tusarniaaneq

Inatsissatut sirsuut 2008-mi 5. majimiit 4. junimut taamani Inuutissarsiutinut, Suliffisaqartitsiniarnermut Inuussutissarsiutigullu Ilinniartitaanermut Pisortaqarfiusumit makkununnga tusarniaassutigineqarpoq:

Taamani Aningaasaqarnermut Nunanullu allanut Naalakkersuisoqarfiusumut

Taamanikkut Naalakkersuisut Naalakkersuisoqarfiannut, Inatsiseqarnermut Allaffik

KANUKOKA

Qitiusumik Ilinniarfiit (Sanaartornermik Ilinniarfik, Sisimiut, Saviminilerinermik Ilinniarfik, Nuuk, Niuernermik Ilinniarfik, Nuuk, Niuernermik Ilinniarfik, Qaqortoq, Imarsiornermik Ilinniarfik, Paamiut, INUILI, Narsaq aamma ATI, Maniitsoq)

Savaatillit Ilinniarfiat

Peqqissaanermik Ilinniarfik

Perorsaanermik Ilinniarfik

KIK

SIK

GA

NUSUKA

ILIK

AK

IMAK

Inuutissarsiutinut Piginnaanngorsarnermullu Sirsuisoqatigiit

Qitiusumik ataatsimiititaliat siulittaasui

Taamani Attaveqaateqarnermut, Avatangiisinut Silaannaallu Pissusaanut Naalackersuisoqarfik

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunaateqarnermullu Naalackersuisoqarfik

Aatsitassaqaarnermut Pisortaqaarfik

Taamani Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfik

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfik (KIIN)

KNAPK

Tusarniaanermut piffissaliussap naanerani akissutit tiguneqarput KNAPK-miit, taamani Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfiusumit, KANUKOKA-mit, taamani Aningaasaqaarnermut Pisortaqaarfiusumit, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfimmit, AK-mit, IMAK-kimit, Aatsitassalerinnermut Pisortaqaarfimmit, SIK-mit, GA-mit aamma ILIK-mit, Qitiusumik Ilinniarfiit Kattuffiannit taamanilu Peqqissutsimik Ilinniarfiusumit.

KNAPK aamma Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalackersuisoqarfik sirsuummut oqaaseqaatissaqaratik nalunaarput. Tamanna aamma KANUKOKA-mit nalunaarutigineqarpoamaattorli oqaatigineqarluni kommunip ataatsip sirsuutigigaa, kommunit nutaat sisamat qitiusumik ataatsimiititaliani peqataatitaqassasut. Tamanna maleruarneqanngilassami qitiusumik ataatsimiititaliat qitiusumik ilinniarfinnut naleqqiullugu sulinerat taamaatissaaq, siulersuisunik pisinnaatitaaffeqarlutillu akisussaasunik taarserneqarlutik, tak. ataani erseqqissaanerit. Aammattaaq qitiusumik ataatsimiititaliat inuutissarsiutinik ilinniarfinnut tunngasut suliarfik, tamanna pillugu malittarisassat atuuttut naapertorlugit, ingerlatiinnassavaat. Tamatuma saniatigut kommunip ataatsip kissaatigisimavaa, sirsuutip kapitaliani 9-mi tapiissuteqarsinnaanermik periarfissat suliffissaaleqisunut naleqqiullugit erseqqissarneqarnissaat. Tamanna pikkorissarnernut peqataanernut atatillugu tapiissutit pillugit aalajangersakkatigut malittarisassaqaareerpoakkualu Inatsisartut peqqussutaannit atuuttumit ingerlatiinnarneqarput, taamaattoq KNAPK-p ilassutigisimavaa sirsuut taparserneqartoq.

Ilutigisaanik taamani Aningaasaqarnermut Pisorta qarfiusup tusarniaanermut akissutaa ilanngarpoq. Aammattaaq Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit (KIIIN) tusarniaanermut tapiissuteqartoqarpoq, inassutigineqarluni qitiusumik ilinniarfinni siulersuisut assersuutigalugu Ilisimatusarfimmi siulersuisutut akisussaaffeqarlutillu pisinnaatitaassasut. KIIIN-ip akissutaasa ilanngannut pissutaavoq, sirsuut taamani Inuussutissarsiutinut, Suliffissaqartitsiniarnermut Inuussutissarsiutinillu Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfiusumit tusarniaassutigineqaqqaarnikummat, taamanilu KIIIN tusarniaavigineqartunut ilaammat. Tassunga atatillugu KIIIN-ip eqqaavaa siulersuisut aammattaaq aningaasartuutissanut isertitassanullu missingersersuutit akuerinissaannut naatsorsuutillu atsiornissaannut naleqqiullugu erseqqissumik akisussaaffeqassasut. Tassunga tunngatillugu oqaatigineqassaaq, sirsuummi siunertarineqanngimmat allaanerumik imaluunniit piumasaaqatitaqarfiummannerusumik akisussaasoqarnissaa, assersuutigalugu Ilisimatusarfimmi atuuttunut naleqqiullugu. Taamaattoq tusarniaanermut akissut tunuliaqutaralugu eqqornerpaasorineqarpoq siulersuisut akisussaaffiisa erseqqissaqqinnissaat, KIIIN-ip oqaaseqaatai qanillattorumallugit.

Tamatuma saniatigut KIIIN-ip apeqquuserpaa sinneqartoorutit amigartoorutilluunniit nuunnissaat ilumut ajornannginnersoq, qitiusumik ilinniarfiit namminerisaminnik aningaasaateqanngimmata. Tamatumunnga akissutissaq "aap"-iuvossami assersuutigalugu KNR - maanna aqqissugaanermigut sirsuutip qitiusumik ilinniarfiit pillugit aalajangersagaanut assingulluinnartoq - aningaasanut inatsimmi oqaaseqaasiussaq tunngavigalugu siusinnerusukkut sinneqartoorutiminik amigartoorutiminillu nuussisinnaasimavoq. Taamaattoq sinneqartoorutininik amigartoorutinillu nuussisinnaanermut tunngatillugu apeqquut pingaernerusutigut aningaasaqarnermut inatsimmut tunngasuuvuq, tamannalu taamanikkussamut Inatsisartut aningaasanut inatsimmik suliaqarneratigut aalajangersaaffigineqassasooq ilimagisaavoq. Tassunga atatillugu ilimagineqarpoq, aningaasanut inatsimmi oqaaseqaasiinikkut killilerneqassasooq, assersuutigalugu ukiuni qassini sinneqartoorutaajunnartut amigartoorutaajunnartulluunniit nuqarsinnaassanersut. Ilutigisaanik ilimagisaavoq aningaasanik annertussusiliinikkut malittarisassiortoqassasooq, annertuumik aningaasaliissutinik sillimmasersornissaq annertuumilluunniit amigartooruteqartuarnissaq ajornarsisillugit.

AK-mit IMAK-kimiillu assigiingajattunik akissuteqartoqarpomarmik eqqaamagamikku siulersuisut katitigaanerat pillugu aalajangersakkat oqimaqatigiinngitsumik agguassinerorpassisut, tassami ilaasortat amerlanersaat tassaassammata SIK-p sulisitsisullu ilaasortaataat. Taamaattoq AK-p eqqaavaa, ilisimagamikku inuutissarsiutinik ilinniagaqarlutik naammassisut amerlasuut tassaagajummata nalinginnaasumik SIK-mit isumaqatigiinniartartut. AK-p IMAK-killu erseqqissarpaat ilinniarfinni ilinniartitsisut amerlanersaat AK-mut attuumassuteqartuummata, ASG-li ilinniarfiit pisortaat tamaasa sinnerlugit isumaqatigiinniartartuulluni. Kattuffiit taakku marluk isumaat naapertorlugu tamanna siulersuisut ilaasortaqtartinneranni ersittariaqaraluarpoq. Tamatuma saniatigut IMAK isumaqarpoq, siulersuisut katitigigaanerat pillugu malittarisassat ILO-mi isumaqatigiissutini anguniarneqartunut naapertuutinngitsut. AK-p aamma IMAK-kip oqaaseqaataat siulersuisut suliassaat pillugit paatsoorsimanermik

aallaaveqarpassipput. Tassami siulersuisut suliatigut akerleriiffiit aaqqiiviginiarneranni naapittarfiusussaangivipput, taakkununga ilanngullugit atorfeqartitat pisortallu akissarsiaannut sulinermilu atugaannut tunngasut. Akerlianimmi ilinniartitsisut ilinniarfiillu pisortaasa soqutigisaat taakku kattuffii isumaqatigiinniarsinnaatitaasut aqqutigalugit saqqummiqartuartassapput. Imaappoq AK aamma ASG Namminersorlutik Oqartussat isumaqatigiinniarnermut immikkoortortaarfia, tak. sirsuummi § 39, isumaqatigiinniartartuusooq illuatungeralugu. Siulersuisut pissutsit pineqartut pillugit isumaqatigiinniarnissamut pisinnaatitaangivipput. Siulersuisut sallersaatillugu suliasaraat, ilinniakkanik Kalaallit Nunaanni suliffissaqartitsiffiit pisariaqartitaannik qularnaarinissaq, qitiusumillu ilinniarfiit soqutigisaannik nalinginnaasumik isumaginninnissaq. Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq sirsuut sulinermit inatsisitigut peqqussusiaangimmat, taamaallaalli siunertarimmagu inuutissarsiutinik ilinniartitsilluni suliniutit pitsanngorsarnissaat. Taamaattorli ilutigisaanik oqaatigineqassaaq, qitiusumik ilinniarfinni atorfeqartut siulersuisunut taaseqataasinnaanatik peqataatitaqartarnissaat sirsuutigineqarmat, tak. sirsuummi § 34, imm. 1, naggatit aappaat. Tamatumunnga pissutaavoq kissaatigineqarmat, sulisut periarfissinneqassasut, assersuutigalugu tunngaviusumik periuseriniakkat suliniutillu, ilinniarfiup ilinniartitsinera pitsanngorsarniarlugu suliffissaqartitsiffiillu ilinniarsimasunik pisariaqartitaat qanillattorumallugit aallartinneqartut, malinnaaviginissaannut.

Ilutigisaanik AK-p aamma IMAK-kip kissaatigaat tapertaliussaasunik aningaasaliisoqarnissaanik qinnuteqartarnissamut periarfissaq attatiinnarneqassasoq, aningaasaliisarnermut apeqqutip ingerlassat apeqqutaatillugit aningaasanut inatsisikkut siunissami annertussusilerneqartalernissaannik sirsuummut naleqqiullugu. AK-p aamma IMAK-kip tikkuarpaat inuutissarsiutinik ilinniartitsinerit taama ineriartupiloortigitillugit tapertaliussaasumik aningaasaliisarnissaq suli pisariaqartinneqartuassasoq. Naalakkersuisoqarfiup malugeqqussavaa "ingerlassat apeqqutaatillugit aningaasalersuineq" tassaammat aningaasalersueriaaseq ingerlassat annertussusaannik aqqartoq, tamatumani ingerlassat annertuseriarnissaat sillimaffigineqassammat, tapertaliussaasunik aningaasalersuinngikkaluarluni. Allatut oqaatigalugu tapertaliussaasunik aningaasaliisarneq pisariaarutissaq, aningaasalersuineq ingerlassat apeqqutaatillugit pippat. Imaappoq qitiusumik ilinniarfiit arlaasa, assersuutigalugu ilinniaqatigiit amerlanerit aallartinnissaat pisariaqartinneqarpat, tapertaliussaasumik aningaasalerneqarnissamik qinnuteqanngikkaluarlutik ilinniaqatigiit aallartissinnaalissavaat. Tamannarpiarlumi pineqartarpoq oqartoqaraangat aningaasaliissutit ingerlassat malitarissagaat, imaappoq assersuutigalugu ilinniaqatigiinnik nutaanik pilersitsineq, Inatsisartut aningaasanut inatsisaanni taxameteritut aalajangiartut naapertorlugit aningaasalersorneqartoq. Taamaalilluni oqariaatsimi sipaarniuteqarnissamik sirtoqanngilassami pineqartoq tassatuaavoq aningaasaqarnikkut sakkoq, aningaasalersuutit ingerlassanut attuumalluinnarnissaannik siunertaqartoq. Kiisalu uteqqinneqassaaq, ingerlassat apeqqutaatillugit aningaasalersuineq pillugu apeqqut, sirsuutip matuma oqallisigineratigut aalajangiiffigineqartussaangimmat, kisiannili aningaasanut inatsisip suliarinerani aalajangi qarumaarluni. Taamaammat sirsuut kisimiitillugu akuerineqarsinnaavoq, aamma Inatsisartut kingusinnerusukkut

aalajangiutissagaluarpassulluunniit, maannamut aningaasaliisarnermi tunngaviit atuinneqassasut. Sirsuutip taamaallaat oqaatigaa, qitiusumik ilinniarfiit aningaasalersugaanerat, Inatsisartut aningaasanut inatsisip akuersissutigineranut atatillugu aalajangertassagaat, ukiumut aningaasaliiffimmut tullermut atatillugu, qanoq iliorluni aningaasaleeriaaseqartoqassanersoq isummerfiginngikkaluarlugu, tak. sirsuummi § 40, imm. 2. Ingerlassat aallaavigalugit aningaasaliisarneq taamaallaat oqaaseqaatini eqqaaneqarpoq, iluarsartuusseqqinnermut atatillugu eqqaaneqarnikummat, inuutissarsiutinik ilinniartitsinertigut suliniutit pitsannorsarnissaannut pisariaqartoq, aningaasaliissutit ilinniarfiit ingerlataqarnerinut annertunerusumik toqqaannartumik attuumassuteqarnissaat.

AK-p ilutigisaanik ilannguppaa, kissaatigalugu qitiusumik ataatsimiititaliat ataannarnissaat, tamannalu aamma IMAK-kimut atuuppasippoq. Tamanna ilalernerqanngilassami siulersuisut sirsuut malillugu qitiusumik ataatsimiititaliat qitiusumik ilinniarfinnut naleqqiullugu suliaasaannik - ilaqqitanik - tiguisussaammata. Siulersuisut qitiusumik ataatsimiititalianit sulii annerusumik ilinniarfinnut qanimut attuumassuteqassapput. Tamatuma saniatigut siulersuisut aalajangiisinnatitaallutillu akisussaaffeqassapput, tamannalu maanna qitiusumik ataatsimiititaliani atuutinngilaamaallaammi sirsuisinnatitaapput inatsisitigut aalajangiisinnatitaananatik, taamatullu qitiusumik ataatsimiititaliat suliaminnut akisussaataasinnaannngillat. Sirsuutip pingaarutilimmik siunertaraa, suliffissaqartitsiffiit inuutissarsiutinik ilinniartitsinermut atatillugu kattuffiisa, assersuutitut oqaatigissagaanni arsaaffiup saneraannaaniit peqataajunnaarlutik arsaaffimmi imminnermi peqataalernissaat - taama pinerup pisinnaatitaaffii akisussaaffiilu ilanngullugit. Aamma Inatsisartut immikkut ittumik ilinniartitaanerup tungaatigut suliniuteqarnissamik aalajangiussaaticigut ersippoq, inuutissarsiutinik ingerlatsisut ilinniartitsinerit ilusilersornerinut aaqqissurinullu annertunerusumik toqqaannartumik sunniuteqarnissaat qularnaarneqassasoq, ilinniartitsinerit pisariaqartitsinermut annertunerusumik naleqqussarneqaaqqullugit.

Tamatuma saniatigut AK-p aamma IMAK-kip sirsuutip inuutissarsiutinik ilinniartitsinermut atatillugu pikkorissaanernut tapiissutit pillugit aalajangersagai oqaaseqaateqarfigivaat. Kattuffiit siunertamut naapertuuttutut isiginngilaat, pikkorissarnerit inunnut annerpaamik sivikitsumik ingerlaqqiffiusumik ilinniagalinnut saaffiginnissappata. Taamaaliornerup inuit arlalinnik ilinniagalit peqataasinnaajunnaartissavai, naak inuutissarsiutinik ilinniartitsinerup iluani ilinniaqqinnissamik pisariaqartitsigaluartut. Tassunga tunngatillugu oqaatigineqassaaq ilinniagaqarsimanissamik piunasaqaammi ilaatigut pineqarmat pikkorissarneq aamma pikkorissartup maannakkorpiaq sulinera, pisariaqartitsineq aallaavigalugu pikkorissaasarnissaat qularnaarumallugit. Ilutigisaanik aammattaaq ilanngqassaaq inuutissarsiutinik ilinniartitsinermut tunngasunik pikkorissarnernut tapiissuteqartarneq pillugu aalajangersakkat malittarisassanik maanna atuuttunik ingerlatitseqqinnerummata, taakkualu Inatsisartunit akuerisaammata Inuussutissarsiutinut ilinniartitaanerit inuussutissarsiutinullu pikkorissartitsisarnerit pillugit Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut peqqussutaat nr. 1, 16. maj 2008-meersoq aqutigalugu. AK-p aamma IMAK-kip ilanngullugu tikkuarpaat, pikkorissarnernut aningaasaliussat sirsuut malillugu Piginnaasanik Ineriartortitsinermut Sirsuisartoqatigiit - Inuutissarsiutinik aamma Piginnaasanik

Ineriartortitsineritut Sirsuisartoqatigiinnik taarserneqartut - inassuteqareernerisigut tunniqartassammata. AK aamma IMAK isumaqanngillat sirsuisoqatigiit kingulliullugit taaneqartut suliffissaqartitsiffinnik ersersitsisuusut. Naak apeqqut imminermini sirsuummut matumunnga tunngasuunngikkaluartoq, ilanngullugu oqaatigineqassaaq, sirsuisartoqatigiit pilersinneqarnikummata Inuussutissarsiutinik ilinniartitsineq aamma inuussutissarsiutinik ilinniartitaanerup iluani pikkorissaanerit pillugit Inatsisartut peqqussutaat atuuttoq aallaavigalugu. Peqqussut taanna taamaallaat inuutissarsiutinik ilinniartitsineritut tunngavoamaalillunilu assersuutigalugu ilinniagartuutut ilinniarterit imaluunniit ilinniakkat atuagarsorfiunerusut pinnagit. Taamaammatt peqqussutip tunngaviata avataaniissaaq assersuutigalugu ASG-p (Kalaallit Nunaanni ilinniagartuut kattuffiata) imaluunniit DJUF-ip (Danmarkimi inatsisilerituut aningaasaqarnermillu ilinniagallit kattuffiata) sinniisuutitai sirsuisartoqatigiinnut ilaatissallugit, imaluunniit kattuffiit allat inuutissarsiutinik ilinniartitaaneritut sirsuisartoqatigiit avataanniittut. Inatsisartut peqqussutaata atuuttup kingullermik allannortinnerata akuersissutigineranut atatillugu aalajangiarpoq, ilinniartitsisut, inatsisilerituut, aningaasaqarnermik ilinniagallit, perorsaasut il.il. pikkorissarnissaannut tapiissutit tupigisassaannigsumik inatsisitigut tunngavigisat avataanniittut. Tamanna aammattaaq nassuiaataavoq assersuutigalugu ASG-p imaluunniit DJUF-ip Kalaallit Nunaanni sinniisaasa tusarniaanermut akuutinneqannginnerannut. Taamaalilluni sirsuut taamaallaat inuutissarsiutinik ilinniartitsineritut tunngasunut attuumassuteqarpoamatuttaarlu Inatsisartut Inuutissarsiorteritut Ataatsimiititaliaata inatsisip kingullermik allannortinnerani allannuutissatut sirsuutikkut erseqqissarpaa, tapiissutit inuutissarsiutinik ilinniartitsineritut tunngasut iluanni pikkorissarnernut tunniqartassasut.

Kiisalu AK-p IMAK-killu oqaatigaat, ikaarsaariarnermut aalajangersakkani forstanderit atorfeqareersut eqqarsaatigineqarsimasut, tamannali ilinniartitsisunut atorfeqareersunut atuutinnigitoakkualu amerlanersaat tjenestemandiusut. IMAK isumaqarpoq sirsuut atorfilinnut atorfeqartitaanikkut annertuumik sunniuteqassasoq. Tassunga tunngatillugu oqaatigineqassaaq forstanderinut tunngatillugu aalajangersakkat taamaallaat ilanngqarmata, taamaanngippat oqartoqarsinnaammatt forstanderit inassisimanagerat annertuumik allannuuteqartoq atorfinitsitsisarnerup soraarsitsisarnerullu pisinnaatitaaffiginerata qitiusumik ilinniarfiit siulersuisuinut nuqarnerata malitsigisaanik. Tamanna ilinniartitsisutut atorfilinnut atuutinnigilaakkununnigami akissarsiatigut atorfinitsitaanikkullu atugassarititaasut nikissanngillat ilitersuinermilu pissutsit aamma nikissanatik. Namminersortunngortitsineq pineqanngilaq, soorlu qitiusumik ilinniarfiit suliffeqarfingortillugit imminnut pigisut. Taamaalilluni sirsuut qitiusumik ilinniarfinni atorfilinnut atorfinitsitsinermit inatsisitigut kinguneqassanngilaamatullu maanna forstanderiusunut kinguneqassanani.

Taakku saniatigut Aatsitassaqarnermut Pisortaqarfimmit tusarniaanermut akissuteqartoqarpossanilu aallaqqaasiullugu eqqaaneqarluni, sirsuutip pisariaqartitsineq aallaavigalugu aqutsinissamik anguniagaa tapersorsornartinneqarluartoq. Taamaattoq Aatsitassaqarnermut Pisortaqarfiup aammattaaq kissaatigaa Entreprenurinut Aatsitassalerinermullu Tunngasutigut Ataatsimiititaliap inassisimanagera sunniuteqarsinnaaneralu maanna atuuttoq

atuutiinnassasoq, assersuutigalugu siunissami aatsitassalerinermut entreprenurinullu ilinniartissap ingerlassaanut naleqqiullugu. Ilutigisaanik pingaartinneqarpoq aatsitassalerinermut entreprenuritullu sulianut tunngatillugu ataatsimoorfeqarnissaq. Tassunga atatillugu eqqaaneqassaaq, sirsuutip aatsitassalerinermut entreprenuritullu sulianut tunngatillugu immikkut ataatsimoorfimmik pilersitsinissaq akornusinnimmagu.

Aammattaaq SIK-miit tusarniaanermut akissutinik tigusaqartoqarpoakkualu ilaatigut aallaqqaasiullugu eqqaavaat, piginnaasanik inerisaanerup qaffasissusissaa pisariaqartinneqartoq anguneqassappat, inuusuttunik inuutissarsiutinillu ilinniartitsinerit, aamma ilinniakkat akunnattumik sivissusillit ilinniakkallu ingerlaqqiffiusut, annertusisamik suliniuteqarfigineqartariaqartut. Tassunga uiuinniullugu SIK-p eqqaavaa, Namminersorlutik Oqartussat ilinniartitaanermut aningaasaliuttagaasa pisortatigut suliaasaqarfigineri Naalackersuisoqarfinnut marlunnut avissimmammata, tassalu Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfimmut (KIIIN) aamma Inuussutissarsiutinut, Suliffissaqartitsiniarnermut Inuussutissarsiutitigullu Ilinniartitaanermut Naalackersuisoqarfimmut (ISIIN), taamaalilluni immikkut ittumik ilinniartitaanermut suliniutinut aningaasaliissutit amerlanerpaartaat taaneqartumi kingullermiillutik. SIK-p tamanna eqqarsarnartoqartippaa, ilinniakkat KIIIN-ip ataaniittut ilinniartunngorumasunik qinnuteqarfigineqarnerummata, SIK-llu naliliinera naapertorlugu inuutissarsiutinik ilinniarumallutik qinnuteqartartut ikinnerullutik. Kisianni SIK-p oqaaseqaatip sirsuummut toqqaannartumik attuumassutaa erseqqissanngilaa, oqaaseqaallu ilinniartitaanermut pilersaarummi suliniuteqarfissanut - ilinniartitaanermut aningaasaliussat naalackersuisoqarfimmut sorlermut inissinnissaannut atatillugu pingaaruteqartunut - tunngatillugu isummorsorfiunani. Kiisalu oqaaseqaataasoq naapertuukkunnaarpoq oqartussaaffiit 1. november 2008-miit allanngornerisa kingorna.

Aammattaaq SIK-p eqqaavaa, ilinniartitsilluni piginnaangorsaallunilu suliniutit sulisunuinaq samminatik aammali pisortanut qullersanullu sammisariaqartut. Tamanna Inatsisartut kingullermik, tassalu 2008-mi upernaakkut ataatsimiinnermi, Inuussutissarsiutitigut ilinniartitaaneq inuussutissarsiutitigullu ilinniartitaanerup iluani pikkorissaanerit pillugit Inatsisartut peqqussutaannik allannguinerisigut piviusunnngortinneqareerpoq. Tassuunakkut assersuutigalugu inatsisitigut tunngavissinneqarpoq pisortanut pikkorissaanernut tapiissuteqarsinnaanemannalu sirsuummi ingerlateqqinneqarpoq.

Tamatuma saniatigut SIK-p eqqaavaa, suliffissaqartitsiniarnermi illuatungeriit suleqatiginerat qitiutinnerusariaqartoq, annermik inuutissarsiutinik ilinniartitsinerit ilusilersornerannut atatillugu, taamatullu isumaqartoqarluni pisariaqartitsineq sammivigalugu ilinniartitaanermut politikkeqarnissaq pisariaqartinneqartoq. SIK-p tamatumunnga uiggiullugu paasivaa, sirsuutip siunertarigaa suliffissaqartitsiniarnermi illuatungeriit inuutissarsiutinik ilinniartitsinerit ilusilersornerinut peqataatinnissaat, aamma inuutissarsiutinik ilinniartitsinerit pisariaqartitsineq sammiviginerullugu aaqquissuunniarneqartut. Taamaammat SIK-p sirsuummi sirsuutit tamakkunanga ikorfartuisut taperserpai, taakkualu paasisariaqarput tassaasut, sirsuummi aalajangersakkat siulersuisunik

pilersitsinermut atatillugu, pisinnaatitsinernik akisussaannermillu suliffissaqartitsiniarnermi kattuffinnut tunniussinissamik siunertaqartut. Naak SIK iluarsartuusseqqinnermut peqataagaluartoq sirsuutigineqarpoq, ataasiinnarmik siulersuisuliilluni ilusiliisoqarsinnaasoq, sunniuteqarluartumik qitiusumik ilinniarfiit tamarmiusut ilinniartitsissutaannik tamanik, ingerlassaannillu allanik suliffissaqartitsiniarfinni unamminartut qaangerniarnerannut atatillugu aallussisinnaasunik. Sirsuutip tunngaviusumik anguniagaraa qularnaassallugu, inuutissarsiutinik ilinniartitsinermut tunngasuni, suliamut atatillugu immikkut ilisimasaqartoqarnissaa, aamma ilinniakkat assigiinngitsut ilusilersorneranni aaqqissurannilu ilisimasaqarluartoqarnissaa, inuussutissarsiutilerinermik suliffissuarniit imarsiornermut, peqqissaanermik ilinniakkaniit aatsitassalerinermut. Taamaammat piviusorpalaanngilaq ilimagissallugu, siulersuisut ataasiinnaat suliassarpasuit tamaasa suliarisinnaassagaat, tamannalumi siulersuisuni sulissagaanni piumasaqaataavoq. Ilutigisaanik erseqqissarneqassaaq, siulersuisut pilersinnerisigut siunertaanngimmat, siulersuisut ataatsit qaffasissumut inissillutik, qitiusumik ilinniarfinni assigiinngitsuni pisortaasut ulluinnarni sulinerat umerorujortassagaat nakkutigalugulu. Sirsuutip siulersuisut pillugit aalajangersagaasigut piumasaavoq, siulersuisut suliassanut naleqqiullugu immikkut piginnaaneqarnertik immikkullu ilisimasaqarnertik aallaavigalugu, qitiusumik ilinniarfiit ulluinnarni aqutsisuinut naleqqiullutik peqataalluurtumik pilersitsiffiusumillu inissisimassasut, aamma suliffissaqartitsiffiit piumasaqaataannut, tamatumani unamminartunut naleqqiullugu namminneerlutik aallarnisaassasut, tamatumunnga ilanngullugit suliffissuaqarnikkut unamminartut nutaat pilersut. Ilutigisaanik piumasaavoq siulersuisut suliffeqarfinnut suliffissuarnullu, qitiusumik ilinniarfiup pineqartup pingaarnertut pilersugaanut, qanimut attaveqartuassasut.

Kiisalu SIK-p ernumanartoqartippaa, sirsuummi inassutigineqarmat, Inatsisartut aalajangersinnaagaat, qitiusumik ilinniarfiit aningaasalersorneqarnerat, ingerlassat apeqqutaatillugit pissasoq. Ilutigisaanik SIK-p ernumanartippaa, ukiut sisamakkaarlugit angusaqarnissamik isumaqatigiissutit, aningaasaqarnermut tunngavigineqassappata - tamannali erseqqinnerusumik nassuiarneqanngilaq. Tassunga atatillugu eqqaaneqassaaq, ukiut sisamakkaarlugit angusaqarnissamik isumaqatigiissuteqartarneq, qitiusumik ilinniarfiit aningaasaqarnerannut tunngaviuassanngimmat, tassami ilinniarfiit aningaasaqarnerannut ukiut tamaasa aningaasanut inatsisiliaasut tunngaviujuassapput. Tassunga ilanngullugu erseqqissarneqassaaq, qulaani immikkoortoq 2b, pkt. 4-mi eqqaaneqartut angusaqarnissamik isumaqatigiissutit sallerpaatillugu tassaassammata aqutsinermut sakkut, aningaasaliussat piviusunngortinneri pillugit Inatsisartut ilimagisaasa, qitiusumillu ilinniarfiit ilimagisanik taakkunanga piviusunngortitsisinnaasusaasa, imminnut naleqqiranni paasiuminassutsimik pilersitsisuusussat. SIK-p ingerlassat aallaavigalugit aningaasalersuinissamut tunngatillugu oqaaseqaataanut atatillugu, AK-mut IMAK-kimullu tamannarpiaq pillugu akissutit innersuqarput.

Aammattaaq Peqqissaanermik Ilinniarfimmiiit tusarniaanermut akissuteqartoqarpoq, isumaqarpullu sirsuut arlalitsigut ineriartortitsinissamut periarfissaqartitsisoq. Tassunga atatillugu ilinniartitsinikkut suliniutit pisariaqartitsinermut naleqqussarnerujumallugit qitiusumik ilinniarfiit, pisortat pigisaattut

namminersortutut, susassaqtut ilinniakkat ilusilersornerinut aqqissurinullu oqartussaaqataaffiginerusaannik, suliffeqarfingortinnissaat innersuqarpoq. Tusarniaanermi akissut aammattaaq aqutsinermut sakkut ullutsinnut naleqqrusut uuttorneqarsinnaasullu qularnaarnissaannut periarfissat pillugit sirsuummi oqaaseqaatigineqartunut innersuussivomannalu taamaalilluni ingerlassat apeqqutaatillugit aningaasalersuineq pillugu apeqqummut tunngasuvoq. Taamaattoq Peqqissaanermik Ilinniarfiup uggoraa, namminneq sirsuutip nutaamik ilusiliinissaq pillugu aalajangersagaanut ilaassannginnamik. Oqaaseqaat naapertuukkunnaarpossami taamani Peqqissaanermut Ilinniarfiusumi inuutissarsiutinik ilinniartitsineq, ullumikkut tassaalernikuvoq peqqissaanermik ilinniakkanut tunngatillugu qitiusumik ilinniarfik nammineertoq. Taamaalilluni Peqqissaanermik Ilinniakkanut Qitiusumik Ilinniarfik sirsuummut ilaalerpoq.

GA aamma ILIK ataatsimoorlutik tusarniaanermut akissuteqarput, taakkunanngalu arlaqartut inatsiliornermi periutsinut tunngasuupput, taakkualu ilaatigut sirsuummut ilanngarput. Tamakku saniatigut apeqqutigineqarpoq, eqqarsaatigineqartariaqannginnersoq aqutsinermi pissutsit kisiisa pillugit malittarisassiuussisumik sirsuuteqartoqarnissaa. Tamanna ilaleneqanngilaq. Inatsisartut peqqussutaata siusinnerusukkut allanngortittarsimanerisa kingunerisaannik taamaaliortoqassagaluarpas, inatsisit assigiinngitsut sisamat imminnut sanilliartariaqassapput, inuutissarsiutinik ilinniartitsinermut tunngasut tamakkiisumik paasissagaanni. Aammattaaq GA aamma ILIK inassuteqarput, Qitiusumik Ilinniarfinni sirsuisartoqatigiinnik pilersitsisoqassasoq, qitiusumik ilinniarfiit forstanderiinik siulersuisunilu siulittaasunik inuttaqartunik. Tamanna aamma ilaleneqanngilassami suleqatigiiffimmik taamaattumik pilersitsinissaq, qitiusumik ilinniarfiit namminneq isumagisariaqarpat, sirsuutip qitiusumik ilinniarfinnik nammineersitsisinnaanerata nassatarisaanik. Tamatuma saniatigut sirsuummi § 22 pillugu aperisoqarpoq, apeqqutigineqarluni aalajangersagaq suli Naalackersuisunik pisinnaatitsuassanersoq, atuartitsissutit siunertaat, imarisaat, piffissaq atuartitsivissaq ilitsersuutaasoq naliliinerlu pillugit aalajangersaanissamat. Tamatumani innersuqarpoq sirsuutaammat, ilinniakkat malittarisassiuqassasut, ilinniartitsinermut pilersaarutit pillugit nalinginnaasumik nalunaarusiornikkut, ilinniakkanut ataasiakkaanut atatillugu nalunaarusiornermut taarsiullugu. Tassunga oqaatigineqassaaq, aalajangersakkami "-sinnaavoq" atorneqarmat, taamaalilluni tamatumunnga tunngatillugu Naalackersuisut periarfissariumammassuk pineqartumut tunngatillugu malittarisassiorsinnaanissaq.

GA aamma ILIK taamatutaaq inassuteqarput sirsuummi § 30, imm. 3 allanngortinneqaqqullugu, ingerlassassanut pilersaarut angusaqarnissamik isumaqatigiisummut ilanngqartussaq, ilinniartitsinermut immikkut attuumassuteqartussajunnaarlugu. Tassunga tunngatillugu oqaatigineqassaaq, ingerlassassanut pilersaarut annermik soqutiginaateqarmat, qitiusumik ilinniarfiit ilinniartitsinerannut atatillugu, taamaammallu oqaasertaliineq ersarinnerusoq sirsuummi attatiinnarneqarpoq. Tamanna aamma atuuppoq aalajangersakkami, ingerlassassanik pilersaarutit angusaqarnissamik isumaqatigiisutit ukiumoortumik aqqissuranut atatillugu ilanngqartarnissaanik piumasqaammi.

GA aamma ILIK inassuteqarputtaaq, siulersuisunut ilaasortat amerlassusaat eqaannerusumik aaqqissuqaqqullugit. Taamaaliornikkut qularnaarneqassammat suliffissaqartitsiniarnermi kattuffiit ilaasortaataitaqarnissaat, siulersuisut suliassaasa iluanni, kattuffinni ataasiakkaani suliffeqarfiit assigiiaat ilaasortaataitaasa amerlassusaannut naapertuuttunik. Tamanna ilalerneqanngilassami suliffeqarfiit assigiiaat kattuffiisa tamarmik, qitiusumik ilinniarfinni siulersuisut suliassaannut naligiimmik ilaasortaataitaqarsinnaanissaasa qularnaarnissaat pingaernerpaatinneqarpoq. GA aamma ILIK - Qitiusumik Ilinniarfiit Kattuffiat assigalugu - inassuteqarput, KANUKOKA pinngitsoorani siulersuisunut tamanut ilaasortaataitaqartariaqanngitsoq. Tassami ilaasortaataitaasinnaasut tassaasariaqarput, ilinniarfiit ataasiakkaat neqeroorutaannut naleqqiullugu suliamik ingerlataqartut suliamullu tunngatillugu ilisimasaqartut. Taamaammat pissusissamisuusaaq ilinniarfiit ilaannut naleqqiullugu KANUKOKA ilaasortaataitaqarpat, allatigulli naapertuutissanani. Taamaalilluni suillernut ilaassapput qitiusumik ilinniarfiit, ilinniakkanik kommuninut saaffiginnittunik neqerooruteqartartut. Taamaammat aalajangersagaq tamatigoortumik tunngavigisamut naleqqussarneqarpossani pineqarluni kattuffiit toqqaasussat tassaasasut ilinniarfiit ataasiakkaat attuumassuteqarfiini sulianik ilisimasaqarlutillu ingerlataqartut. GA-p aamma ILIK-up - Qitiusumik Ilinniarfiit Kattuffiat assigalugu - eqqaavaat inuup ataatsip siulersuisuni arlalinni ilaasortaasinnaanera periarfissaasariaqartoq. Tamatumunnga tunngavilersuutigineqarpoq, taamaanngippat siulersuisut piginnaasanik amerlanerpaanik piginnaasaqarnissaannik qularnaarinissaq pisariaqanngitsumik killilersorneqassammat. Tusarniaanermut akissuteqartut tamanna suliassanut isumagineqartussanut naleqqiullugu akissaqarfigineqanngitsutut isigivaat, unammillersinnaanermullu tunngasut ilaatinneqassanatik. Tamatuma kingorna sirsuummi § 34-mi eqqaaneqarpoq, inuk ataaseq annerpaamik siulersuisuni marlunni ilaasortaasinnaasomatumanilu aallaaviuvoq, siulersuisuni sapinngisamik piginnaasaqassutsit amerlanerpaat anguniarnerisa, inuillu ikittuinnaat oqartussaavallaannginnissaasa oqimaqatigiisinniarnarat. Aammattaaq isumaqartoqarpoq aalajangersakkap siulersuisut katigunnissat ajornannginnerulersissagaa.

GA aamma ILIK aammattaaq inassuteqarput sirsuummi § 61 allanngorteqqullugu, taanna annerusutigut Inatsisartut peqqussutaata maanna atuuttup § 47-ata assigaa, taannalu Inatsisartut inatsisinik allanngortitsinerminni kingullermi allanngortitaraat. Tassunga atatillugu eqqaaneqarpoq inatsisikkut ersittariaqanngitsoq sorpiaat aningaasaliiffigineqarsinnaanersut, aamma suliffinni sinniisut pikkorissarnerinut tapiisoqarsinnaannginneranik aalajangersagaq peertariaqartoq, itigartitsereersunik killilersuisoqartariaqanngimmat. Tamanna akuersarneqanngilaq. Inatsisitigut atuutsitsinermik tunngavimmik taaneqartartoq (legalitetsprincip) pissutigalugu, suut aningaasaliiffigineqarsinnanerannik pingaernerusutigut aalajangersagaq ilanngarpoq. Aalajangersagaq aqqutigalugu Inatsisartut sinaakkuserpaat, Naalakkersuisut qanoq iliorlutik nalunaarutit aqqutigalugit pineqartoq malittarisassiorsinnaagaat. Sulisut sinniisaasa pikkorissartarneri pillugit aalajangersagaq aammattaaq attatiinneqarpoamaaliornikkummi pineqartoq siusinnerusukkut oqallissutaasarsimaqisoq, aalajangersagaq aqqutigalugu Inatsisartut malittarisassiorpaat. Aammattaaq GA-p ILIK-ullu sirsuummi § 62, imm. 2 apeqquserpaat, taanna Inatsisartut peqqussutaanni maanna atuuttumi § 62, imm. 2-

mik ingerlatitseqqiineruvoq. Tusarniaaffigineqartut isumaqarput aalajangersakkap nassatarissagaa pikkorissartussat ataasiakkaarlutik tapiiffigineqarnissaminnik qinnuteqartarnissaat, tamannalu allaffissornikkut pisariusutut nalilerneqarpoq. Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq pingaaruteqarluinnarmat qinnuteqaatitigut takuneqarsinnaanissaa, qinnuteqartup tapiiffigineqarnissamut piumasaqaatit piviusunngortinnerai. Ulluinnarni ilimagineqarpoq pineqartoq malittarisassiuqassasoq, soorlu sulisitsisoq sulisuni pikkorissartussat sinnerlugit qinnuteqaammik immersuisussanngorlugu. Tamatuma maannamut ajornartorsiutaasimaneranik malunnaateqanngilaq, aammattaaq uani aalajangersagaaq pineqartoq pisinnaatitsineruvoamaammallu pikkorissaanernik neqerooruteqartartut peqatigalugit, qinnuteqariaaseq siunertamut naaperturpaaq nassaariniarneqarsinnaalluni.

Qulaani eqqaaneqartutut aammattaaq Qitiusumik Ilinniarfiit kattuffiannit tusarniaarnermut akissutinik tigusaqartoqarpoq. Kattuffiup eqqaavaa, inuutissarsiutinik ilinniarfiit aqgarnerinut pissutsit allaaserinerat amigaatigineqartoq, taamatullu GA aamma ILIK assigalugit sirsuutigineqarluni allannguutissatut sirsuusiortoqassasoq, aalajangersakkanik pisariaqartunik qitiusumik ilinniarfiit ilusaannut naleqqiullugu qularnaarisunik. Saniatigut eqqaaneqarpoq pissutsit arlaqartut, Naalackersuisunit nalunaarutitigut malittarisassiuqarsinnaasariaqartut. Sirsuummi inuutissarsiutinik ilinniarfiit aqgarnerisa erseqqinnerusumik malittarisassiuqannginneranut pissutaavoq, inuutissarsiutinik ilinniarfiit toqqaannartumik Namminersorlutik Oqartussat ataanniimmata, Namminersorlutik Oqartussat ataanni suliffeqarfiit allat assigalugit. Taamaalilluni suliffeqarfiit taakku Naalackersuisut ilitsersuisinnaatitaanerisa ataanniipput, taamaammallu immikkut inatsisitigut malittarisassiuqarnissaat pisariaqartinneqarani, aqutsineq sulinermut atatillugu ilitsersuusiornikkut assersuutigalugu pisinnaammat. Inatsisiliornissamik apeqqut aatsaat naapertuutilissaaq, aqutsinerup ilinniarfiinnaanngitsut sunnissappagit, imaluunniit ilinniarfiit inatsisitigut inissisimanerisa, Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiutaannut atuuttunit allaanerunissaa qularnaarumaneqassappat. Kingulliullugu pineqartoq assersuutigalugu KNR-imut atuuppomannalu Inatsisartut annertuumik inatsisiliuunnikuaat, radiomik tv-millu ingerlatsineq pillugu Inatsisartut peqqussusiornerisigut. Tamatuma saniatigut GA-p aamma ILIK-up tamannarpiaq pillugu oqaaseqaataannut akissut innersuqassaaq. Pineqartut saniatigut Qitiusumik Ilinniarfiit Kattuffiata inatsisiliornermut tunngasut eqqaavai, taakkualu ilaat sirsuummut ivertinneqarput. Ilutigisaanik Kattuffiup kissaatigaa sirsuummi § 30 allanngortinneqassasoq, innersuullugu maanna aalajangersakkat isumaqalersitsimmata angusaqarnissamik isumaqatigiissut ukiut sisamakkaarlugit suliarineqartassasoq, ukiunilu akunniliuttuni nalequssarneqaannartassalluni. Kattuffiup isumaa naapertorlugu angusaqarnissamik isumaqatigiissutit ukiut tamaasa suliarineqartariaqarput. Tamanna akuersaarneqanngilassami siunertarpiaavoq angusaqarnissamik isumaqatigiissutit ukiuni sisamani atuuttassasut, ukiumoortumilli naleqqussarneqartarlutik. Taamaalilluni isumaqatigiissutit ingerlaavartutut isigineqarsinnaapput, aammalumi ukiumoortumik naleqqussaanerit annertussusissaat killilerneqanngilaq. Aammattaaq allaffissornikkut siunertamut naapertuutissanngilaq, ukiut tamaasa nutaamik angusaqarnissamik isumaqatigiissusiortoqarnissaa piumasaassappat.

Naggasiullugu ilanngqassaaq Inatsisilerinermut Allaffiup aamma Inatsisartut Inatsisissanik Nalilersuisarfianiit oqaaseqaatit ilanngqarmata. Tamarmik isumaqarput sirsuut suliarilluagaasoq.

Inatsisissatut sirsuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut oqaaseqaatit

Kapitali 1

Kapitalimi allarniutaasumi allaqqasut tassaapput inuutissarsiutinik ilinniartitsinerit pillugit tunngaviusunik aalajangersakkat arlaqartut, kiisalu oqaatsit ”tunngaviusunik inuutissarsiutinik ilinniarneq” aammalu ”inuutissarsiutinik ilinniartitsinerit allat” isumaasa nassuiarnerat. Taakkualu saniatigut nutaatut qitiusumik ilinniarfiit kiisalu inuutissarsiutinik ilinniarfiit qanoq isumaqarnerinik nassuiaaneq.

§ 1-imut

Aalajangersakkap peqqussummi atuuttumi § 1 ingerlateqqippaa, kiisalu inuutissarsiutinik ilinniartitsinerimi tunngaviusumik siunertarineqartut nassuiarlugit.

Imm. 1-imut

Imm. 1-imi erseqqissaatigineqarpoq Naalakkersuisut suli tassaasut, inuutissarsiutinik ilinniartitsinerit ataqatigiissumik aqqissugaanissaannut qullersaallutik akisussaasut. Aqqissuussinerimi suliffissaqartitsiffiit pisariaqartitaat - namminersorlutik pisortatigoortumillu suliffinnut naleqqiullugu - aallaavigineqassapput. Tamatuma saniatigut aalajangiqrpoq inuutissarsiutinik ilinniartitsineq suliffeqarniarnermi sukkulluunniit pisariaqartinneqartut eqqarsaatigalugit aqqissorneqassasoq, kiisalu ilinniartitsinikkut suliniuteqarnerit Inatsisartut inuutissarsiutinut suliffissaqarniarnikkullu politikikkut siunniussaata aallaavigalugit suliarineqassasut. Tamakkualu saniatigut inuutissarsiutinik ilinniartitsinerup qularnaassavaa, ilinniartut suliffissaqartitsiffinni unamminartunik naapitsinissaminnut pitsaanerpaamik piareersarsimanissaat - maannakkuinnaanngitsoq aammali siunissami. Ilutigisaanik aalajangiqrpoq Naalakkersuisut, inuutissarsiutinik ilinniartitsinerup imminut ataqatigiissakkamik aqqissugaasup qularnaarnissaa siunertaralugu, ilinniartitsinerit pikkorissarnerillu neqeroorutigisinnaagaat.

Imm. 2-mut

§ 1, imm.2 aammattaaq aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvossaallunilu inuutissarsiutinik ilinniartitsinerup aqqissugaanerani suut pingaartinneqarnissaannik nalunaarut. Tassani allaqqavoq kikkunnut tamanut ilinniarnissamik neqerooruteqartoqassasoq, tamatumunngalu atatillugu inuutissarsiutinik ilinniartitsinerup naammassineqarnissaanut imaluunniit inuutissarsiutinik pikkorissarneqarnissamut periarfissiisoqassasoq, kiisalu

ilinniartitsinerit imaluunniit pikkorissarnerit Kalaallit Nunaanni suliffissaqartitsiffinnut naleqquttuussasut. Kisianni aalajangersakkap inuutissarsiutininik ilinniartitsinerit aqqissuranni eqqarsaatigisassanik allanik pingaartitsinissaq mattutinngilaa. Inuutissarsiutininik ilinniartitsinerit allat, soorlu ataatsimoortunut immikkut ittunut saaffiginnittut, assersuutigalugu inersimasunik ilinniartitsinerit, pissutsit aallaavigalugit aammattaaq inatsisikkut tunngavissinneqarsinnaapput.

Nr. 1

Imm. 2, nr. 1-imi inuusuttut meeqqat atuarfianniit anisut ilinniarfissanik imaluunniit pikkorissarfissanik piviusunik neqeroorfigineqarnissaannik qularnaarinissamut pisussaaffeqarneq ingerlatiinnarneqarpoamatullu arlariinnik toqqagassaqartariaqarluni.

Nr. 2

Aammattaaq inuutissarsiutininik ilinniartitsinerit qularnaassavaat, ilinniartut suliamut tunngasut saniatigut allanik pisinnaasaqarnissaat, tassami ilinniartut inuiaqatigiit ineriartortarnerallu pillugit nalinginnaasumik paasinninnissaat qularnaarneqassaaq. Ilutigisaanik ilinniartitsinerit ilinniartut inuttut inerikkiartornerinik tapersiissapput, ilinniartullu siunissami sulisorisat akornanni nikerartunik piumasaqaataasarumaartunut naleqqiullugu aammattaaq atorsinnaasunik pisinnaasaqalersissallugit.

Nr. 3

Nr. 3-mi ilinniakkat suliffeqarnermi pisariaqartitanut naleqqussarsimanissaasa tunngaviusumik piumasaqaataanerit aalajangersarneqarpoq. Aammattaaq erseqqissaatigineqarpoq pineqartut aalaakkaasumik annertussuseqanngimmata, kisiannili teknikkikkut ineriartorneq assigisaallu ilutigalugit allanngorartuullutik, tamannalu ilinniartitsinerit aqqissuranni ilaatinneqariissaaq.

Nr. 4

§ 1, imm. 2, nr. 4-mi ilinniartitsinerup ingerlaqqiffiusunik ilinniaqqinnissaq periarfissaqartillugu aqqissuqarnissaanik - aammattaaq Kalaallit Nunaata avataani - malittarisassaq ingerlateqqinneqarpoq. Imaappoq ilinniakkat aqqissuqassapput assersuutigalugu Danmarkimi ilinniakkani allani ilinniartunngornissamut atorineqarsinnaanngorlugit.

§ 2-mut

Imm. 1-imut

§ 2, imm. 1, peqqussummi maanna atuuttumi § 2, imm. 1-imi ingerlatitseqqiineruvoq, atuaatigaluni sulinermik sungiusarneq pillugu

aalajangersakkamut innersuussissutip allanngornera eqqaassanngikkaanni. Tassunga atatillugu attatiinnarneqarpoq tunngaviusumik inuutissarsiutitik ilinniarneq tassaasoq paarlakaattumik ilinniarneq, sivisunerusumik sivikinnerusumilluunniit sungiusarluni sulinerup ilinniarfimmiinnerullu paarlakaaffigisaat. Ilutigisaanik piumasarineqarpoq suliffeqarfilla lęrlingitut imaluunniit ilinniartinneqarnissamik isumaqatigiissuteqartoqarsimanissaa, qinnuteqartoq atuaatigaluni sungiusartutut ilinnialersimannigppat. Saniatigut aalajangiqrpoq ilinniarfimmiinnermi atuartsissutit suussanersut.

Imm. 2-mut

Sirsuummi § 2, imm. 2-mi ”inuutissarsiutitik ilinniartitsinerit allat” nassuiaataat ingerlaannarpossaatillugit inuutissarsiutitik ilinniartitsinerit annerusumik ilinniarfinni atuagarsorluni ilinniarnertut ingerlanneqartut. Taamaapporlu piffissami sivikinnerusumi sungiusarluni sulinissaq ilaatinneqarsinnaagaluartoq. Tassani pineqarsinnaapput sungiusarluni sulinerit qaammatitik arlaqartunik sivisussuseqartut.

§ 3-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq inatsisiliornermullu tunngasunik peqquteqarnerulluni, aqutsinermi aqqissuussinermut sirsuutit qitiusumik ilinniarfinnuinnaq, inuutissarsiutitik ilinniarfinnut allanut pinnani, atuuttussatut siunertaanerata tapersernissaa angujumallugu.

Imm. 1-imut

§ 3, imm. 1-ip oqaasertalerneqarnerata qitiusumik ilinniarfiit qanoq paasineqarnissaat ersarissartussaavaa. Taakkua ilusissaat aqqissugaanerallu sirsuummi kapitali 6-imi

erseqqinnerusumik allaaserineqarput. Soorlu takuneqarsinnaasoq qitiusumik ilinniarfiit ilisarnaqutigaat, ilinniarfiit annerusumik inuutissarsiutitik ilinniartitsinerit neqerooruteqartuummata. Ilinniarfiit qullersaallutik oqartussaasui tassaapput siulersuisut, ulluinnarnilu aqutsineq ulluinnarni aqutsisumit, forständerimik taanerneqartartumit isumagineqarpoq. Taamatullu ingerlanneqartut tassa Sanaartornermik Ilinniarfik Sisimiuni, Saviminilerinermik Ilinniarfik Nuummi, Niuernermik Ilinniarfik Nuummi, Niuernermik Ilinniarfik Qaqortumi, Imarsiornermik Ilinniarfik Paamiuni, INULI Narsami inuussutissalerinermik ilinniakkanik neqerooruteqartoq, ATI Maniitsumi, aalisakkanik tunisassiornermik ilinniakkanik neqerooruteqartoq, kiisalu Peqqissaanermik Ilinniarfik Nuummiittoq. Kingulleq ilinniakkanik peqqissaanermut tunngasunik neqerooruteqarpoq. Pissutsit tamakkua sirsuutit tunuliaqutaa pillugu nalinginnaasumik oqaaseqaatini immikkoortortaq 1-imi aammattaq allaqqapput. Taamaattoq aammattaq ilinniarfiit allat pissutsit apeqqutaatillugit aalajangersakkap iluani inissinneqarsinnaapput, ilinniarfiit taakku ilusaat aqqissugaanerallu § 3, imm. 1-imi pineqartut

naapertulerlugit allanngorpata, Naalakkersuisunillu qitiusumik ilinniarfittut akuerineqarlutik.

Ilinniarfimmut killilimmik neqeroorutilimmut ilaasinnaapput, ilinniarfiup ilinniartitsissutaasa iluanni ilinniakkanik ilinniagaqalernissamut pierersaataasunik ingerlaqqiffiusumillu ilinniakkanik neqerooruteqarnerit.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi aalajangersakkamut tunngatillugu eqqaaneqassaaq, inuutissarsiutinik ilinniarfiit ilusaannut aaqqissugaanerannullu atatillugu allatigulluunniit allanngortitsinissamik sirsuuteqartoqanngimmat. Tamatuma assersuutigalugu nassataraa, qitiusumik ataatsimiititaliat, ilinniarfinnut pineqartunut naleqqiullugu, peqqussut atuuttoq naapertorlugi oqartussaaffigisatik piginnassammatigik. Ilinniarfiit taakkua annermik ilisarnaqutigaat, aammattaaq ilinniakkanik inuutissarsiutinik ilinniartitsinerunngitsunik neqerooruteqartaramik. Pineqarpummi ilinniarfiit ilinniagassatut neqeroorutiminnut ilaatillugu assersuutigalugu ilinniakkatut akunnattumik sivisussusillit ingerlaqqiffiusutut ilusilikkanik neqerooruteqartartut. Taaguut "inuutissarsiutinik ilinniarfiit" aamma isumaqarpoq, ilinniarfiit inuutissarsiutinik ilinniartitsinernik ataasiakkaanik neqerooruteqartartut, taamatullu pineqartoq tassaasinnaavoq pikkorissartarfik aammattaaq tunngaviusumik inuutissarsiutinik ilinniartitsinermik neqerooruteqartartoq. Saniatigut aamma ilisarnaqutaavoq ilinniarfiit forständerimit pisortaqqanngimmata, aammattaaq ilinniarfiit pisortatigut suliasaqqarfiup ilinniarfinnut attuumasup ataanniittuassapput.

Kapitali 2

Kapitalimi tassani allaaserineqarput, Naalakkersuisut qullersaallutik ilinniakkat akuersissutiginnissat pillugit pingaarnerusutigut malittarisassiorsinnaatitaanerannut, ataatsimiititaliorsinnaatitaanerannut ilinniakkallu imarisaat pillugit malittarisassiorsinnaatitaanerannut tunngavissat. Ilutigisaanik Naalakkersuisut nakkutilliusussaataanerat allaaserineqarpoq.

§ 4-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq pingaarnerusutigut § 3-mik atuuttumik ingerlatseqqiineruvoamaattorli erseqqissarneqarpoq, ataatsimiititaliat pineqartut suliasanut aalajangersimasunut naleqqiullugu aalajangiisinnaatitaasinnaasut. Tamatuma saniatigut aalajangersakkap siunertaraa, pisariaqartitsisoqartillugu ataatsimiititalianik pilersitsinissap tunngavissinnissaa, sunarpiaq pineqarnerisoq apeqqutaatillugu inuit immikkut ilisimasallit ataatsimoortissinnaanissat anguniarlugu. Aalajangersakkamut ilaatinneqarput ataatsimiititaliat ataavartut aamma suliasat aallaavigalugit ataatsimiititaliaagallartussat. Aammattaaq

piumasaavoq ilinniarfiit pisortat pigisaattut namminersortutut inissinngitsut qitiusumik ataatsimiititalialerneqassasut. Tamanna assersuutigalugu ima paasineqassaaq, inuutissarsiutinik ilinniarfiit qitiusumik ataatsimiititaliaqartuassasut.

Aammattaaq siunertarineqarpoq ilinniarfiit namminneerlutik katerisimaarfimmik, ataatsimoorfimmik sirsuisartoqatigiinnilluunniit nutaanik pilersitsinissaq isumagissagaat, aallaqqaammut ”Qitiusumik Ilinniarfiit Ataatsimut Aqutsisoqarfiannik” taaneqarsinnaasumik. Tamatumunnga atatillugu ” Qitiusumik Ilinniarfiit Ataatsimut Aqutsisoqarfiata Allattoqarfia” pilersinneqassasooq eqqarsaatigineqarpoq. Ataatsimoorfimmik taamaattumik Naalakkersuisut pilersitsissagaluarpata, sirsuummi § 4, imm. 1 tunngavigalu tamanna pissaaq, kisiannili qitiusumik ilinniarfiit namminneerlutik piumassutsiminnik pilersitsiniarlutik aalajangerpata tamanna pisariaqassanngilaq.

Aammattaaq aalajangersagaq tunngavigalugu Qitiusumik Ilinniarfinni Srsuisoqatigiinnik taaneqartumik pilersitsisoqarsinnaassaaq, qitiusumik ilinniarfiit forständeriinnik qitiusumillu ilinniarfiit siulersuisuisa siulittaasuinnik inuttaqartinneqartunik. Kisiannili aamma ilinniarfiit namminneerlutik sirsuisoqatigiinnik taamaattunik pilersitsisinnaapput.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami imm. 2 nutaajuvoq, ilaatinneqarnissanullu sirsuuteqarnermi siunertarineqarluni nalunaarusiorneq aqutigalugu sirsuisartoqatigiit ataatsimiititaliallu pilersinnissaat suliassaallu pillugit allaaserinnittunik aalajangersagaliornissamut pisinnaatitsinissaq. Taamaaliortoqassappallu ”Qitiusumik Ilinniarfiit Ataatsimut Aqutsisoqarfiat” ilaatinneqassaaq, kiisalu allattoqarfiup katitigaaneranut sunillu suliaqarnissanut malittarisassanik aalajangersaasoqarsinnaalluni.

§ 5-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami imm. 1 tassaavoq § 6-imik atuuttumik ingerlatitseqqiineq. Aalajangersakkap nassataraa Naalakkersuisut tassaammata ilinniakkanik pilersitsinissamut atorunnaarsitsinissamullu qullersaallutik pisinnaatitaasut. Tamannalu annerusumik pisassaaq inuiaqatigiit ilinniakkamik pineqartumik pisariaqartitsinerisa nalilersornerat aallaavigalugu, taamatullu ilinniakkap pitsaassusaata aningaasartuutaaneranut sanillira aalajangiinermut ilaatinneqarsinnaavoq. Aammattaarlu piumasarineqarpoq qitiusumik ilinniarfinni siulersuisut inuutissarsiornikkut ineriartorneq malinnaaffigilluassagaat, tamatumunnga ilanngullugu suliffissaqartitsiffiit ilinniakkanik pisariaqartitsinerat. Siulersuisut tamanna tunuliaqutaralugu, ilinniarfiit ataasiakkaat inuutissarsiutinut sammisaannut tunngatillugu ilinniakkanik pilersitsineq, allannguneq atorunnaarsitsinerlu isumagissavaat.

Imm. 2-mut

Imm. 2 qitiusumik ilinniarfinnut aammalu inuutissarsiutinik ilinniarfinnut sammisinneqarpoq, ilaatigullu § 6-ip atuuttup kingullermik allannguutaanik ingerlatitseqqiinerulluni. Aalajangersakkap nassatarivaa Naalackersuisut, imaappoq pisortatigut suliaasaqarfik, qitiusumik ilinniarfiit ilinniartitsinermut pilersaarutaannik pisortatigut suliaasaqarfimmut nassiqartunik akuersisartussaanerat. Assinganik inuutissarsiutinik ilinniarfiit ilinniartitsinermut pilersaarutaat, qitiusumik ataatsimiititaliat inassuteqareernerisigut inuutissarsiutinik ilinniarfinnit suliarineqartut, Naalackerssuisunit akuerineqassapput. Aalajangersakkamut pissutaavoq kissaatigineqarmat erseqqissarneqassasoq, akuersisussaataitanermi ilinniakkanut ataasiakkaanut tamanut ilinniartitsinermut pilersaarut tamarmi pineqartoq, ilinniakkat nutaat pilersinneqarnerat kisimi pineqarani. Allannguutissatut sirsuummut atatillugu isigineqassaaq, ilinniakkanik aaqqissuussinerit tassaasarmata ilinniarfimiinnermi atuartitsissutit, ilinniartitsinermulli pilersaarutit tassaallutik ilinniakkap ingerlaneri assigiinngitsut ataatsimut isigalugit. Aalajangersagaq isumaqarpoq ilinniartitsinermut pilersaarutit, pisortatigut suliaasaqarfiup atuumassuteqarfigineqartup akuersissutigisussaammagit. Taamaalilluni pisortatigut suliaasaqarfik ilinniakkanut ataasiakkaanut tunngatillugu imarisaasussat malittarisassiorlugit immikkuualuttut ilanngullugit nalunaarusiussanngilaq, paarlaalluguli nalunaarutinik tamanut atuuttunik suliaqassalluni. Taakkua tunngaviusumik inuutissarsiutinik ilinniartitsinernut tamanut atuuttusamik nalinginnaasumik tunaartarisassanik, ersarissumik aalajangersaassapput. Kingulliullugu taaneqartumut tunngatillugu oqaatigineqassaaq, tunngaviusumik inuutissarsiutinik ilinniartitsinerit iluanni ineriartorneq arlalitsigut ima sukkatigisarmat, assersuutigalugu nalunaarutissatut sirsuut, ukiup aappaata affaa manna sioqqullugu suliarineqartoq, suliluunniit atuutileriarani pisoqalilereersimassamat. Taamaattumik pisortatigut suliaasaqarfimmut ingerlatsinikkut ajornakusuussaaq, ilinniakkat imarisaasa allanngortinneqarnissaannik piumasaqaatit takkuttarnerisa sukkassusaannut malinnaasumik, qitiusumiit inuutissarsiutinik ilinniakkat tamaasa ataasiakkaarlugit imarisaannik immikkuualuttunik malittarisassiuussisunik nalunaarusiortarnissaq. Taamaattumik suleriaasissamik eqaannerusumik atugaqalernissaq sirsuutigineqapoamaalilluni ilinniarfiit nammineq ilinniartitsinermut pilersaarutinik suliaqartartussanngorlugit, pisortatigut suliaasaqarfiup tamanut atuuttumik nalunaarutit aqutigalugit pingaarnerusutigut innersuussutai naapertorlugit. Tamatumunnga pissutaavoq, ilinniarfiit tassaammatta immikkut ilisimasaqassusivimmik pigisaqartut, suliffissaqartitsiffiit pisariaqartitaat aallaavigalugit ilinniakkat imarisassaannit piumasaqaataasunut tunngatillugu, taamaammallu tassaallutik ilinniakkanut ilaatinneqartut assigiinngitsut naapertuuttuunerannik naliliilluarsinnaanerpaasut. Sirsuutip §18, imm.1-ianut tungatillugu oqaaseqaammi takuneqarsinnaasutut taaguutip ”ilinniartitsinermut pilersaarut”-ip aammattaq ilaatippai sungiusarluni sulinerujunnartup imarisai. Taamaattumik taamaallaat pineqanngillat ilinniakkat aaqqissugaaneri, ilinniarfimiinnermi atuartitsissutissanik imaqartut. Ilinniartitsinermut pilersaarutit ilaatigut imarissavaat atuartitsissutit ilinniakkami ingerlanneqartussat allaaserinerat, assersuutigalugu tunngaviusumik atuartitsissutit, atuartitsissutit suliamut

tungasutut immikkullu atuartitsissutitut atuartitsissutillu toqqagassatut il.il. iluseqartillugit.

Tamakkua saniatigut siunersuutigineqarpoq, Naalakkersuisut ilinniakkamik akuersissut tunuartissinnaassagaat, qitiusumik ilinniarfiup siulersuisuisa innersuuteqareernerisigut. Tamatumunnga pissutaavoq qitiusumik ilinniarfiup siulersuisui tassaammata suliffissaqartitsiffinnut qaninnerpaallutik inissisimasut, taamaattumillu inuiaqatigiit ilinniakkanik pisariaqartitsinerisa ineriartornerannik malinnaanissamat piukkunnarnerpaajusut. Taamattumillu aamma siulersuisut tassaapput ilinniartitsinermut pilersaarutip, assersuutigalugu ullutsinnut naleqqukkunnaarneranik naliliilluarnerpaasinnaasut. Assinga aamma inuutissarsiutinik ilinniarfinnut atuuppossani tunuartitsineq qitiusumik ataatsimiititaliap - ilinniakkanut ataasiakkaanut naleqqiullugu suliamik ilisimasaqartussatut natsorsuutigineqartup - inassuteqareerneratigut pisassalluni. Taamaattoq ilutigisaanik imm. 2-mi sirsuutigineqarpoq, pisortatigut suliassa qarfiup immikkut pisoqartillugu nammineerluni, ilinniartitsinermut pilersaarutip akuersissutigineranik tunuartitsisinnaanissaa tungavissinneqassasoq. Tamanna pisinnaavoq assersuutigalugu nalilerneqarpat, ilinniartitsinermut pilersaarut ilinniakkap pissusiviusut naapertorlugit naammassinissaanut naleqqiullugu atorsinaajunnaartoq, imaluunniit ilinniartitsinermut pilersaarut inuiaqatigiit pisariaqartitaannut naleqqukkunnaartoq.

Imm. 3-mut

Imm. 3-mi aalajangerneqarpoq ilinniagaq pisortatigut suliassa qarfimmit akuerineqarsinnaanngitsoq, ilinniakkami pineqartumi ilinniartitsinermut pilersaarutit naammassillugit sularisat tiguneqareersimatinnagit. Tamatuma nassatarivaa, ilinniagaq akuerineqarsinnaanngimmat, ilinniartitsinermut pilersaarut tassunga atasoq taamaallaat sirsuutitut imaluunniit sulinermi pappiaratut oqallisigeqqitassatut sularineqarsimappat. Tamannami soorunami ilaatigut ilinniakkap aningaasalersorneqarnissaanut atatillugu sinniuteqarsinnaavoq.

Imm. 4-mut

§ 5, imm. 4 nutaajuvossuunalu Naalakkersuisut, ilinniakkanik pilersitsinissat atorunnaarsitsinissallu taamatullu ilinniakkanik akuersissuteqartarnissat akuersissutinillu tunuartitsinissat ersarinnerusumik maleruagassaliornissaannut tungavissinneqarput. Ilutigisaanik akuersissuteqarnissat piumasqaasernerqarsinnaapput, ilinniakkat assigiinngitsunik piumasqaateqarfiginerinik iluseqartinneqartunik.

Ilinniartitsisut piginnaasaqarnissaannut innersuussineq tassaavoq, ilinniakkani pineqartuni ilinniartitsinermik suliqaartunut naleqqiullugu piumasqaateqarsinnaanermik periarfissiineq, ilinniartitsinermik suliqaartut piginnaasaqarnerinut tunngatillugu, assersuutigalugu ilinniagaqarsimanissamik piumasqaatitut iluseqartillugu. Taakkua saniatigut aalajangersakkap ilinniartitsinermut pilersaarutit pillugit nalunaarusiortoqarsinnaanera tungavissippaa. Tassuunakkut Naalakkersuisut pisinnaatinneqarput,

ilinniartitsinermut pilersaarutit ilusilersornissaannut piunasaqaateqarfiusumik malittarisassiornissamut. Tamatuma kingorna assersuutigalugu tamanut atuuttumik nalunaarusiortoqarsinnaalissaaq, ilinniarfiit paasissutissanik sunik ilinniartitsinermut pilersaarutini nalunaarsuinissaannik aamma atuartitsisutit qanoq ittut ilinniartitsinermut pilersaarutini allaaserineqarnissaannik nassuiaasuusumik. Aammattaaq aalajangerneqarsinnaavoq, ilinniartitsinermut pilersaarutitut ilanngqassasut suliffissaqartitsiffiit ilinniakkamik pisariaqartitsinerisa allaaserinerat, ilinniakkap neqeroorutigineranut naleqqiullugu aningaasartuutit annertussusaat, ilinniartorineqarsinnaasutigut toqqammavigisat ilaalu ilanngullugit.

§ 6-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkap imm. 1-ia peqqussummi atuuttumi § 7, imm. 1-imik ingerlatitseqqiineruvossuunalu Naalakkersuisut inuutissarsiutinik ilinniakkanut arlalinnut imaluunniit tamanut atuuttussanik aalajangersagaliorsinnaanerit periarfissinneqarpoq. Tamakkua tassaasinnaapput soraarummeernermik aaqqissuussinerit, ilinniartitsisut piginnaasassaat, sungiusarluni suliffissat akuersissutiginerinut atatillugu suleriaasissat, ilinniartut ilinniarnermut peqataaneri allallu pillugit malittarisassat nalunaarutitut ilusilerneqartut.

Imm. 2-mut

Imm. 2 tassaavoq peqqussummi atuuttumi § 7, imm. 2-p ingerlateqqinnera, taannalu malillugu Naalakkersuisut inuutissarsiutinik ilinniartitsinermut tunngasut aqqarnerat nalunaarutitut ilusilikkanik malittarisassiuusinnaavaat, aammattaaq siulersuisunut ataatsimiititalianullu ilaasortat akissarsitinneqarsinnaanerannut periarfissaq immikkut ersersinneqarpoq. Tamatunga tununiliaqutaavoq ilaatigut qitiusumik ataatsimiititalianut ilaasortat inuutissarsiutinik ilinniarfiit ingerlatsineranni inuutissarsiutinik ilinniartitsinerit suliamut tunngasortaannut annertunerusunik akisussaaffilerneqarlutillu pisinnaatitaaffilerneqarnerat. Taamaattoq akisussaaffik pisinnaatitaaffiillu taakku qitiusumik ilinniarfinnut naleqqiullugit qitiusumik ilinniarfiit siulersuiniippat, taamaammallu aalajangersagaq ulluinnarni annertunerpaamik inuutissarsiutinik ilinniarfinnut naleqqiullugu atorneqassaaq. Taamaattoq ilutigisaanik eqqaaneqassaaq, Naalakkersuisut assersuutigalugu qitiusumik ilinniarfinnut naleqqiullugu pisinnaatitaaffeqartumik ataatsimiititaliornissaq pisariaqartilerpasuk, aalajangersagaq atorneqarsinnaammat. Siusinnerusukkut qitiusumik ilinniarfinnut sirsuisartoqatigiinnik tamanut atuuttunik pilersitsisoqarnikuvoq, qitiusumik ilinniarfiit forständeriiniq qitiusumillu ataatsimiititaliat siulittaasuiniq inuttaqartunik, Naalakkersuisunik inuutissarsiutinik ilinniartitsinerit inuutissarsiutinillu ilinniartitsinerimi pikkorissarnerit pillugit apeqqutit tigussaasut pillugit sirsuisarnissamik siunertaqartunik.

Akissarsiaqartitsinissamik pisariaqartitsinermut pissutaavoq, ataatsimiititaliani ilaasortat qitiusumiit amerlanerusunik suliakkerneqarsinnaanerit. Aammattaaq aalajangersagaq atorneqarsinnaavoq, ataatsimoortumik aqutsinermut

naapeqatigiiffeqarnissaq pillugu isumaliutit piviusunngortinniarnannut atatillugu. Tassani qitiusumik ilinniarfiit nuna tamakkerlugu ilinniartitsinerit ataqatigiissaarnissaat pillugu inassuteqaatinik suliaqarsinnaapput, annermik siunertaralugit ilinniakkanik atorunnaarsitsinissaq pilersitsinissarlu, ilinniartitsinerup tamarmiusumik ilusaanik allannguinerit, inatsisitigut allannguutit piviusunngortinnissaannut pingaarnerusutigut periusissat suliassallu allat tamanut soqutiginaatillit, nalinginaasumik oqaaseqaatinini immikkoortoq 2b, pkt. 9-mi eqqaaneqartut. Tamannali aatsaat atortariaqalissaaq Nalakkersuisut suleqatigiinnik pineqartunik pilersitsissappata, tassami qitiusumik ilinniarfinni siulersuisut aammattaaq namminneerlutik aqutsinermi suliniarfimmik taamaattumik pilersitsinnaapput.

Aammattaaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 7, imm. 2-mi pisinnaatitsissut atorneqarsimanngilaq. Nalunaarut atuuttoq tassalu Qitiusumik ilinniarfiit aqqarnerat pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 29, 5. november 1998-imeersoq, Inuussutissarsiutinut ilinniartitaaneq, ilinniagaqarnermit tapiissutit inuussutissarsiutinullu tunngasunik sirsuineq pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 16, 28. oktober 1993-imeersumi atorunnaartumi § 1, imm. 4 tunngavigalugu pilersinneqarpoq. Aalajangersagaq taanna oqaasertaligaanermigut pisinnaatitsilluni aalajangersakkamut matumunnga assinguvoq.

Imm. 3-mut

§ 6, imm. 3 peqqussummi atuuttumi § 7, imm. 3-mik ingerlatitseqqiineruvoamaattorli ilassutitut sirsuutaavoq qitiusumik ilinniarfinni siulersuisuisut, qitiusumik ataatsimiititaliat ilinniakkanut qitiusumik ilinniarfinnit neqeroorutaasunut naleqqiullugu oqartussaaffii, oqartussaaffigilissagaat. Kisiannili qitiusumik ataatsimiititaliat inuutissarsiutinik ilinniarfinni ilinniakkanut naleqqiullugu aalajangiisinnaatitaaneq piginnassavaat. Aalajangersakkap nassataraa, qitiusumik ataatsimiititaliat imaluunniit qitiusumik ilinniarfinni siulersuisut - apeqqutaalluni ilinniarfiit suut pineqarnersut - pisortatigut suliassa qarfinnut inassuteqaateqartarnissaat. Inassuteqaatit ilinniakkat anguniagaannut, imarisaannut, ilusaannut ilaallu ilanngullugit aamma ilinniakkat nutaat kiisalu ilinniartitseqqinnerit ingerlaqqiffiusumillu ilinniartitsinerit aallartinnissaannut tunngasuussapput. Aalajangersagaq tunngavigalugu Naalakkersuisut ilinniakkanut ataasiakkaanut tunngatillugu maleruagassanik aalajangersaasinnaatitaapput, tamatumunnga ilanngullugit ilinniakkat siunertaat, atuartitsissutit ataasiakkaat siunertaat, ilusilerneqarnerat aamma soraarummeernermi maleruagassat pissutsillu allat ilinniakkanut ataasiakkaanut tunngassuteqartut. Peqqussutip atuuttup pisinnaatitsiffia atorneqanngilaq. Siammasissumik Tunngaviusumik Ilinniartitaanermi (S.T.I.) ilinniartussat tiguneqartarneri pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 1, 9. januar 1990-imeersoq atortuulersinneqarpoq Inatsisartut peqqussutaanni siusinnerusukkut atuuttumi § 1, imm. 2 tunngavigalugu, taassumalu pisinnaatitsilluni aalajangersagaasa sirsuutigineqartut assigai.

Imm. 4-mut

Imm. 4 nutaajuvoq Naalackersuisullu inuutissarsiutinik ilinniartitsinermit tunngasunik nakkutilliisussaataanerannik tunngavik aalajangersarlugu, tamatumunnga ilaatillugit suliffeqarfiit attuumassuteqarfigineqartut ingerlatsinerat ilinniartitsinermillu isumaginninnerat, tamanna annermik isiginiarneqassaaq ilinniartitsinerit inuiaqatigiinnit susassaqarfigineqarnerat eqqarsaatigalugu. Tamatuma kingorna pisortatigut suliassaqarfiup pisussaaffigaa malittarisassanut atuuttunut naleqqiullugu uparuagassajunnartunik uparuaanissaq, assersuutigalugu inatsisip imalunniit taassuma nassatarisaanik malittarisassat atuuttuulersut unioqquatinneqarneri.

Kapitali 3

Kapitalimi pineqarput ilinniakkani ilinniartunngorsinnaanermut malittarisassiuussineq pillugu aalajangersakkat. Aalajangersakkat, Inatsisartut inatsisaata inuutissarsiutinik ilinniartitsineranut assigiinngitsorpassuarnut tunngasuuneranut naleqqiullugu isiginiagassaapput, taamaammallu ilinniartunngornissamat piunasaqaatit ataasiakkaat sirsuummi allanneqanngillat. Piunasaqaatit assigiinngitsuusinnaapput, apeqqutaalluni ilinniagaq suna pineqarnerisooq. Taamaattumik ilinniakkani ataasiakkaani ilinniartunngussagaanni piginnaaneqarfigeriigassatut piunasaqaat assigiinngitsuunissaat pisariaqartinneqarpoq.

§ 7-imut

Imm. 1-imut

Imm. 1-imi nutaajusumi sirsuutigineqarpoq, ilinniartunngornissamat piunasaqaatit ataasiakkaat, ilinniartitsinermit pilersaarusaannut ilaatinneqartassat, taamatullu pisortatigut suliassaqarfiup ilinniartunngornissamat piunasaqaatit akuersissutigisassagai, ilinniartitsinermit pilersaarummik akuersinerminut atatillugu. Tamatuma kingornatigut Naalackersuisut - ilinniakkani ataasiakkaani ilinniartunngorsinnaanermut naleqqiullugu - qullersaallutik nakkutilliisuujuassapput.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami imm. 2 tassaavoq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 8, imm. 1-imik ingerlatitseqqiinessuunalu Naalackersuisut tunngaviumik inuutissarsiutinik ilinniartitsinerit toqqaannartumik ilinniartunngorumallutik qinnuteqartut piginnaariigassaasa suunissaannik aalajangersagaliornissamat pisinnaatinneqarput. Tamatumunnga atatillugu naatsorsuutigisariaqarpoq, Naalackersuisut amerlanerpaatigut piunasarissagaat, ilinniartut meeqqat atuarfianni inaarutaasumik misilitsissimanerup ullumikkut atuuttup qaffaseqataanik piginnaasaqarnissaat. Tamatumunnga ilutigitillugu naatsorsuutigisariaqarpoq tunngaviumik inuutissarsiutinik ilinniartitsinerit ilinniartunngorsinnaanermut Naalackersuisut aalajangersagaat, ilinniartup meeqqat atuarfianni karakterinut taamatullu ilinniartup nalinginnaasumik piukkunnassuseqarneranut

attuumassuteqassasoq. Aalajangersagaq tunngavigalugu qinnuteqartunik naliliineq pillugu malittarisassiortoqarsinnaavossunga ilanngullugit ilinniartunngornissamut misilitsinnerit.

Imm. 3-mut

Sirsuuni § 7, imm. 3 tassavoq § 8, imm. 2-mik ingerlatiteqqiinessanilu annermik pineqarpoq ilinniakkamik kommunimit ingerlanneqartumik pisortatigut suliaasaqarfimmit pineqartumit akuerisaasumik angusaqarsimanissaq. Taakkua annermik tassaasinnaapput Piareersarfiit ataanni pikkorissarnerit, ilinniartunik inuutissarsiutinik ilinniagaqalernissamut piareersaallutillu piukkunnarsaaffusut. Ilinniartup pikkorissarnej taamaattoq pisortatigut suliaasaqarfimmit akuerisaasooq naammaginartumik angusaqarfigalugu naamassiguniuk, tunngaviummik inuutissarsiutinik ilinniartitsinermit ilinniartunngorsinnaalissaaq imaluunniit ilinniartunngornissamut immikkut aaqquissuussamik pikkorissarnermut peqataasinnaalissalluni, tak. imm. 4. Naammaginartumik angusaqarnerup qanoq paasineqarnissaanik naliliineq, pisortatigut suliaasaqarfiup aalajangissavaa, qitiusumik ilinniarfiup imaluunniit inuutissarsiutinik ilinniarfiup tamanna pillugu inassuteqaateqarnera tunuliaqutaralugu. Taamaattoq ilinnialersinnaanermut nalinginnaasumik piumasagaataassarpoq, ilinniartup ilutigisaanik ilinniarnerlu aallartitsinnagu ilinniarfissarsimanissaa, tak. inuutissarsiutinik ilinniarfinni ilinniartunngorsinnaaneq pillugu aalajangersakkat nalinginnaasut. Aalajangersakkap § 9-mut innersuussineranut pissutaavoq, ilinniagaqalernissamut killilersuisoqarsinnaanera, ilinniarfinni inissaqartitsinikkut pissutsit killilersuinissaq pisariaqalersippassuk, assersuutigalugu inissaqarnikkut pissutsit, ilinniakkap naammaginartunik atugassaqtitaalluni naammassinissaa ajornartippassuk. Aamma ilinniartunngorsinnaasut killilersugaasinnaapput, suliffissaqartitsiffiit assersuutigalugu pineqartutut ilinniagallit killeqartut kisiisa pisariaqartippatigik.

Imm. 4-mut

Imm. 4 tassavoq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 8, imm. 3-p ingerlateqqinneqarnera, tassungalu attuumassuteqartoq tassa tunngaviummik inuutissarsiutinik ilinniartitsinerit ilaanni piumasarineqarmat, atuartitsissutit ilaanni ilinniartup meeqqat atuarfianni inaarutaasumik misilitsinnerup annertoqataanik piginnaaneqareernissaa. Aalajangersagaq ilinniartunngortoqarsinnaaneranik mattussinngilaq, kisiannili aalajangersarneqarpoq ilinniarfik ilinniartunngortitsisussaq aalajangiisinnaasooq, ilinniartoq ilinniakkami aallartinneginnermini angusiffigisaminik pikkorissaqqaassasomannalu inuutissarsiutinik ilinniartitsinerit iluanni ingerlanneqassasoq. Tamatumunnga ilutigitillugu ersseqqissaatigineqarpoq, pikkorissarnerup ilinniarnerup ingerlaqqinerata ilaatut ingerlannissaa periarfissaqartossani ilinniartut inuutissarsiummik ilinniarnerup aallartereernerani pikkorissarnermik ingerlatsinissamik pisariaqartitsisutut misigisimasut eqqarsaatigineqarlutik. Tamatumunnga pissutaasinnaavoq kingusinnerusukkut paasineqartoq, ilinniartut nalinginnaasumik piginnaariigaat pineqartut, inuutissarsiummik ilinniakkap naammassinissaanut piumasarineqartunut naleqqiullugit naammangitsut.

Imm. 5-imut

Sirsuummi § 7, imm. 5 pingaarnerusutigut peqqussutip atuuttup § 8, imm. 4-nik ingerlatitseqqiineruvoq, kisiannili manna oqaasertalernerata allanngornerani ”-sinnaavoq” atorneqarluni. Tamatumunnga pissutaavoamaallaat inutissarsiutinik ilinniartitsinerni allani, Naalakkersuisut akuerisassaanni, ilinniartunngorsinnaanermut piumasaqaatit aalajangersaaffiginissaat pisussaaffigineqartariaqarmat. Aalajangersakkamut inatsisitigut isumannaatsuunissamut mianerisassat aallaaviupput, tassami ilinniartup ilimagisinnaasariaqarpaa, ilinniakkani Namminersorlutik Oqartussat akuerisaanni ilinniartullu qinnuteqarfigilersaagaani, ersarissunik eqqortunillu ilinniartunngornissamut piumasaqaateqartoqarnera. Aalajangersagaq aammattaaq ilinnialernissaq siunertaralugu misilitsinnernut maleruagassanik aalajangersaanermut atorneqarsinnaassaaq.

§ 8-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami imm. 1 peqqussummi atuuttumi § 9, imm. 1-inik ingerlatitseqqiineruvoq, sirsuutip aalajangersagaani allannguinerit kingunerisaannik naqqiuteqarneq eqqaassanngikkaanni, tassani qitiusumik ilinniarfiit ilanngqaramik. Tamanna pivoq erseqqissarumallugu, aalajangersakkamut ilaammata inuutissarsiutinik ilinniarfiit, tak. sirsuummi § 3, imm. 2 aamma qitiusumik ilinniarfiit, tak. sirsuummi § 3, imm. 1. Aalajangersakkami aalajangiarpooq inuutissarsiutinik ilinniartitsinernut qinnuteqartut tamarmik, ilinniartunngornissamut piumasaqaatinik naammassinnissimasut, ilinniartunngornissaq pisinnaatitaaffigigaat. Tamannali sirsuummi § 9-mut atatillugu isigineqassaaannami malillugu Naalakkersuisut ilinniartunngortitsinissamut naleqqiullugu killilersuutinik aalajangiinnaapput. Tamatuma saniatigut aalajangersakkap, ilinniartooq ilinniarfimmi aalajangersimasumi ilinnialernissamik piumasaqaateqarsinnaatinngilaa. Erseqqissarneqarpormi ilinniarfiup qinnuteqarfigineqartup, assersuutigalugu inissaqartitsinermik ajornartorsiuteqarneq pissutigalugu, qinnuteqartoq ilinniartunngortissinnaanngikkuniuk aatsaat pisussaaffigigaa, ilinniartup ilinniarfimmi allami taamaqataanik ilinniarfiusumi ilinniartunngortinneqarnissaa. Inissaqartitsinermut tunngasuujunnartut saniatigut innersuussinissamut pisinnaatitaaffimmut pissutaavoq, siunertamut naapertuuttuusinnaammat, ilinniartooq ilinniarfimmi sungiusarluni suliffimminut imaluunniit angerlarsimaffimminut qaninnerusumi inissinneqarpat.

Imm. 2-mut

Imm. 2 peqqussummi atuuttumi § 9, imm. 2-mik ingerlatitseqqiineruvoq. Tassani ersippoq pisortatigut suliassaartoq tassaasoq, ilinniartunik Kalaallit Nunaata avataanut - Danmarki ilanngullugu - ilinniariartussanik allaffissornikkut sullissisoq. Tamatumani annermik pineqarput ilinniartussatut akuerisaaneq pillugu aamma ilinniagaqarnersianik ilitersorneqarnissamut malittarisassat il.il. pillugit apeqqutit,

taamaalillunilu ilinniartunik taakkunannga allaffissornikkut sullissineq Danmarkimi Kalaallit Illui suleqatigalugit pissalluni.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami imm. 3 peqqussummi atuuttumi § 9, imm. 3-mik ingerlatitseqqiineruvoq, pineqarlunilu ilinniarfiit suleqatigiinneri, ilinniagassanik neqeroorutigisaat aamma ilinniartunngortitsisarneri ilinniartunillu agguaassisarneri pillugit Naalackersuisut aalajangersagaliornissaannut pisinnaatitsissut. Pisinnaatitaaffiliinermut annermik pissutaavoq, nukissatigut periarfissanut pioreersunut naleqqiullugu naapertuussusermik pilersitsoqarnissaanik kissaateqarnemannalu ilaatigut inissaqartitsinikkut periarfissat aallaavigalugit pisinnaavoq. Assersuutigalugu aalajangiarsinnaavoq, ilinniarfiit arlaqartut ilinniakkami aalajangersimasumi ilinnialersimasut pillugit suleqatigiissasut, taamaaliornikkullu taakku ilinniarfimmu ataatsimi katersorneqarlutik, ataatsimooqatigiinnikkut nukittunerulernissaq siunertaralugu. Tamatuma kingorna ilinniarfiup ilinniartunik ilinniarfimmu allamut nuussisup, assersuutigalugu nukini ilinniakkamut allamut atorsinnaavai. Taamalilluni Naalackersuisut ilinniakkanik qitiusumut katersuussinissaq, nunap immikkoortortaanut katersuussinissaq imaluunniit ilinniakkanik siammaassinissaq pillugit malittarisassanik aalajangersaasinnaapput, tamatumunnga ilanngullugit ilinniakkat suut ilinniarfiit ataasiakkaat neqeroorutigisinnaaneraat imaluunniit sunik neqerooruteqarsinnaatitaanersut.

Qulaani § 6, imm. 3-mut oqaaseqaammi oqaatigineqareersutut pineqartut pillugit nalunaaruteqarpoq, tassalu Siammasissumik Tunngaviusumik Ilinniartitaanermi (S.T.I.) ilinniartussat tiguneqartarneri pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 1, 9. januar 1990-imeersoq. Sirsuutigineqassaaq taanna atorunnaarsinneqassasok. sirsuummi § 64, imm. 2, tassami najukkami inuutissarsiutinik ilinniarfiit atorunnaarsinneqarnikuupput.

Aalajangersakkami imm. 3 sirsuummi § 33, imm. 1 aamma 2-mit, qitiusumik ilinniarfiit akornanni suliffittut kattussinnaanermut tunngasumit, aammattaaq allaanerussuteqarpoq. Aalajangersagaq manna taamaallaat ilinniakkanut tunngavoq, ilinniarfinnullu atasumik suliffeqarfittut sinaakkutaasunut tunnganani. Taamaattumik aalajangersakkap atornerata nassatarissariaqanngilaa ilinniarfiup, assersuutigalugu ilinniakkamik neqerooruteqassaartup - ilinniakkap ilinniarfimmu allamit tiguneqarnera pissutigalugu - atorunnaarsinneqarnera.

Imm. 4-mut

Aammattaaq aalajangersakkami imm. 4-mi, nutaajusumi, takuneqarsinnaavoq, pissutsit imm. 3-mi taaneqartut aatsaat ingerlanneqarsinnaasut qitiusumik ilinniarfiup siulersuisuisa inassuteqareernerisigut, pissutsit taakku qitiusumik ilinniarfik akuuutippassuk. Naalackersuisut malittarisassat atuuttut naapertorlugit, assersuutigalugu toqqaannartumik inuutissarsiutinik ilinniarfik imaluunniit ilinniarnertuunngorniarfik peqqusinnaavaat, assersuutigalugu inuutissarsiutinik ilinniarfimmik suleqateqaqqullugu, ilinniakkap aalajangersimasup

neqeroorutigineranut atatillugu. Kisianni Naalakkersuisut kissaataat qitiusumik ilinniarfimmum sammippata, taassuma siulersuisuinit inassuteqartoqarnissaa piunasaavoq. Tamatumunnga pissutaavoq, assersuutigalugu inuutissarsiutinik ilinniarfiit Namminersortulutik Oqartussat ilitsersuisinnaatitaanerannut ingerlaannartumik ilaammata, tamannalu sirsuutip qitiusumik ilinniarfiit aqqarnerinut aqqissuussineq nutaaq pillugu aalajangersagai naapertorlugit, qitiusumik ilinniarfinnut atuutinnngilaq.

Imm. 5-imut

Naak Naalakkersuisut inuutissarsiutinik ilinniarfinnut toqqaannartumik ilitsersuisinnaatitaagaluartut sirsuutigineqarpoq pissutsit imm. 3-mi eqqaaneqartut qitiusumik ataatsimiititaliat inassuteqareernerisigut ingerlanneqartassasut, suliniutit inuutissarsiutuunik ilinniarfinnut attuumassuteqartut pineqartillugit.

§ 9-mut

Aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 10-mik ingerlatitseqqiineruvoamaattorli ilassutigineqarluni ilinniartunngortitsisinnaanermik killilersuinerit aammattaaq aalajangiarsinnaasut inissaqartitsinerum tunngasut aallaavigalugit. Aalajangersakkap siunertaraa ilinniarfiit ilinniartitsinerup pitsaassusaanik ajoqusiisumik, inissaqartitaminnit amerlanernik ilinniartunngortitsinnginnissaasa qularnaarnissaa. Tamatumani pineqarsinnaavoq ilinniarfiit assersuutigalugu ilinniarnep naammaginartumik naammassinnaanun naleqquttunik naammattunillu inissaqartitsinngitsut, taamatullu aalajangersagaq atorneqqarsinnaavoq, ilinniakkani annertuumik suliffissaaleqiffiusuni ilinniartunngortussat killilersimaarniarlugit. Siunertarineqarpoq killilersuineq ilinniartut amerlassusissaannik aalajangiinnerik tunngaveqarluni pissasoq, tassuunakkullu ilinniartut karakteriginnerpaasut salliutinneqassasut.

Kapitali 4

Kapitali 4 inuutissarsiutinik ilinniartitsinerup ilusilersorneqarneranut tunngavomatununga ilanngullugit ilinniarfimminnerit sungiusarlunilu sulinerit akuleriinneri aamma Naalakkersuisut ilinniakkanut pingaarnersutigit tunngavissanik ilusilersuisinnaatitaanerannut tunngasut. Tamatumani aammattaaq ilinniarnep siviussusaannut, ilinniarnep sivikillisarneqarsinnaanerannut aamma ilinniartunut immikkut piginnaasalinnut ilinniakkanik immikkut aqqissuussisinnanermut tunngatillugu apeqqutinut atuuppoamatullu ilinniakkat akeqartussaanninnerinik tunngaviusoq kapitalimi ilaavoq.

§ 10-mut

Aalajangersagaq ataatsimut isigalugu Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 11-imik ingerlatitseqqiineruvoq, matumani oqaasertaliernerani ”qitiusumik ilinniarfiit”

ilanngqarnerat eqqaassanngikkaanni. Ilutigisaanik inatsisinik suliaqarnermi periutsit tunngavigalugit ”Naalakkersuisut” ”Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfik”-mut taarsiqarput, kiisalu oqaasertaliussani oqartussallutik akisussaasutigut assigiinngissutaajunnartut naleqqussarneqarlutik.

Imm.1-imut

Imm. 1-ip tunngaviumik inuutissarsiutinik ilinniartitsinerit immikkut ilisarnaataasoq allaaseraa, tassaasoq ilinniakkat paarlakaattumik aqqissuqarnerat, taamaalillunilu ilinniarfimmiiinnerit sungiusarlunilu sulinerit paarlakaallutik. Tamatumani aammattaaq piumasarineqarpoq lertingit imaluunniit ilinniartinneqarnissamik isumaqatigiissuteqartoqarsimanissaa, qinnuteqartoq atuaatigaluni sungiusarluni sulisussatut akuerisaasimannigippat. Aalajangersakkami naggatit aappaanni tunngaviumik piumasariisaq oqaatigineqarpossalu inuutissarsiutinik ilinniarfiit imaluunniit qitiusumik ilinniarfiit inuutissarsiutinik ilinniartitsitsinerit neqerooruteqassagunik Naalakkersuisunit akuerisaassasut.

Imm.2-mut

Imm. 2 inuutissarsiutinik ilinniartitsinerit allat pineqarput. Taakkua imm. 1-imi, naggammi siullermi pingaernerusumik malittarisassap akerlianik, paarlakaattumik ilinniarnertut aqqissuussaannigillat, kisiannili nalinginnaasumik atuagarsorluni ilinniarnertut, qitiusumik ilinniarfinni ingerlanneqartutut aqqissuqartarlutik. Taamaatorli aamma sivikinnerusumik sungiusarluni sulinertalerlugit aqqissuqarsinnaapput.

Imm.3-mut

Imm. 3 tassaavoq peqqussummi atuuttumi § 11, imm. 3-mik ingerlatitseqqiineq. Aalajangersakkap nassataraa Naalakkersuisut - ulluinnarnili susassaqarfimmut pisortatigut suliassaqartuusut - akuersissutigisinnaammassuk, inuutissarsiutinik ilinniakkat ilaasa inuutissarsiutinik qitiusumillu ilinniarfinni inatsimmi pineqartuni pinnatik, ilinniarfinni suliffeqarfinnilu allani pisinnaanerit. Ilutigisaanik akuersissutigineqarsinnaavoq, inuutissarsiummik ilinniartitsinerup suliffeqarfimmi pisinnaanera. Taamaalilluni aalajangersakkap periarfissippaa, suliffeqarfiit inuutissarsiutinik ilinniartitsinissamut akuerineqarsinnaanerit. Taamatut akuersissuteqarnermut aallaaviussaaq, suliffeqarfiup ilinniartitsinermik nammineerluni aningaasalersuinera. Taamaattoq Naalakkersuisut aningaasanut inatsit aqutigalugu, ilinniarnernik taamaattunik ingerlatsinerit tapiissuteqarsinnaapput.

Imm. 4-mut

Imm. 4 Inatsisartut peqqussutaani atuuttumi § 11, imm. 4-mik ingerlatitseqqiineruvoq, kingumullu qiviraanni aallaavigalugu Inatsisartut Kultureqarnermut Ilinniartitaanermullu Ataatsimiititaliaata 1996-imi appeqquteqaataa, sungiusarluni suliffiit amerlisinnaanerisa qanoq periarfissaqartiginerannut tunngasoq. Amerlanerit ilinniagaqalernissaat

siunertaralugu aalajangiqrpoq Saviminilerinermik Ilinniarfimmi aamma Sanaartornermik Ilinniarfimmi misiliutitut atuatigaluni sungiusarluni sulinerit aallartinneqassasut. Tamanna tunuliaqutaralugu aalajangersagaq manna ilanngqrpoq. Ilutigisaanik Naalackersuisut pisinnaatinneqarput aqqissuussinerit taamaattut pillugit aalajangersagaliornissamut, taakku ilinniarfinni aalajangersimasumik ingerlanneqartalissappata.

§ 11-mut

Sirsuummi § 11-imi aalajangersagaq pingaarnertigut tassaavoq peqqussummi atuuttumi § 12-mik ingerlatitseqqiineq.

Imm. 1-imut

Imm. 1-imi aalajangersagaq ataatsimut isigalugu pisinnaatitsinermut maleruagassatut isikkoqrpoq, sirsuummilu § 6, imm. 3-mut sanilliqartussaalluni. Taanna tassaavoq Naalackersuisut ilinniakkanut ataasiakkaanut tunngatillugu malittarisassanik aalajangersaasinnaanerannik nalinginnaasumik aalajangersagaq. Maluginiarneqassaaq imm. 1-imi pineqarmata malittarisassat inuutissarsiutinik ilinniarfinnut aamma qitiusumik ilinniarfinnut tunngassuteqartut.

Nr. 1

Aalajangersakkami matumani ersseqqissarneqarpoq, Naalackersuisut aammattaaq ilinniakkat sivisussusissaannik ilusissaannillu aalajangiinissamut pisinnaatitaaffeqartut, tamatumunnga ilanngullugit ilinniarfinni ataasiakkaani ilinniarfimmiinnissat agguaanneri aamma ilinniarfimmiinnerit sungiusarlunilu sulinerit agguaanneri. Ilutigisaanik oqaatigineqassaaq, inuutissarsiutinik ilinniarfinnut naleqqiullugu malittarisassanik aalajangersaaneq suli pisassamat qitiusumik ataatsimiititaliat inassuteqareernerisigut. Akerlianilli qitiusumik ilinniarfinnut naleqqiullugu malittarisassanik aalajangersaaneq pisassaaq, qitiusumik ilinniarfiit siulersuisuisa inassuteqareernerisigut, qitiusumik ilinniarfiit 8-t nutaamik ilusiligaannissaattut sirsuutaasoq naapertorlugu. Taamaalilluni aalajangersagaq isiginiarneqarsinnaavoq tassaasoq, peqqussutip atuuttup § 12, imm. 1-ianik annertusaanessami oqaasertaliqartussatut sirsuutikkut ilanngqrpoq, ilinniakkanut ataasiakkaanut tunngassuteqartut tamangajaasa pillugit malittarisassiornissamut pisinnaatitsissut.

Naak Naalackersuisut maleruagassanik aalajangersaanissaq taaneqartoq pisinnaatitaaffigigaluaaraat, ulluinnarni ilimagisaavoq – sirsuutip ilinniarfiit ilinniartitsinermut pilersarusiornissaat pillugu aalajangersagai naapertorlugit – pisortatigut suliaaqqartup nalinginnaasumik sulinini, ilinniarfiit ilinniartitsinermik pilersarusiaasa tunngaviusumik piumasaqaatinik piviusunngortitsinerannik nakkutilliinermut killeqartissagaa. Tamatumani pineqarput ilinniakkat sivisussusaat ilusaallu. Kisiannili aammattaaq aalajangersagaq pineqartut pillugit nalunaarutitut ilusilerlugu malittarisassiornermut atorneqarsinnaavomanna pisariaqartinneqalissappat. Pineqartunut tunngatillugu ullumikkut periusaasartut

tunuliaqutaralugit – annermillu qitiusumik ilinniarfinnut tunngatillugu – ilimanarnerpaatinneqarpoq, Naalakkersuisut akuersisinnaatitaanertik sallerpaatillugu atussagaat, ilinniakkani ataasiakkaani atuartsissutitut ataasiakkaanut naleqqiullugu. Tamanna pissaaq sirsuummi § 22 naapertorlugu.

Nr. 2

Sirsuummi § 11, imm.1, nr. 2-mut, pingaernerusutigut peqqussummi atuuttumi § 12, imm. 2-mik ingerlatitseqqiernerusumut, tunngatillugu oqaatigineqassaaq, Naalakkersuisut ilinniarnerup ilaanik sivikillisaanneqarsinnaaneq pillugu aalajangersaasinnaammata, assersuutigalugu ilinniareersimasat ilinniakkami nutaami sivikillisaatigineqarsinnaanerit pillugu nalunaarusiornikkut. Ilutigisaanik Naalakkersuisut inunnik, immikkut ittunik piginnaaneqareersunik immikkut aaqqissuussanik ilinniartitsisoqarsinnaanera pillugu aalajangersagaliorsinnaapput. Tamatumani pineqarsinnaapput siusinnerusukku naapertuuttumik suliffeqareersimaneq imaluunniit maanna ilinniakkamut naleqqiullugu naapertuuttumik allamik ilinniagaqarsimaneq. Aalajangersagaq tunngavigalugu assersuutigalugu nalunaarusiortoqarsinnaavoq soorlu inersimasunngoreerlutik l̆rlingitut ilinnialersut pillugit. Tamatumunnga atatillugu Naalakkersuisut aalajangersagaliorsinnaapput, ilinniakkat immikkut aaqqissuussat imaluunniit ilinniakkat inunnu immikkut piginnaaneqareersunut aaqqissuussat naammassinissat pillugit malittarisassiuussisunik, taakkununnga ilanngullugit inuit inersimasunngoreerlutik l̆rlingitut ilinnialersut. Ilutigisaanik oqaatigineqassaaq, sivikillisaanneqarsinnaanermik nalunaarutip imarisinnaammagit nalinginnaasumik tunngavissat imaluunniit ilinniakkap sivikillisarneqarsinnaanera pillugu aalajangersakkat ersarissut.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami imm. 2, naggammi siullermi, peqqussutip atuuttup § 12, imm. 3-anik ingerlatitseqqiineritut allaqqasumi, aalajangerneqarpoq, inuutissarsiutinik ilinniarfinni ilinniartunut naleqqiullugu, ilinniartut ilinniarfimiinnissamik imaluunniit sungiusarlutik sulinermik ilaanik sivikillisaanneqarsinnaaneranik aalajangiinissamut oqartussaaffik qitiusumik ataatsimiititaliamiittoq. Naggatit aappaanni aalajangerneqarpoq, qitiusumik ilinniarfinni ilinniartunut naleqqiullugu, ilinniartut immikkut piginnaasaqareernerat pissutigalugu ilinniakkap ilaanik sivikillisaanneqarnissamut aalajangiinerit aamma ilinniakkamik sivikillisaasoqarsinnaaneranik aalajangiinerit il.il. qitiusumik ilinniarfiup siulersuisunit isumagineqassasut, tamannalu sirsuummi § 36, imm. 3, nr. 5-imi ersipposani pineqarlutik qitiusumik ilinniarfinni siulersuisut tigussaasutigut aalajangiisarneri.

Imm. 2-p nassatarisaanik qitiusumik ataatsimiititaliat ilinniartut ataasiakkaat ilinniareersimasaminnik nuussisinnaanerit aamma inuit kikkut ilinniakkani immikkut aaqqissuussani ilinnialersinnaanersut aalajangiiffigisinnaavaat. Aammattaaq aalajangersagaq sirsuummi § 52-imut – ilinniakkanik sivikillisaanermut tunngasumut - sanilliqarsinnaavoq.

§ 12-mut

§ 12 ilinniakkat ilaasa imarisamikkut imminnut qanitariittutut isigineqarfiinut tunngasuvoamaalilluni Naalakkersuisut taakkunannga eqimattakkaarisinnaallutik, eqimattat pineqartut iluanni ataatsimoortunik malittarisassiuisinnaaneq siunertaralugu. Aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 13-imik ingerlatitseqqiineruvoq, ilanngqarlunilu ilinniakkat imminnut assingusut ataatsimoortillugit qitiusumik ataatsimiititalialiuqarsinnaanngorlugit. Tamatuma saniatigut eqqaaneqassaaq, ilinniagaq atuartitsissutinut imminnut assingusunut arlalinnut ilaasinnaammat.

§ 13-imut

Aalajangersagaq peqqussummi atuuttumi § 14-imik ingerlatitseqqiineruvoq. Aalajangersakkap pivai qitiusumik ataatsimiititaliat, inuutissarsiutinik ilinniarfinnut naleqqiullugit aamma qitiusumik ilinniarfinni siulersuisut, qitiusumik ilinniarfinni ilinniakkanut naleqqiullugit. Aalajangersakkakut qitiusumik ataatsimiititaliat aamma qitiusumik ilinniarfinni siulersuisut pisinnaatitaaffii killilerneqarput, ilinniakkat imarisaasa aalajangersarnissaannut naleqqiullugu, soorlu ilinniartitsinermik pilersaarutit suliarinerisigut pisartussatut sirsuutigineqartoq. Pisortatigut suliaasaqarfiup aalajangersagaq malillugu ilinniakkap imarisassaatur sirsuutit itigartitsissutigisinnaavai, ilinniakkap suliaasatigut ingerlatassatigullu naammattumik annertussuseqannginnera innersuullugu, imalluunniit ilinniaqqinnissamut, ingerlaqqiffusumik ilinniakkat ilanngullugit, tunngavissiiingippat.

§ 14-imut

Aalajangersagaq tassaavoq peqqussummi atuuttumi § 15-imik ingerlatitseqqiinessuunalu Naalakkersuisut qitiusumik ataatsimiititaliat inassuteqareernerisigut, sirsuullu naapertorlugu maanna aammattaaq qitiusumik ilinniarfiit siulersuisui, pisinnaatinneqarput, ilinniartunut inuutissarsiummik iliniarlutik aallartitsisimasunut, inuutissarsiummillu ilinniakkami allami nangikkumasunut, immikkut tapiutaasunik pikkorissarnernik pilersitsinissamut. Tamatuma saniatigut ilinniartut inuutissarsiummik iliniarlutik naammassisimasut imaluunniit suliffissaqarniarnikkut immikkut piginnaasaqareersut, inuutissarsiummillu ilinniakkamik allamik aallartikkumasut, pikkorissarnernut taakkununnga peqataasinnaapput. Aalajangersakkap annermik isiginiarpaa, ilinniakkap pisoqalisoornatigut, ilinniagaqarsimasut piginnaassaasa suliffissaqartitsiffiit piumasaqaataannut naleqqukkunnarsinnaanerat. Pineqartut matuma kinguneranik pikkorissarnernut taamaattumut peqataanermikkut, piginnaasaminnik inuiaqatigiit piumasaqaataannut naleqqussaasinnaapput.

§ 15-imut

Aalajangersagaq tassaavoq peqqussummi atuuttumi § 16-imik ingerlatitseqqiineq.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami imm. 1-imi Kalaallit-Nunaanni ilinniarnert pingaarnerusutigut akeqanngitsuunerannik tunngaviusoq erseqqissarneqarpoq. Aalajangersagaq aammattaaq Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiutigut ilinniartitaanert pillugit pisinnaatitsilluni inatsisip 29. november 1978-imeersup § 3-anik uteqqiineruvoq. Tamatuma saniatigut oqaatigineqassaaq, ”atuarfimmiilluni ilinniarnermut” paarlaallugu artoqarpat ”ilinniarfimiinneq”. Tassuunakkut ersseqqissarumaneqarpoq ilinniarneq akeqanngitsoq tassaannaanngimmat atuartitaanessami ilinniarfimiilluni ilinniarnermut aamma ilaapput atortussat nalinginnaasut, aammattaaq tak. imm. 2.

Imm. 2-mut

Ilinniartitsinermit atortut nalinginnaasut tassaapput, ilinniartitsinermit atortut ilinniartup ilinniakkami naammaassinissaanut nalinginnaasumik pisariaqartitai. Taamaalilluni ilinniarfiup pisussaaffiginngilaa immikkut ittunik ilinniartitsinermit atortussaartitsinissaq, assersuutigalugu innarluuteqarneq pissutigalugu immikkut atortoqarnissamik pisariaqartitai.

Atortussat taamaattut inunnut ataasiakkaanut atortussiaapput allamiillu aningaasalersugaasarlutik. Tamanna nalinginnaasumik inunnik isumaginninnermut peqqinnissamulluunniit tunngasutigut malittarisassiuqartarpoq. Imm. 2-mi takuneqarsinnaasut aalajangersagaq imm. 3-mut sanilliqassaaq.

Imm. 3-mut

Imm. 3 ilinniartitsinermit atortunut immikkut ittunut, ilinniartup pigiligassaanut tunngasuvoamatullu erseqqissarneqarluni ilinniartut taamaallaat killilimmik namminneerlutik ilinniartitsinermit atortussanik pissarsiniartassasut. Tamatuma annermik imarivaa pissarsiarineqartut akimikkut nalilerneqarnissaat, taamaalillutillu ilinniartunik nammakkiivallaartussaananik. Ilutigisaanik oqaatigineqassaaq pisortatigut suliaqqarfiup pisinnaatitaaffik ilinniarfinnut tunniussinnaammagu, tamannalumi ukiorpaalunni atorneqareerpoq.

Imm. 4-mut

Imm. 4-mi aalajangersagaq ilinniarfinnut Naalakkarsuisut § 10, imm. 3 naapertorlugu akuerisaannut taamaallaat attuumassuteqarpomatumani pineqarlutik ilinniarfiit, suliffeqarfiit, § 3-mut ilaatinneqartunit allaannerit. Aammattaaq aalajangersagaq taamaallaat ilinniarfinnut, suliffeqarfinnut sullivinnullu allanut atuutissaaaku inuussutissarsiutinik ilinniarfiit imaluunniit qitiusumik ilinniarfiit akuerisaasut allat tapiiffigineqartarisa annertoqataannik tapiiffigineqartanngippata. Annertoqataannik tapiiffigineqarneq isumaqarpoq, ingerlassat annertussusiannut naleqqiullugu tapiiffigineqarneq.

§ 16-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq tassaavoq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 17-imik ingerlatitseqqiinessuunalu Naalakkersuisut pisinnaatinneqarput, ilinniakkanut aningaasartuutit ilaasa namminersortunit aningaasalersortissinnaanerinit.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami imm. 2 naapertorlugu Naalakkersuisut aningaasartuutit Namminersorlutik Oqartussat aamma suliffeqarfiup ataatsip arlaqartulluunnit akornnanni agguanneqarsinnaanerit pillugu malittarisassanik aalajangersaasinnaapput.

Kapitali 5

Kapitali 5 annertunerusumik Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi kapitalimik assinganik ingerlatitseqqiineruvoq, qitiusumik ilinniarfinni siulersuisut qitiusumik ataatsimiititaliat qitiusumik ilinniarfiit ingerlassaannut naleqqiullugu oqartussaaffiinik arlalinnik tigusinerat eqqaassanngikkaanni. Taakkua saniatigut maluginiaqquneqarpoq, inuutissarsiutinik ilinniakkat tamarmik sungiusarluni sulinerimik ilaqanngimmata. Tmanna ilaatigut atuuppoq nangitsiviusumik iliakkanut aamma imarsiortutut ilinniakkanut, taamaammallu kapitali 5-imi aalajangersakkat tamarmik ilinniakkanut tamanut attumassuunngillat. Kingulliullugu eqqaaneqartoq aammattaaq atuatigaluni ilinniakkanut atuuppossani tunngaviusumik atuartsissutit, suliamut atatillugu atuartsissutit, atuartsissutit immikkut ittut aamma atuartsissutit toqqagassat nassuiarsimapput. Tamanna pillugu aalajangersakkat ataasiakkaat innersuutigineqarput.

§ 17-imut

Aalajangersagaq pingaarnerusutigut tassaavoq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 18-imik ingerlatitseqqiineq, tassanilu inuutissarsiutinik ilinniartitsinerup pingaarnerusutigut siunertai eqqartorneqarput.

Imm. 1-imut

Imm. 1 § 1-imut sanilliqassaassani inuutissarsiutinik ilinniartitsinerup siunertaa pingaarneq aamma siunertat § 5 tunngavigalugu ilinniartitsinerup pilersaarutit pillugit nalunaarutit ilusilerlugit aalajangersakkat allaqqapput. Ilutigisaanik ilinniakkat siunertaat, sirsuummi § 6 naapertorlugu ilinniakkat imarisaasa erseqqinnerusumik malittarisassiurannut atatillugu isiginiarneqassaaq. Tamakkua saniatigut erseqqissatigineqassaaq, sungiusarluni sulineq ilinniarfimmillunilu ilinniarnertit pissusissamisuuginnartumik imminnut attuumassussaammata.

Tamatuma assersuutigalugu nassataraa, ilinniartup ilinniarfimmiitilluni pisinnaaligai, sungiusarluni sulinermut atatillugu misiligarneqassammata, taamatullu atuagarsorissat assessorissallu sqatigiittarnissaat naatsorsuutaavoq. Ataqatigiissuseq pineqartoq aammattaaq sungiusarluni sulinermut nalinginnaasumik pilersaarummi ersissaak. § 26.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami imm.2 tassaavoq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 18, imm. 2-mik ingerlatitseqqiinessanilu ilinniakkani qitiulluinnartoq eqqaaneqarpossalu ilinniakkat suliffissaqartitsiffiit ilinniarsimasunik sulisoqarnissamik pisariaqartitsinerannut naleqqiullugit toqqaannartumik napertuuttuullutillu atorsinnaassasut. Aalajangersakkap ilaatigut siunertaraa ilinniakkat imarisamikkut ullumikkumut naleqqussagaanissaat, taamaalillutillu pisoqalisimanginnissaat – suliffissaqartitsiffiit ineriartornerinut naleqqiullugu. Aammattaaq ilinniakkat imarisamikkut - eqqaaneqartutut - piginnaasanut suliffissaqartitsiffiit pisariaqartitaannut naapertuuttuussapput. Taamaalilluni ilinniakkat aamma suliffissaqartitsiffinni ineriartornermi pisunut naleqqussarniarneqassapput. Qitiusumik ilinniarfiit aqqarnerat pillugu nalunaarut nr. 29, 5. november 1998-imeersoq maanna atuuttoq naapertorlugu akisussaaffik pineqartoq qitiusumik ataatsimiititalianiippoq. Tamanna atorunnaarsinneqassasoq sirsuutigineqarpok. sirsuummi § 64, imm. 2. Aammattaaq oqaatigineqassaaq, piginnaasatigut pisariaqartitanik qulaajaanerit ilimagineqarmat suliffissaqartitsiniarnerup misissoqqissaarneratigut missingersersuusiuratigullu pisassasoq.

Imm. 3-mut

Imm. 3 nutaajuvoq ilannguneqarlunilu erseqqissarumallugu, ilinniakkat imarisamikkut aammattaaq ilinniartut suliamut atatillugu inuttullu inerikkiartornissamik pisariaqartitsinerat isumassorlugu ilusilersorneqassasut. Saniatigut ilinniartut suliffissaqartitsiffiit atugarisaasa allanngorsinnaasaqisut naapinnissaannut piginnanngorsarneqassapput.

Imm. 4-mut

Imm. 4-mi sirsuutigineqarpoq Naalakkersuisut ilinniakkanut tunngatillugu siunertatut tapiliussanik aalajangersaasinnanissamut piginnaatinneqassasut, tamanna pisariaqartinneqalissappat. Naatsorsuutigineqarpoq aalajangersagaq pisariaqalerfiatigut atorneqassasoq, malittarisassanik pissutsit imm. 1-3-mi eqqaaneqartut tapertassaannik itisilerissutaasunik aalajangersaanermut. Tamanna assersuutigalugu pisinnaavoq, ilinniartitsinermut pilersaarutit pillugit nalunaarusiornikkut, tak. § 5, imm. 4, imaluunniit ilinniakkat imarisaat pillugit malittarisassaniki aalajangersaanermut atatillugu, tak sirsuummi § 18, imm. 2.

Aalajangersagaq nutaajuvoq allaaseralugulu aaqqissuussineq, ilinniartitit pilersaarutinik suliaqarnisaannik imaqartomatuma kingorna pisortatigit suliaasaqarfik ilinniartitsinermit pilersaarutip akuerineqarnissaa pillugu aalajangiisuusaaq. Ilinniartitsinermit pilersaarutit erseqqinnerusumik malittarisassiornerannut atatillugu sirsuummi § 5, imm. 2-4 innersuqarpoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq ilinniakkat imarisaasa ilinniartitsinermit pilersaarutitigit malittarisassiuqarnissaaannik pingaarnertut malittarisassamut ersiutaavoakku pisortatigit suliaasaqarfimmit akuersissutigineqassapput. Taaguummumut "iliniartitsinermit pilersaarutinut" tunngatillugu oqaatigineqassaaakkununga aamma sungiusarluni sulinerujunnartup imarisai ilaammata. Taamaalilluni taamaallaat pineqanngillat ilinniakkat aaqqissurisa allaaserineri, tassaasut ilinniartitsinermit atuartitsissutit sammisassat. Ilinniartitsinermit pilersaarutit ilaatigit imarissavaat ilinniakkami pineqartumi atuartitsissutit ingerlanneqartussat, assersuutigalugu atuartitsissutit tunngaviusutut, immikkut atuartitsissutaajunnartutut atuartitsissutitullu toqqagassatut il.il. iluseqartillugit.

Imm. 2-mut

Sirsuutigineqarpoq Naalakkersuisut ilinniakkat imarisaannut tunngatillugu pisariaqatitsi-soqartillugu maleruagassanik aalaangersaasinnaassasut. Tamanna pisinnaavoq ilinniakkat aalajangersimasut imarisaannik malittarisassiuussisunik nalunaarusiornikkut. Kisianni aallaaviuvoq ilinniakkat imarisaat ilinniartitsinermit pilersaarutit, pisortatigit suliaasaqarfimmit akuerineqartussat, aqutugalugit malittarisassiuqassasut, tak. imm. 1 aamma sirsuummi § 5, imm. 2. Aalajangersagaq immikkut pisoqartillugu atorneqarsinnaasutut takorloorneqarsinnaavoq, ilinniartitsinermit pilersaarut amigaateqartutut isigineqarpat, imaluunniit pisortatigit suliaasaqarfiup ilinniakkap aalajangersimasup immikkut ilusilersornissaa kissaatigippagu. Taamaaliornikkut pisortatigit suliaasaqarfiup pisinnaatitaaffik, inatsisit atuuttut naapertorlugit pigeriikkani, piginnassavaa.

§ 19-imut

Aalajangersagaq pingaarnertut tassaavoq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 19-imik ingerlatitseqqiineq. Aalajangersakkap pingaarnerusutut siunertaraa erseqqissassallugu ilinniartitsineq ataatsimoortumik isiginneriaaseqarfiussasoq, ilinniartunillu pisariaqartunik nalinginnaasunik immikkullu ittunik piginnaasaqalersitsissasoq. Taamaattoq oqaatigineqassaaq ataatsimoortumik isiginneriaaseqarneq sungiusarluni sulinermit atuagarsorlunilu ilinniarnermut naleqqiullugu, ilinniakkat ataasiakkaat iluanni assiginngitsuummat. Taassuma saniatigit oqaatigineqassaaq nr. 1-4 tasaanngimmat, nalinginnaasumik aamma immikkut ittumik piginnaasat tamakkiisumik saqqummiqarnerat, taamaallaalli ilinniartitsinermit tunngaviusumik siunertarineqartussat ilaannik ersersitsinerummat.

Nr.1

Nr. 1-imi nalinginnaasumik siunertatut ersersinneqarpoq, ilinniakkat ilinniartut piginnaasaqalersissagaat, suliassanik ilinniakkap aallutaanik ingerlatsisinnaalernissamut. Tamatumunnga aamma ilaavoq piumasarineqarmat, ilinniagaq teknologiimut ilinniakkamut naapertuuttumut naleqqiullugu, ullutsinnut naleqqussagaassasoq. Taamaalilluni aalajangersakkap oqariartuutigaa, pisinnaasat ilinniartup pigiligai, atorfinni ilinniakkap sammivigisaani ingerlaannaq atorneqarsinnaassasut.

Nr. 2

Nr. 2-mi erseqqissaatigineqarpoq ilinniakkat tunngavississagaat namminneerlutik ilinniakkaminnik ingerlatitseqqiinissamut, taamaalillunilu ilinniakkap siunertaa ilinniakkap naammassinerani unissanngilaq.

Nr. 3

Nr. 3-mi erseqqissarneqarpoq ilinniartitsinerup aammattaaq ilinniartup inuttut inerikkiartornera peqataaffigissagaa, tassani pineqarlutik pisinnaasat suliamut tunnganerusut avataanniittut, sulifimmut inooqatigiisutsikkut naleqqussarsinnaanermut ilinniartullu imminut paasineranik qaffassaanertut iluseqartut.

Nr. 4

Nr. 4-mi erseqqissarneqarportaaq ilinniartitsinerup, pisinnaasat suliamut tunngasuunerusut saniatigut aammattaaq qularnaassagaa, ilinniartup inuiaqatigiinnut tunngatillugu nalinginnaasunik aamma suliffissaqartitsiffinni inuiaqatiginnilu pissutsinik nalinginnaasunik ilisimasaqalernissaa. Ilutigisaanik aalajangersakkap qularnaassavaa ilinniakkat tamatigoortuunissaat, suliamut tunngassuteqartuinnaanatik.

§ 20-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq annertigut Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 20-mik ingerlatitseqqiineruvoq. Aalajangersagaq siunniussanik nalunaaruteqarnertut isikkoqarpoq, pineqarluni ilinniartitsinerup aaqqissuranut atatillugu ilinniartut ataasiakkaat atugarisaat mianerineqassasut. Tamatumani ilaatigut eqqarsaatigineqarpoq ilinniartut ilisimasamikkut killiffiisa assigiinngissinnaanerat. Kisianni ilinniartut ataasiakkaat piginnaaneri aallaavigalugit ilinniartitsinerup, atuartitsissutit ataasiakkaat siunertaasa, piffissaliussaasup iluani, anguneqarnissaat akornusissanngilaa.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami imm. 2 annermik tassaavoq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 25-mik ingerlatitseqqiineq. Ilinniarsiutit ilitsersuinissamik pisussaaffeqarnerannut taamaallaat ilinniarsimmi tassani ilinniartut ilaapput. Taamaalluni aalajangersakkami ilinniagaqalernissamik inuutissarsiutitaarnissamillu ilitsersuineq nalinginnaasoq pineqanngilaq. Tamatuma saniatigut sirsuutigineqarpoq, Naalackersuisut ilinniarsiutit ilitsersuisussaataanerata pillugu malittarisassanik aalajangersaanissamut pisinnaatinneqassasut, tamatumunnga ilanngullugit ilitsersuinerup annertussusissaa, ilitsersuisartut piginnaasariaqagaat, ilitsersuinerup imarisassaa il.il. Tassunga atatillugu sirsuutigineqarpoq, ilitsersuinerup nalinginnaasuunissaa pillugu aalajangersagaliortoqarsinnaasoq. Tamatuma nassatarissavaa, ilitsersuinermut aamma ilaasinnaammata, ilinniartut ilinniarsimmi pineqartumi ilinniartuunngikkaluartut, kisiannili assersuutigalugu taamaaliornissaminnik eqqarsaatigartut.

§ 21-mut

Aalajangersagaq annerusutigut tassaavoq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 21-mik ingerlatitseqqiineq. Aalajangersagaq tunngaviummik inuutissarsiutinik ilinniartitsinermut immikkut attuumassuteqarpossami ilinniakkani taakkuni atuartitsissutit ilinniakkani arlalinni atuartitsissutaapput. Ilinniarsuup ingerlanerani suliamut atatillugu immikkut ilisimasaqaleriartuaarnissamik tunngaveqarneq, inuutissarsiutinik ilinniartitsinermut tamanut nalinginnaalluni atuuppoq.

§ 22-mut

Aalajangersagaq ilaatigut Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 22-mik ingerlatitseqqiineruvossami Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 22, imm. 1 atorunnaarpoq. Tamatumunnga pissutaavoq akuersinissamut pisinnaatitaaffimmuut maanna ilaalmata ilinniakkanut ataasiakkaanut ilinniartitsinermut pilersaarutit, tak. § 5, imm. 2, aamma § 18, imm. 1. Taamaattumik § 22, imm. 1-imi atuuttumi pissutsit allasimasut, siunissami ilinniatitsinermut pilersaarutinut ilaatinneqartalissapput, taakkualu ilaatigut tassaapput atuartitsissutit assigiinngitsut allaaserineri.

Taamaattumik aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 22, imm. 2-mik ingerlatitseqqiinerut iluseqarpoq. Aalajangersagaq sirsuummi § 6, imm. 3-mut sanilliqaasaannalu ilinniakkanut tamanut tunngavoq. Akerlianilli piginnaatitsinerup matuma siunertaraa erseqqissassallugu, Naalackersuisut ilinniakkap ilaanut ataasiakkaanut - atuartitsissutit iluseqartillugit - aalajangersaasinnaasut. Aalajangersagaq atorpeqarsinnaavoq inuutissarsiutinik ilinniartitsinerup iluani atuartitsissutinut nalinginnaasunut malittarisassanik aalajangersaanermut, tamannalu assersuutigalugu tunngaviummik atuartitsissutit pillugit nalunaarusiornermut tunngasuusinnaavoq. Naatsorsuutigineqarmat ilinniakkat ilinniartitsinermut pilersaarutit pillugit akimuisumik nalinginnaasumik nalunaarusiornermut malittarisasiorneqassasut, aalajangersagaq taamaallaat immikkut illuinnartunik pisoqartillugu atorpeqartassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Aalajangersagaq

isumaqarpoq, Naalakkersuisut ilinniakkat imaasigut naleqqussaasinnaanissamut siumoortumik mattutivinneqanngitsut, tamannami pisariaqalersinnaavoq, assersuutigalugu inuiaqatigiit pisariaqartitaat aallaavigalugit, ilinniakkat ilaasa immikkut ittumik imaqartitaanissaat pisariaqartutut nalilerneqarpat.

§ 23-mut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 23-mik ingerlatitseqqiineruvossanilu atuartsissutit tunngaviusut, atuartsissutit suliamut tunngasut aamma atuartsissutit immikkut ittut nassuiarneqarput.

Imm. 1-imut

Atuartsissutit tunngaviusut, tak. aalajangersakkami imm. 1, qularnaassavaat ilinniakkat, ilinniartunik piumasarisaa sunut § 19, nr. 2-4-mi ersersinneqartunut piginnaanngorsaanissaat.

Imm. 2-mut

Atuartsissutit suliamut tunngasut, tak. aalajangersakkami imm. 2, ilinniartut pisinnaasaqalersissavaat, imarisamikkut ilinniakkamut pineqartumut naleqqiullugit aaqqissuqartunik, inuutissarsiummi piginnaasariaqartunik tamatigoornerusunik ilikkartinnissaat annikillisinngikkaluarlugu. Ilutigisaanik atuartsissutit ilinniartut § 19, nr. 1-2-mi taaneqartunik piginnaasaqalersissavaat.

Imm. 3-mut

Atuartsissutit immikkut ittut, ilinniartut piginnaasariaqartunik § 19, nr. 1-2-mi ersseqqissarneqartunik piginnaasaqalernissaat qularnaassavaat, kisiannili pisinnaasat ima killiligaassapput, ilinniakkamut pineqartumut toqqaannartumik naleqqussagaallutik.

§ 24-mut

Aalajangersagaq tassaavoq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 24-imik ingerlatitseqqiineq. Soorlu kapitali 5-imut aallarniutaasumik oqaaseqaammi takuneqarsinnaasoq, inuutissarsiutinik ilinniartitsinernut tamanut atuartsissutit toqqarneqarsinnaasut ilaanngillat. Ilinniakkat atuartsissutinik toqqagassanik ilaqartillugit, atuartsissutit neqeroorutaasut ilinniartut soqutigisaannut naapertuutissapput. Imaappoq atuartsissutit pilersitsiffiusut neqeroorutigineqarsinnaapput, ilinniakkamut pineqartumut toqqaannartumik immikkut attuumassuteqanngikkaluartut. Ilutigisaanillu atuartsissutit toqqagassat neqeroorutaasinnaapput, ilinniaqqinnissamut pingaarutillit, ingerlaqqiffiusumik ilinniakkat ilanngullugit, taamatullu atuartsissutit toqqagassat, sumiiffinni ataasiakkaani piginnaasariaqartutigut pisariaqartitanut sammisut.

§ 25-mut

Aalajangersagaq allannguuteqalaarluni tassaavoq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 26-mik ingerlatitseqqiineq. Sirsuutigineqarpoq qitiusumik ilinniafiit siulersuisuisa sungiusarluni suliffissat akuersissutigisassagaat, qitiusumik ilinniarfimmi ilinniartunut naleqqiullugu, tamatumalu sirsuutip tamatigoortumik tunngavigisaa malippaa, tassalu qitiusumik ilinniarfiit siulersuisuisa pisinnaatitaaffiit ullumikkut qitiusumik ataatsimiititalianiittut pisinnaatitaaffigilissagaat.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami imm. 1-imut tunngatillugu maluginiarneqassaaq suliffeqarfiit arlaqartut ilinniartumik ataatsimik sungiusarluni sulinissamik isumaqatigiissuteqarsinnaammata. Tamanna ilinniakkat ilaasa naammassinissaannut periarfissat pisariaqalersippaat, tassami suliffiit tamarmik pisariaqartunik atortoqanngillat imaluunniit ilinniartup ilinniakkaminik naammassinissaanut pisariaqartumik tunisassioratik. Aammattaaq aalajangersakkap paasinissaanut ilaavoq, qitiusumik ataatsimiititaliat imaluunniit qitiusumik ilinniarfiit siulersuisuisa suliffeqarfiit akuerisinnaagaat, ilinniakkap ilaanik ingerlatsisussatut.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkakami imm. 2-mi maluginiarneqassaaq, l̆rlingitut imaluunniit ilinniartinneqarnissamik isumaqatigiissuteqartoqartussaammat. Kingulleq isumaginninnermut peqqinnissalerinermullu tunngasuni atorneqartarpoq, siullerlu inuutissarsiutinik tunngaviusumik ilinniakkani allani atorneqartarluni, l̆rlingip suliffeqarfimmut attuumassuteqartuunera ersersikkumallugu, taannattaaq ilinniartup ilinniartinneqarnissaanut akisussaavoq. Inuutissarsiutinik ilinniartitsinerit allat iluanni piumasaavoq, suliffiup ilinniartullu akornanni sungiusarluni sulinissamik isumaqatigiissuteqartoqarnissaa, ilinniagaq sungiusarluni sulinermik ilaqarpat.

Ilutigalugulu oqaatigineqassaaq, ilinniartunut atuaatigalutik sungiusarlutik sulisunut l̆rlingitut ilinniartinneqarnissamilluunniit isumaqatigiissusiortoqassanngimmat, ilinniartup suliffeqarfiullu ilinniakkap sinnera pillugu isumaqatigiissuteqarnissasa tungaanut. Suliffeqarfiup ilinniartullu akornanni isumaqatigiissummi, ilinniartoq atuaatigaluni sungiusarluni sulinermi sivisoqataanik sivikillisaanneqassaaq.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami imm. 3-mut atatillugu oqaatigineqassaaq taanna annerusutigut tassaammat Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 26, imm. 2. Tassani allaaserineqarpoq, nunani allani sungiusarluni sulisimaneq, Kalaallit Nunaanni sungiusarluni sulinermut tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit taarsiqassappat, kikkut aalajangiisuussanersut, tamannalu sungiusarluni suliffissanik akuersissuteqarnissamik pisinnaatitaaffeqarnermut naapertuuppoq. Kingullertut pineqartoq qitiusumik ilinniarfinnut tunngatillugu aammattaaq qitiusumik ilinniarfinni siulersuisunit ingerlanneqartarpoq.

§ 26-mut

Aalajangersagaq tassaavoq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 26-mik ingerlatitseqqiineq.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkap aalajangerpaa, inuutissarsiutinik ilinniarfiit aamma qitiusumik ilinniarfiit siulersuisui tassaasut sungiusarluni sulinerit pilersaarutaannik nalinginnaasunik suliaqartussat. Ilutigisaanik inuutissarsiutinik ilinniarfiit sungiusarluni sulinerit pilersaarussiaat qitiusumik ataatsimiititalianit akuersissutigineqassapput, qitiusumilli ilinniarfinnut naleqqiullugu taakku siulersuisui akuersisuussallutik.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkamut ilaapput sungiusarluni sulinerit pilersaarutit nalinginnaasut minnerpaamik imarisassaattut nassuiaatit. Nalinginnaasumik sungiusarluni sulinerit pilersaarutit tunuliaqutaraat, qularnaarneqassammat ilinniartup ilinniarfiminnermini ilinniagaasa aamma suliffimmiinnermini tigussaasutigut pisinnaaligassaasa imminnut ataqtigiinnissaat.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami Naalackersuisut nalunaarutitut ilusilerlugu sungiusarluni sulilluni ilinniarnaq pillugu erseqqinnerusunik malittarisassaliorsinnaanermut pisinnaatinneqarput, assersuutigalugu ilinniartunut ataasiakkaanut sungiusarluni sulinerit pilersaarutit aamma suliffeqarfiup, ilinniartup ilinniarfiullu akornanni attaveqatigiinnerit pillugit aalajangersagaliornikkut. Tassunga atatillugu Naalackersuisut sungiusarluni sulilluni ilinniarnaq akuerineqarnissaa pillugu malittarisassanik aalajangersaasinnaapput, sungiusarluni sulilluni ilinniarnaq pisortatigut suliaqartimmit akuersissutigineqassanersoq ilanngullugu.

§ 27-mut

Aalajangersagaq tassaavoq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 28-mik ingerlatitseqqiineq.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami pineqarpoq ilinniartup ilinniarnermi ingerlanerani, ilinniarfimmiinnerminut sungiusarlunilu sulinerminut naleqqiullugu, pisinnaalikkaminik uppersaaserneqarnissaminut pisinnaatitaanera. Tamatumunnga atatillugu aalajangersakkami ersippoq, ilinniartoq ilinniakkap ilaanut naammassisimasaminut atatillugu uppersaaserneqarnissaminik piunarsinnaatitaasoq. Takuneqarsinnaasutut tamanna isumaqanngilaq

ilinniartup ilinniagaq naammassivissimassagaa, tassami ilinniartuq ilinniarnnerminik unitsissisoq, ilinniakkap ilaa ingerlaasimasani pillugu uppersaasernerneqarnissaminik piunarsaqarsinnaatitaavoq. Ilinniarfimmi ilinniarneq naammassillugu ingerlanneqarpat, ilinniarfiup ilinniartup ilinniarfimiissimanera uppersaasissavaa, sungiusarlunilu sulineq naammassippat, sungiusarluni suliffik sungiusarluni sulisimanermik uppersaasiissaaq. Svenditut allagartat imaluunniit ilinniarfimiissimanermut uppersaasit suliarineqassapput, sungiusarluni sulinerneq uppersaasit, ilinniarfimiissimanermit uppersaasit aamma soraarummeerneq imaluunniit svendinnorniarluni misilitsinneq tunuliaqutaralugit.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami imm. 2-mut tunngatillugu oqaatigineqassaaq, inuutissarsiutinik ilinniarfiit imaluunniit qitiusumik ilinniarfiit naliliinissamut pilersaarusiussammata, tassanilu ersissammata ilinniartunik naliliinermut malittarisassat aamma soraarummeernerneq imaluunniit svendinnorniarluni misilitsinnerneq tunaartarisassat. Ilinniarfiit naliliinissamut pilersaarut suliarissavaat qitiusumik ataatsimiititaliat imaluunniit qitiusumik ilinniarfiit siulersuisuisa tunaartarisassaliaat naapertorlugit. Aammattaaq naliliinissamut pilersaarut - ilinniarfimiissimanermut pilersaaruttip ilaatut - pisortatigut suliaasaqarfimmit akuersissutigineqassaaq, pisortatigut suliaasaqarfiup ilinniarfimiissimanermut pilersaarummik akuersissuteqarneranut atatillugu, tak. sirsuummi § 5, imm. 2.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami imm. 3-p ilinniartunut inuutissarsiutinik ilinniarfimiittunut naleqqiullugu qitiusumik ataatsimiititaliamut aalajangigassanngortinneqarpoq, sungiusarluni sulineq svendinnorniarluni misilitsinnermik naggaserneqassanersoq. Aalajangiisinnaatitaaneq tamanna - qitiusumik ilinniarfimmi ilinniartunut naleqqiullugu - qitiusumik ilinniarfiit siulersuisuiniissasoq sirsuutigineqarpoq.

Imm. 4-mut

Imm. 4-mi Naalackersuisut naliliinissamut pilersaarutitut maleruagassanik aamma uppersaasit ilusilernissaannut malittarisassanik aalajangersaanissamut pisinnaatinneqarput. Malittarisassani pineqarsinnaapput naliliinissamut pilersaarutitut nalinginnaasumik piunarsaqaatit, ilinniakkap naammassineranut uppersaasit toqqortarineqarnissaat, tak. imm. 1, misilitsinnerit, soraarummeernerit aamma svendinnorniarluni misilitsinnerit ingerlanneqarsimasut ilanngullugit. Tamakkua saniatigut malittarisassani pineqarsinnaapput uppersaasit ilusilersornissaannut piunarsaqaatit aalajangersimasut, pisortatigut suliaasaqarfimmit akuersissutigineqarunnarnerat ilanngullugu, taamatullu aalajangersarneqarsinnaavoq kikkut uppersaasiorsinnaatitaanersut.

Kapitali 6 ataatsimut isigalugu nutaajuvoq, taamaammallu maleruagassanik atuuttunik malunnaatilimmik annertussisitsilluni. Soorlu takuneqarsinnaasoq kapitalimi tassani taamaallaat qitiusumik ilinniarfiit pineqarput, tak § 3, imm. 1 tassungalu oqaaseqaatit. Aammattaaq siullermeerutaavoq, inuutissarsiutinik ilinniartitsinermut tunngasut ilinniarfeqarnikkut sinaakkusernissaasa inatsitigut malittarisassiuuneqarnissaat sirsuutigineqarmat.

§ 28-mut

Imm. 1-imut

Imm. 1-imi sirsuutigineqarpoq qitiusumik ilinniarfiit pingaernerutillugu suliassaat tassaassasoq inuutissarsiutinik ilinniartitsinermik neqerooruteqarnissaq. Ilutigisaanik ilinniarfiit inuiaqatigiinni sulisussanik ilinniarsimasunik pisariaqartitsineq matussuserumallugu ilinniartitsinikkut suliassat peqataaffigissavaat. Aammattaaq naatsorsuutigineqarpoq qitiusumik ilinniarfiit inuiaqatigiinni suliffissaqartitsiniarnikkut unamminartut suleqataaffiginissaannut piareersimassasut.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi ersseqqissarneqarpoq ilinniarfiit Naalakkersuisut akuersereernerisigut ilinniarnertuunngorniarluni ilinniakkanik neqerooruteqarsinnaasut, tamannalumi qitiusumik ilinniarfiit ilaanni atorneqalereerpoq.

Imm. 3-mut

Imm. 3-mi sirsuutigineqarpoq qitiusumik ilinniarfiit ilinniartitsinermik ingerlataqarnerup aamma tamatumunnga atasumik ingerlatsinermik suliaqarnermik saniatigut allaffassornikkut suliassanik aalajangersimasunik suliaqartassasut, assersuutigalugu ilinniartunik nalunaarsuinernik, sulianik suliaqarnermik il.il.

Imm. 4-mut

Imm. 4-mi sirsuutigineqarpoq ilinniartunut inissaqartitsinermik ingerlatsinissamut pisinnaatitsissumik ilanngussisoqassasoq. Aalajangersakkap nassatarivaa qitiusumik ilinniarfiit ilinniartut inaannik ingerlatsinerminnut atatillugu, ilinniartunut naleqqiullugu, ilinniartut inaannik ingerlatsinermi malittarisassat malissagaat. Taakku massakkut Ilinniartut ineqarfii pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 18-imi, 1. november 2007-immersumi ersipput.

Taakkua saniatigut qitiusumik ilinniarfiit ilinniartunut inissianik ingerlatsisinnaapput, isertitaqarfiusumik ingerlatsinertut iluseqartunik, assersuutigalugu pikkorissartunut naleqqiullugu. Tamatuma nassataraa atuisussanut naleqqiullugu, imaappoq pikkorissartunut, nioqqutigisanik imaluunniit sullissinernik pineqartunik pinngitsoorani atuinissaq pisussaaffiussanngimmat. Aammattaaq inuutissarsiutinik ilinniarfiup ilinniartut ineqarfiinik ingerlatsineq, ilinniarfiup suliassaanit allanit avissaartissinnaassavaa. Kiisalu ingerlatat isertitaqarfiusut,

imaappoq pikkorissartunut ininik attartortitsinerit, ilinniarfiup nalinginnaasumik ingerlatsinerata nassatarissavai. Isertitsitaqarfiusumik ingerlatsineq pillugu malittarissat tamatumunnga atatillugu inatsisitigut erseqqissumik ersinngillat, kisiannili isertitaqarfiusumik ingerlatsineq pillugu ingerlatsinermi inatsisiliornikkut tunngaviusut nalinginnaasut malillugit, soorlu aningaasatigut missingersersuusiornermut maleruaqqusani allassimasut.

Imm. 5-imut

Imm. 5-imi siunnersuutigineqarpoq Naalackersuisut immikkut ittunik pisoqartillugu ilinniarfinnik peqqusisinnaasut, ilinniakkamik aalajangersimasumik imaluunniit ilinniakkanik aalajangersimasunik arlaqartunik neqerooruteqassasut. Tamatumani annermik pineqartut tassaasinnaapput, qitiusumik ilinniarfiup assigiinngitsunik peqquteqarluni ilinniakkap pineqartup neqeroorutiginiissaanik soqutiginaateqartutut isiginninnginneri, kisiannili nalinginnaasumik inuiaqatigiit tungaannit soqutigisat aallaavigalugit, suliffissaqartitsiniarnikkut imaluunniit ilinniartitsinermit politikkikkut soqutigisat ilanngullugit, siunertamut naapertuuttutut isigineqarluni, ilinniakkap pineqartup Kalaallit Nunaanni neqeroorutigineqarnissaa. Aalajangersagaq taamaallaat immikkut ittunik pisoqartillugu atorneqartassasoq naatsorsuutigineqarpossami aalaavittut qitiusumik ilinniarfiup siulersuisuisa namminneerlutik ilinniakkat neqeroorutiginiissaat aalajangertussaavaat.

§ 29-mut

Imm. 1-imut

Imm. 1-imi qitiusumik ilinniarfiit allanik sulianik taaneqartartunik ingerlatsisinnaanerannut pisinnaatitsissut ilanngqassasoq sirsuutaavoakku ilinniartitsinerpiamik ingerlatsinerup avataaniipput. Tamatumani ilaatigut pineqarsinnaapput sullissinernik aalajangersimasunik tuniniaanerit sirsortitut ikiorsinertut iluseqartut, misissueqqissaarluni ingerlatsinerit aamma susassaqarfinnut aalajangersimasunut - ilinniarfiup pingaarnertut ingerlataanut attuumassuteqartunut - naleqqiullugu ilisimasanik tuniniaanerit.

Imm. 2-mut

Sirsuummi § 29, imm. 2 ilaatigut isumaqarpoq, angusaqarnissamut isumaqatigiisummut naleqqiullugu taamaallaat erseqqinnerusumik isumaqatigiisuteqartoqareerneratigut Nunatta karsiata aningaasaatai ingerlatsineritut allanut atorneqarsinnaasut. Aalajangersakkap aamma nassataraa, qitiusumik ilinniarfiup suliffeqarfiillu allat, kiisalu qitiusumik ilinniarfiit inuutissarsitinillu ilinniarfiit allat akornanni sullissinernik nioqqutissanillu niuernerq unammilleqatigiinnermi atugassarititaasartut naapertorlugit pissasoq. Tamanattaaq atuuppoq qitiusumik ilinniarfiit iluanni niuernermit. Aammattaaq aalajangersagaq, qitiusumik ilinniarfiit ilinniartitsinerisa ingerlatsinerisalu allat missingersersuutitigut naatsorsuutitigullu avissaartinneqarnissaannik aalajangersakkamut sanilliqassaaq. Iliniarfiit allatigut ingerlatsinerat unammilleqatigiinnermi atugassarititaasut

naapertorlugit ingerlanneqanngitsutut nalilerneqarpat, suliaq
Unammilleqatigiinnermi Ataasimiititamut saqqummiqarsinnaavoq.

Imm. 3-mut

Imm. 3-mi sirsuutigineqarpoq, Naalakkersuisut nalunaarusiornikkut qitiusumik
ilinniarfiit allatigut ingerlatsisinnaanerat pillugu erseqqinnerusunik
malittarisassiornissamut pisinnaatinneqassasut. Tamatumunnga atatillugu allatigut
ingerlatsinerit immikkut ittut, ilinniarfinit ingerlanneqartussatut
kissaatigineqanngitsut pillugit killiliissutinik ilanngussisoqarsinnaavoq. Aammattaaq
killiliisoqarsinnaavoq, allatigut ingerlatsinerit ilinniarfiit pingaarnertut
ingerlassaannik eqquinginnissaannut naleqqiullugu. Tamanna tunuliaqutaralugu
aalajangersagaq ilanngqartussatut sirsuutigineqarpoq, Naalakkersuisut
periarfissikkumallugit, allatigut ingerlassat nutaat ammaannerisigut
siunertarineqanngikkaluanik sunniuteqartoqarsinnaanerata piareersimaffiginissaanut.
Ilutigisaanik Naalakkersuisut pisariaqalerfiatigut akiliuteqartitsinermut
atugassarititigut naleqqussaasinnaassapput.

§ 30-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq aalajangersarlugulu Naalakkersuisut aamma qitiusumik
ilinniarfiit siulersuisui akrminni angusaqarnissamik isumaqatigiissuteqassasut,
qitiusumik ilinniarfiit suliassaasa erseqqissarnissaat siunertaralugu, qanorpiaq taakku
suliarineqarnissaat ilanngullugu. Nalinginnaasumik oqaaseqaatini immikkoortoq 2b,
pkt. 4-mi oqaatigineqartutut, angusaqarnissamik isumaqatigiissut tassanngilaq,
nalinginnaasumik isumaqatigiissuteqartarnermut inatsisiliorneq naapertorlugu
isumaqatigiissut. Angusaqarnissamik isumaqatigiissut paarlattuanik paasineqassaaq
tassaasoq isumaqatigiissutinut assingusossanilu qitiusumik ilinniarfiit
iliuseqarsinnaanerminnut sinaakkutissaat politikikkut aalajangikkat allassimapput,
taamatullu ilinniarfiit ingerlatsineranni anguneqartussatut piumasaaqatit arlaqartut.
Isumaqatigiissutit ilinniarfiit suliassaminnik naammassinninniarnanni nukissanik
atuilluarnerup pitsaassutsillu ineriartuarnissaat peqataaffigissavaat. Taamaalilluni
angusaqarnissamik isumaqatigiissut tassaavoq, Naalakkersuisut aamma qitiusumik
ilinniarfiit siulersuisuisa akornanni ilinniarfiit ingerlassaasigut inerisaanissaq
kissaatigineqartoq aamma taamaaliornissamut politikikkut atugarissarititaasut
pillugit illuatungeriilluni oqariartuuteqarneq. Taamaalilluni angusaqarnissamik
isumaqatigiissutit atuutsilernerini siunertarineqarpoq, ilaatigut qularnaassallugu,
qitiusumik ilinniarfiit - tamanut ilinniarfittut - piumasaaqatinik ersarissunik
uuttoorneqarsinnaasunillu aalajangersaaffigineqarnissaat, ilaatigullu piumasaaqatit
taakku naleqqussarneqarsinnaanissaat, taamaalillunilu isumaqatigiissut tassaalerluni
qaqugukkulluunniit piviusorpalaartumik ilinniartitsinikkut pisussaaffinnik
takutitsisoq. Taamaattoq siulersuisut pisussaaffigaat qularnaassallugu,
angusaqarnissamik isumaqatigiittoqarnissaa, taamatullu siulersuisut akisussaaffigaat
isumaqatigiissutip piviusunngortinneqarnissaa, tak. sirsuummi § 35, imm. 1.

Imm. 1-imut

Imm. 1-imi sirsuutigineqarpoq angusaqarnissamik isumaqatigiissutit ukiuni sisamani atuuttut eqqqassasut, taamaalillunilu piffissaq isumaqatigiissutit atuuffia siulersuisut atuuffiannut naleqqussarneqarsinnaassalluni. Tamatuma nassatarissavaa, siulersuisut isumaqatigiissummik atsiuisut aammattaaq tassaassammata isumaqatigiissutit atuuffiani ilinniarfimmuut akisussaasut. Isumaqatigiissutit ukiumoortumik naleqqussarneqarnissaat ima paasineqassaaq, qulaani nalinginnaasumik oqaaseqaatini immikkoortoq 2b, pkt. 4-mi allaqqasutut, pineqartut tassaammata isumaqatigiissutit ingerlaavartut. Tamanna pisariaqartutut isigineqarpoq inuutissarsiutinik ilinniartitsinermit tunngasut sukkasuumik allanngortarnerat pissutigalugu. Ukiumoortumik naleqqussaannut tunngatillugu, oqaasertaliussatigit piumasarineqanngilaamaallaat annikitsuinnartigit naleqqussaasoqartassasoq. Taamaammattunngaviatigit ukiumiit ukiumut allannguutit annertuujusinnaapput. Taamaattoq ukiunik sisamakkaarinerup nassataraa, ukiut tamaasa nutaamik isumaqatigiissuteqartoqartariaqannginnera. Taamaattoq angusaqarnissamik isumaqatigiissutit siulleq taamaallaat ukiuni 3-ni atuutissaaq, imaapoq 1. januar 2011 aallarnerfigalugu, tamatumunngalu siulersuisut angusaqarnissamik isumaqatigiissutit 2010-p naajartornerani oqallisiginissaanut isumaqatigiissutiginnissaanulu angumersisinnannaasut pissutaavok. § 34, imm. 5-imut oqaaseqaatit.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi sirsuutigineqarpoq angusaqarnissamik isumaqatigiissutit minnerpaamik sunik imaqaassanersoq pillugu aalajangersakkamik ilanngussisoqassasoq. Isumaqatigiissutit pingaarnertut siunertarivaat, aningaasaliisartut ilimagisaasa aamma qitiusumik ilinniarfiit taakkunanga piviusunngortitsinissamut periarfissaasa annertunerusumik imminnut ataqatigiissilernissaat. Aammattaaq angusaqarnissamik isumaqatigiissutit atuutilernerisigut ilimagineqarpoq, qitiusumik ilinniarfiit ingerlatsinerat ersarinnerulerlunilu uppersaasorsorneqassasoq. Taamaalilluni angusaqarnissamik isumaqatigiissutit tassaavoq aqutsinermit sakkoq, aningaasaliinerup, ingerlassanik ilinniakkanillu aalajangersimasunik annikinnerpaaffissalikkanik pilersuinermit illuatungilerneqarnissaanik, politikikkut piumasqaateqarsinnaanermut periarfissaqalersitsisoq. Akerlianilli angusaqarnissamik isumaqatigiissutit qitiusumik ilinniarfiit ulluinnarni ilinniartitsinerisa imaluunniit atuartitsissutit ataasiakkaat imarisaasa sunniuteqarfiginnissaat periarfissinngilaa. Pissutsit nr. 1-5-mi taaneqartut qitiusumik ilinniarfiit ataasiakkaat ineriartornerat angusaqarnerallu, anguniagassatut aalajangiussanut tamatumunngalu aningaasaliussanut naleqqiullugu, ersarissaaqataaffigissavaat.

Imm. 3-mut

Imm. 3-mi sirsuutigineqarpoq ukiut tamaasa angusaqarnissamik isumaqatigiissuteqartoqarneranut imaluunniit isumaqatigiissutit ukiumoortumik naleqqussarneqarneranut atatillugu ukiumi aningaasaliiffiusumi ingerlatsinissamik pilersaarut ilanngqartassasoq. Tamanna aningaasaliissuteqartarnermit apeqqummut naleqqiullugu immikkut soqutiginaateqarpoq. Takuneqarsinnaasutut naatsorsuutigineqarpoq isumaqatigiissutit ukiuni sisamani atuuttussat

ukiumoortumik naleqqussarneqartassasut. Tamanna inuutissarsiutininik ilinniartitsineranut tunngasut sukkaasuumik allanngoriartortarnerannut naleqqiullugu isiginiarneqassaaamaammallu qisuariarnissamut ukiumi arlalinni utaqqinissaq siunertamut naapertuuttuursorineqanngilaq. Ingerlatsinissamik pilersaarutit missingersersuutininut atanerat, aningaasaliissutit inaarutaasumik angusaasunut - aatsaat ukiup naanerani assersuutigalugulu ilinniartut klassillu amerlassusaattut takuneqarsinnaalersussanut - naleqqiullugu siumoortumik tunniqartarnerannut atatillugu isiginiarneqassaaq. Tamannattaaq aamma taxameteri malillugu aningaasalersuinerujunnartumut naleqqiullugu pingaaruteqarpoq. Taamaattumik siumoortumik aalajangerniartariaqarpoq, ingerlassat siunissami qanoq allanngoriartornissaat ilimagineqarnerisooq.

Imm. 4-mut

Imm. 4-mi sirsuutigineqarpoq qitiusumik ilinniarfinni siulersuisut angusaqarnissamik isumaqatigiissutit piviusunngortinnerat pillugu ukiumoortumik nalunaarusiortassasut. Taamatut nalunaarusiorneq qitiusumik ilinniarfiit ataasiakkat Naalakkersuisullu akornanni tatigeqatigiinnermik tunngaveqarpossami naatsorsuutigineqarpoq nalunaarusiaq eqqortunik takutitsissasooq tamakiisuullunilu. Ukiumoortumik nalunaaruteqarneq - angusaqarnissamik isumaqatigiissutit aqutsineranut sakuunissaanik siunertarineqartutut - angusaasut piviusunngortinnerat pillugu oqaloqatigiinnissamut aallaaviussaak. nalinginnasumik oqaaseqaatini immikkoortoq 2b, pkt. 4.

Naalakkersuisut angusaqarnissamik isumaqatigiissutit piviusunngortinnerannik nakkutilliinerat, qitiusumik ilinniarfiit siulersuisuisa ukiumoortumik nalunaaruteqarnerisa nalilersornerannut killeqartinneqanngilaq. Taamaattumik Naalakkersuisut pisussaaffigivaat ingerlaavartumik qitiusumik ilinniarfinnut uparuaanissaq, pissutsit isumaqatigiissutigineqartunut akerliursorisatik pillugit. Assersuutigalugu tassaasinnaavoq ilinniakkat imminnut qanitariit aalajangersimasut neqeroortutigineqarnissaasa piunasaqaatigineqarnerannik maleruaannginneq. Angusaqarnissamik isumaqatigiissutit piviusunngortinneqannginneranni inatsisikkut pineqaatissiinissaq ilaatinneqanngilamatunngalu pissutaavoq isumaqatigiissut inatsisilerinikkut pineqartartoq uani pineqanngimmat. Taamaammatt Naalakkersuisut qitiusumik ilinniarfinnut ataasiakkaanut kinguneqartitsinissamut periarfissaat aalaavittut tassaassapput, kinguneqartitsinerit suliffeqarfiup aningaasaqarnermut akisussaananeranut attuumassuteqartut. Annertuumilli pisoqartillugu nalilertariaqarpoq piviusunngortitsinnginneq ima isikkoqarnerisooq, ilaatigut siulersuisut akisussaaffimminnik sumiginnaasimanerat eqqartorneqarsinnaalluni, tak. sirsuummi § 35, imm. 1.

Imm. 5-imut

Imm. 5-imi sirsuutigineqarpoq Naalakkersuisut nalunaarutitut ilusilerlugu angusaqarnissamik isumaqatigiissutit pillugit malittariasassanik aalajangersaasinissamut pisinnaatinneqassasut. Tamanna assersuutigalugu atornerarsinnaavoq isumaqatigiissutit imarisassaannut minnerpaaffissaliussat amerlanerit aalajangersarnerinut, taamatullu aalajangersarneqarsinnaavoq,

qitiusumik ilinniarfiit ukiumi aningaasaliiffiusumi qaangiuttumi angusaqarnissamik isumaqatigiissutit piviusunngortinneri pillugit ukiumoortumik nalunaarussiaat qaqugukkut Naalakkersuisunit, imaappoq ingerlatsivimmit qitiusumik ilinniarfinnut pisortatigut suliaasaqarfimmit, tiguneqareersimassanersut. Tamakkua saniatigut Naalakkersuisut nalunaarutitut ilusiliillutik aalajangersinnaavaat paasisutissat qanoq ittut ukiumoortumik nalunaarutitut ilaatinneqartassanersut.

§ 31-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq

Imm. 1-imut

Taaguutip ”pisortat suliffeqarfiutaat namminersortut” qitiusumik ilinniarfiit namminersorlutik ingerlatsivittut inissisimanerat inatsisitigut aalajangersarpaa. Tamanna erseqqissarneqarpoq suliffeqarfiit tamarmik namminerisaminnik siulersuisoqalersinnerisigut, taakku qullersaallutik akisussaaffigaat, suliffeqarfiup ingerlatsinera pillugu aalajangersakkat maleruarneqarnissaat, tak. sirsuummi § 35 tamatumunngalu oqaaseqaatit. Taamaalilluni namminersortuuneq tassaavoq, qitiusumik ilinniarfiup ingerlanneranut akisussaanerup erseqqiffaarissumik suliffeqarfimmut imminermut inissinneqarnera, taamaalillunilu qitiusumik ilinniarfiit Namminersorlutik Oqartussat nalinginnaasumik ilitersuisussaataanerisa avataanniillutik. Tamanna atuuppoq, inatsisini erseqqissumik allatut allaqqasoqanngippat. Namminersortuunermut pissutaapput, nalinginnaasumik oqaaseqaatini immikkoortoq 1-imi allaqqasutut, pisinnaatitaaffiit akisussaaffiillu annertunerusut, inuutissarsiutinik ilinniaritsinermut tunngasutigut immikkut suliamik ilisimasalinnut tunniukkumaneqarmata aamma susassaqarfimmut tunngatillugu malittarisassaliorneq eqaannerulersikkumaneqarmat.

Ilinniarfiit pisortatigoortuunerannut pingaarnerusumik tunngavigineqarpoq suliffeqarfiit ingerlatsinerat annertunerpaamik pisortat aningaasalersuinerat aqcutigalugu ingerlanneqarmat. Soorlu sirsuummi § 40-mi takuneqarsinnaasoq qitiusumik ilinniarfiit ingerlatsinerat annertunerpaamik Nunatta karsia aqcutigalugu tapiissutitigut aningaasalersorneqarpoq. Tamatuma nassataraa aammattaaq qitiusumik ilinniarfiit missingersersuutit naatsorsuutillu pillugit malittarisassat, suliffeqarfimmut pisortat pigisaannut Nunattalu karsianiit tapiissutitigut aningaasalersorneqartunut allanut atuuttut, maleruarnissaat pisussaaffigimmatigik, tak. sirsuummi § 42, imm. 1, naggatit aappaat. Taamaalilluni qitiusumik ilinniarfiup - missingersersuutit naatsorsuutillu pillugit malittarisassanik aalajangersarneqarsimasunik maleruarnissamut pisussaaffeqarnermi saniatigut - aammattaaq missingersersuutit naatsorsuutillu pillugit tigussaasumik peqquneqarnerit maleruarnissaat pisussaaffigissavaa. Tamanna assersuutigalugu atuuppoq missingersersuutitut sinaakkusiussat maleruarnissaannut pisussaaffeqarnermut naleqqiullugu, aamma missingersersuutit pillugit allaffissormikkut periusissatut aalajangiartut maleruarnissaannut naleqqiullugu.

Suliffeqarfiup pisortatigoortuusutut iluseqarnerata, aamma ingerlatsinerata annerusutigut Nunatta karsianit aningaasalersugaanerata, aammattaaq nassataraa, ingerlatsinerata pisortatigoortumik ingerlatsinertut ilusileqartup, Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaannut aamma Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaannut ilaanera. Suliffeqarfiup ingerlatsinera aammattaaq Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaannut ilaavoq.

Imm. 2-mut

Aammattaaq namminersortuuneq aalajangersakkami imm. 2-mi erseqqissarneqarpoq, tassani pineqarluni suliffeqarfiup ingerlatsinera pillugu aalajangiinerit allaffissornikkut pisortaqarfimmut allamut ingerlateqqinneqarsinnaanngitsut. Tamanna aalajangiinerit oqartussaasunut qaffasinnerusunut saqqummiqarsinnaanerisa, aqutsinermi sakuunerannut atatillugu isiginiarneqassaaq.

Imm. 3-mut

Taamaattoq aalajangiinerit oqartussaasunut qaffasinnerusunut saqqummiqarsinnaannginerat ilinniartut pillugit sulianut atuutinngilaq, tak. aalajangersagaq, suliamut tunngatillugu aalajangiinerit pineqanngippata. Kingulliullugu taaneqartumut pissutaatinnearpoq suliamut tunngatillugu immikkut ilisimasaqassuseq ilinnfiarfinniittussatut naatsorsuutigineqarmat, assersuutigalugu qitiusumik allaffeqarfimmiigani.

§ 32-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq naapertorlugu sirsuutigineqarpoq qitiusumik ilinniarfiit siulersuisui, suliassat erseqqinnerusumik nassuiakkat, qitiusumik ilinniarfiit allat peqatigalugit, ataatsimoorussamik suliarinissaat pillugit isumaqatigiissuteqarsinnaanermut pisinnaatinnearpassat. Tamatumunnga pissutaasinnaavoq, ataatsikkut annertuunik ingerlatsinerup iluaqutissatut ilisarnaatigisartagaasa assingunik iluaqutissarsinissamik kissaateqarneq, tamatumunnga ilanngullugit nukinnik atuilluarnerunissaq, pitsaassutsikkut piginnaasatigullu ineriartortitsinissaq, kiisalu eqaassuseqarneq ingerlatsinermilu isumannaassuseamaalillunilu nukissat ilaatigut ilinniarfiit siunertaannut pingaarnernut iluaqutaasumik atorneqarsinnaalissallutik. Taamaalilluni aalajangersakkami eqqarsaatigineqarput, ilinniarfiit arlallit ataatsimoorfeqarfii, ilinniarfiit sumiiffimmi ataasiinnarmi suliarineqartussatut isumaqatigiissuteqarfisaat. Tamatumani annermik pineqarsinnaapput akissarsialerineq, naatsorsuuserineq, ilinniartunik nalunaarsuineq, pisiniarnerit allaffissornikkullu suliassat allat, ilinniarfiit ataatsimoorussinnaasaat. Aalajangersakkami pineqarput ilinniarfinnut tapertaasumik suliassanik

taaneqartartut, ilinniarfiup pingaarnerusumik suliassarisai - tassalu ilinniartitsinerit ilinniakkanillu neqerooruteqarnerit - pineqaratik.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi sirsuutigineqarpoq Naalakkersuisut nalunaarusiornikut allaffissornikkut ataatsimoorfinnik pilersitsisinnaanerit pillugit malittarisassanik erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaassasut, taakkununga ilanngullugit imarisassaannut, pilersinnerini piumasaqaataasussanut, ilusilerneqarnissaannut piumasaqaatit, atuuffii ilaalu ilanngullugit pillugit malittarisassat ersarinnerusut.

Ilutigisaanik uteqqinneqassaaq, aalajangersagaq taamaallaat qitiusumik ilinniarfinnut tunngatitaammat, tak. sirsummi § 3, imm. 1, tassami Namminersorlutik Oqartussat immikkut ittumik pisinnaatitaaffiligaanngikkaluarlutik inuutissarsiutinik ilinniarfiit akornanni suleqatigiinnisaaq qularnaarsinnaavaat, taakkumi Namminersorlutik Oqartussat ilitersuisinnaatitaanerannut ilaapput. Aammattaaq katrnut tunngatillugu assinga atuuppok. sirsummi § 33 matuma ataaniittoq.

§ 33-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq. Malittarisassat atuuttut naapertorlugit Naalakkersuisut namminnerlutik aalajangersinnaavaat, qanoq ililluni inuutissarsiutinik ilinniartitsinermut tungasut malittarisassiuqassanersut, tamatumunga ilaatillugu qitiusumik ilinniarfiit amerlassusissaat. Sirsummi ilinniarfinnik namminiilersitsinissamik aalajangersakkami piumasarineqarpoq, pisariaqalerfiatigut erseqqissumik inatsisitigut tunngavissaqarnisaaq piumasaassasoq, Naalakkersuisut suliffeqarfitsigut allaallumi illunik katigutsitsissappata. Aalajangersagaq tassunga atatillugu toqqaannartumik illunik katigutsitsinissamut sammisuunngilassami naatsorsuutigineqarpoq, neqeroorfusut amerlassusaaq atatiinnarneqassasut. Taamaammat katigutsitsinertut isigineqassaaq, aalajangiqrpat, ilinniarfiit marluk amerlanerilluunniit katigutissasut, siulersuisunit ataatsinit aqqalerlutik, ataatsimik forstandereqarlutik aningaasanullu inatsimmi ataatsimik kontoqalerlutik. Tamatumunnga atatillugu ilinniarfiit nunatsinni immikkoortumik inissisimanerisa kingunerissavaat, ilinniarfiit assigiinngitsunik immikkoortortaqrnerat, taamaattorli inatsisitigut atatsimoorlutik siulersuisunillu ataatsinik aqqarlutik. Taamaattorli aalajangersakkap ilinniarfiit illutatigut imminnut katigunnisaaq mattutinngilaa. Ilinninarfiit illutatigut kattqrnerat aammattaaq sulisunut kinguneqartussaavoq. Taamatut pisoqartillugu sulisorisat kattuffiisa katigrunnartut pillugit tusarniaaviginissaat naatsorsuutigisariaqarpoq.

Imm. 1-imut

Imm. 1-imi sirsuutigineqarpoq Naalakkersuisut - qitiusumik ilinniarfiit pineqartut siulersuisuisa inassuteeqareernerisigut - qitiusumik ilinniarfiup qitiusumik ilinniarfimmik allamik suliffeqarfittut ataasiinnanngorlutik katigunnisaaq annik akuersinissaminut piginnaatinneqassasut. Katigrup nassatarissavaa, ilinniarfiit pineqartut, katigrmut ilaasut, pigisaminnik nalilinnik - akiitsut ilanngullugit -

suliffeqarfimmut ingerlaqqittumut tunniussinerat. Aalajangersagaq naatsorsuutigineqarpoq atorneqassasoq ilinniartitsinermut politikikkut, suliffissaqartitsiniarnikkut nunallu immikkoortuini pissutsit aallaavigalugit immikkut ittunik pisoqartillugu. Aammattaaq aalajangiinermut ilaatinneqassapput nukiit ataatsimuulernerisigut sqatigiilluarnikkut iluaqutissat, nukissanik atuilluarnermik siuarsaanissaq aamma suliamut atatillugu imminnut napatissinnaasunik ilinniartitsinernik ingerlatsinissamik ilinniarnermilu avatangiisinik pilersitsinissamik kissaateqarnerit pillugit eqqarsaatersuutit. Aalajangersagaq atorneqassappat ilinniarfinni katigunnissamik kissaateqartuni tamani siulersuisut inassuteqarnissaat piumasarineqarpoamatullu katigq piviusunngorsinnaanngilaq, Naalakkersuisut akuersiteqqaartinnagit. Aalajangersakkami naggatit aappaanni sirsuutigineqarpoq Naalakkersuisut ilinniarfinnik marlunnik amerlanernilluunniit katigutsitsinissaq pillugu aalajangiisinnaatitaanissamut pisinnaatitaaffilerneqarnissaat, tamanna pissutsit ilinniartitsinikkut politikkimut, suliffissaqartitsiniarnermut, aningaasaqarnermut nunallu immikkoortuinut tunngasut illersorneqarsinnaatippassuk. Tamatuma saniatigut piumasaqaatigineqarpoq katigrup piginnaasat ataatsimut eqikkarneqarnissaannut periarfissat annertusissagai, siulersuisiut suliaminnik piginnaaneqassusiat annertusisissagaa, suliffissaqartitsiffiit pisariaqartitaasa pivusunngortinnissaannut periarfissat pitsaanerulersissagai, ilisimasanik paarlaasseqatigiinneq annertusissagaa, nukissanik atuineq pitsaanerulersissagaa aamma ilinniakkat tamatigoornerusut annertunerusullu neqeroorutiginnissaat pitsaanerusumik tunngavississagaa. Taamaalilluni aalajangersagaq naatsorsuutigineqarpoq atorneqassasoq, naak pissutsit taaneqartut katigutsitsinissamut ilaleriniartut, siulersuisut inassuteqaateqaqanngikkaluarpataluunniit.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi sirsuutigineqarpoq Naalakkersuisut katigrup qanoq ingerlanneqarnissaa pillugu maleruagassanik aalajangersaanissamut pisinnaatitaaffilerneqassasut. Tamakkua tassaasinnaapput siulersuisut katigunnissaq pillugu inassuteqaateqarnissaannut piumasaqaatit, katigrup kingunerisassaanut tunngatillugu assersuutigalugu paasissutissanik nassiussineq, katigrup ingerlanissaata ilusilernissaanut piumasaqaatit. Ilutigitillugulu sirsuutigineqarpoq katigunnissamut piumasarisassanik aalajangersaasoqarsinnaassasoq.

Imm. 3-mut

Imm. 3-mi sirsuutigineqarpoq Naalakkersuisut qitiusumik ilinniarfimmi siulersuisut inassuteqareernerisigut akuerisinnaagaat, qitiusumik ilinniarfiup avinneqarnermigut pigisaminik akiitsuminilluunniit tamanik, taakkualuunniit ilaannik qitiusumi ilinniarfimmut allamut ataatsimut amerlanernulluunniit tunniussinissaa. Aalajangersakkami pineqarput, siulersuisut, annermik ilinniakkat aalajangersimasut pitsanngorsaaviginissaannik kissaateqarneq aallaavigalugu, taakkua siunissami qitiusumik ilinniarfimmut allamut nuqarnissaannik siunertamut naapertuuttutut isiginnilerfii. Aalajangersagaq ilaatigut najukkami ilinniarfiit illersorniarlugit atorneqarsinnaavoamatullu ilinniakkat aalajangersimasut sumiiffimmut ataatsimut katigqarsinnaapput, ataatsimut ingerlatsinissaq aamma ilinniakkat suliamut

tunngatillugu imminnut napatissinnaasut qularnaarnissaat siunertaralugu. Pigisat nalillit akiitsullu, ilinniakkamut pineqartumut attuumassuteqartut, qitiusumik ilinniarfimmuut ataatsimut arlaqartunulluunniit nuqartut aammattaaq ilinniakkap nrata ilutigisaanik nuqassapput.

§ 34-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq. Aalajangersakkap qitiusumi ilinniarfinni siulersuisut qanoq toqqarneqarneqarlutillu katitigaassanersut aamma siulersuisut qanoq sivisutigisumik atasassanersut aalajangersarparaa. Tamatuma saniatigut imm. 7-imi sirsuutigineqarpoq Naalackersuisut siulersuisunik akissarsialiinissamut assigisaanullu maleruagassanik aalajangersaasinnaanissamut pisinnaatitaanissaat ilanngqassasoq.

Imm. 1-imut

Soorlu nalinginnaasumik oqaaseqaatini immikkoortoq 2b, pkt. 8.2.2-mi oqaatigineqartoq suleqatigiissitat sisamat sulinikuupput, ilaatigut qitiusumik ilinniarfimmuut ataasiakkaanut ileqqoreqqusassanik suliaqarnikut. Suliaq tamanna nangillugu ilinniarfiit tamarmik immikkut, maannamut qitiusumik ataatsimiititalianik suleqateqarlutik, qitiusumik ilinniarfiit tamarmik immikkut ileqqoreqqusassaannik siullernik suliaqassapput. Ileqqoreqqusani taakkunani, pisortatigut suliaqarfimmittaaq akuerineqartussani, tak. sirsuummi § 35, imm. 7, siulersuisunut ilaasortassanik toqqaanissamut atatillugu periusissat ersarissut allaaserineqassapput. Siulersuisunut aalajangersimasunut siullernut ilaasortassat pisortatigut suliaqarfimmitt toqqarneqassapput, qitiusumik ilinniarfimmitt kiisalu qitiusumik ilinniarfiup pineqartup maanna ataatsimiititaliaanit inassuteqaatit tunngavigalugit, qitiusumik ataatsimiititaliaat siulersuisut siulliit toqqarneqareerpata atorunnaassapput. Tamatumunnga atatillugu aqutsinermik aqqissuussinermut qitiuvoq, siulersuisuni ilaasortat 5-7-nik inuttaqarlutik katitigaanissaat, ilinniarfiit ataasiakkaat soqutigisaqarfiinit tamatigoortumik ilaasortaatitaqarfiusumik. Aammattaaq ilinniarfiup sulisui ilaasortaatitaqassapput taaseqataasinnaanngitsumik, soqutigisat akerleriissinnaanerannik apeqqutit pinngitsoornissaat pissutigalugu. Tamatumunnga ilaatigut pissutaavoq siulersuisut ilinniarfimmitt forstanderi atorfinitsillugulu soraarsissinnaammassuk, taannalu ilinniarfimmitt sulisunut ilitsersuisinnaatitaavoamaalillunilu taakku taaseqataasinnaatitaasuugunik forstanderip atorfinitsinneranut soraarsinneranullu sunniuteqarsinnaalissagalarput. Ilinniarfimmitt sulisut siulersuisuni sinniisuutitaqarnissaannik sirsuutip, ilimagineqarpoq qularnaassagaa, sulisut qaqugukkulluunniit ilinniarfiup suliniutaanik, ilinniarfiup susassaqarfiisa iluani suliarineqartussanik ilisimasaqarnissaat, assersuutigalugu suliffissaqartitsiffiit ilinniakkatigut pisariaqartitaannik piviusunngortitsinissamut naleqqiullugu. Aammattaaq sirsuutigineqarpoq ilinniarfimmitt sulisut sinniisuutitaasa amerlinissaat, qitiusumik ilinniarfik ataasiinnaanngitsumik sumiiffinnili arlalinni neqerooruteqartarpat, taamaassappat neqerooruteqarfinni ataasiakkaani tamani sulisut siulersuisuni sinniisuutitaqassapput.

Siulersuisut siulliit toqqarneqassapput qitiusumik ilinniarfiit taakkunungalu atasumik qitiusumik ataatsimiititaliat kattuffinnik aalajangersimasunik toqqaanerisigut, taakkulu tamatuma kingorna siulersuisunut ilaasortassanik toqqaassapput.

Siulersuisut suliffissaqartitsiffiit kattuffiit toqqarneqartarnissaannut pissutaavoq, ilinniarfiit suliaminnut piginnaaneqassusiannik annertusaanissamik pingaartitsineq. Taamaammatt toqqaaneq sirsuutigineqarpoq pissasoq, inuutissarsiutinik ilinniartitsinermut suliffissaqartitsiniarnermullu tunngasutigut piumasaqaatit suliffissaqartitsiffiit pisariaqartitaannut sanilliussat kisiisa aallaavigalugit, taamaalillunilu politikikkut eqqarsaatersuutaajunnartut aallaaviginagit. Kattuffiit toqqarneqartut tassaapput peqataasut, ilinniarfiup pineqartup ilinniartitsissutaanut atatillugu toqqaannartumik soqutigisaqartut, taakkunungalu assersuutigalu ilaasinnaapput Namminersorlutik Oqartussat imaluunniit assersuutigalugu peqatigiiffik KANUKOKA-tut ittoakku ilinniakkat ilinniarfiup pineqartup neqeroorutai pillugit immikkut soqutigisaqarlutillu ilisimaqartutut naatsorsuutigineqarpata.

§ 34, imm. 1, naggatit sisamaanni sirsuutigineqarpoq siulersuisuni ilaasorta qannarpaamik qitiusumik ilinniarfinni siulersuisuini marlunni ilaasortaasinnaassasomannalu siulersuisuni piginnaanerit amerlanerpaat qularnaarnissaannut naleqqiullugu pisariaqanngitsumik killilersuinissap pinaveersaarniarnerata, ilutigisaanillu pissaanerup inunni ikittuinnarni katersuutiginnngissaanik qularnaariniarnerup oqaimaaqatigiissinniarnersa kinguinerivaat. Aalajangersagaq tamatuma saniatigut aammattaaq suleqatigiissitat ilinniarfiit ilaasa siulersuisunik ataatsinik aqutsisoqalersinnissaannik eqqarsaatersuuteqarnerinut naleqqiullugu pissusissamisoornerpaajusutut isigisariaqarpoamatullu aalajangersakkap siulersuisut katigutsinnissaat ajornanninnerulersissagaa isumaqartoqarpoq.

§ 34, imm. 1, naggatit tallimaanni sirsuutigineqarpoq katiguttoqartillugu ikaarsaariarnissamut maleruagassanik pilersitsinissaq ilanngqassasoamaalillunilu ilinniarfiit katigqartut siulersuisui katigunnissamik aalajangernerup kingorna ukioq ataaseq tikillugu suliaminnik ingerlatsiinnarsinnaatillugit. Tamatuma kingorna ilinniarfiit ataatsimmut katiguttut siulersuisussaannik nutaanik toqqaasoqassaaq. Piffissami ikaarsaariarfiusumi piumasaqaataavoq, ilinniarfiit katiguttut siulersuisui katigrup piviusunngortinniarnernut suleqataassasut, tamatumunnga ilanngullugit nutaamik ileqqoreqqusaliorneq suliariaasissaliornerlu. Taamaalilluni siulersuisut nutaat katigunnissap aalajangiraniit kingusinnerpaamik ukiup ataatsip qaangirani 5-7-inik inuttaqalissallutik. Ilinniarfik katigutsitsinikkut pilersinneqartoq soorunami ataasiinnarmik forstandereqassaaq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami imm. 2-mi siulersuisunut ilaasortat pininnaasaqarnissaannik piumasaqaatit isiginiarneqassapput, aqutsisunik suliamik ilisimasaqarluartunik qularnaarinissamik kissaateqarnermut naleqqiullugit, taakku suliffeqarfiup soqutigisai sapinngisamik pitsaanerpaamik isumagissavaat, tamatumunnga

ilanngullugit pitsaassutsimut, aningaasaqarnikkut, suliamut tunngasutigut, aqutsinikkut aqqissugaanikkullu piunasaqaatit. Ilutigisaanik annermik pingaartinneqassaaq Kalaallit Nunaanni suliffissaqartitsiffiit ilinniakkanik sunik pisariaqartitsinerannik ilisimasaqassuseq

Imm. 3-mut

Imm. 3 ataqatigiinnermut imm. 2-mi taaneqartumut assingusumik isiginiarneqassaaq, aallaaviulluni suliffeqarfiup ingerlatsinerata suliamik ilisimasaqassuseq ilinniakkatigullu piunasaqaatit allaavigalugit - politikikkikoortumiunngitsoq - ingerlanneqarnissaanik kissaateqarnej, taamatullu Inatsisartunut ilaasortanut naleqqiullugu soqutigisat aporaatilersinnaapput qitiusumik ilinniarfiit aningaasanut inatsit aqqutigalugu aningaasalersornissaannut naleqqiullugu, tassami Inatsisartut tassaapput inatsisiliortutut Nunattalu karsianit aningaasaliisartutut qullersat.

Imm. 4-mut

Imm. 4-mi sirsuutigineqarpoq siulersuisut akrminni siulittaasumik aamma siulittaasup tullissaanik toqqaassasut, tamatumalu ersarissaqqippaa qitiusumik ilinniarfiit, Namminersorlutik Oqartussat qitiusumik ingerlatsiviisa malittarisassiuussinerannut attuumanginnerat.

Imm. 5-imut

Imm. 5, naggatit siullianni aappaannilu siulersuisunut ilaasortat piffissaq toqqaagaaffiat nalunaarneqarpossanilu aammattaaq takuneqarsinnaavoq siulersuisunut ilaasortat toqqaqqinneqarsinnaasut. Toqqaaganerup sivisussusia piffissamut isumaqatigiissutip atuuffianut attuumavoq, angusaqarnissamik isumaqatigiissutinut naleqqiullugu, tak. sirsuummi § 30, imm. 1. Inatsisartut aalajangersakkamik atuuttussanngortitsissanersut apeqqutaatinnagu, inatsit 1. januar 2011 atuuttuulersillugu, siulersuitut atuuffik siulleq 1. november 2010 aallartittutut isigineqassaaq.

Imm. 5, naggatit pingajuanni takuneqarsinnaavoq, § 37, imm. 2, nr. 2-mi aamma imm. 3-mi malittarisassa eqqaassanngikkaanni, siulersuisunut ilaasortaq ilaasortaanermut pifissarititap naannginnerani ilaasortaaajunnaarsinneqarsinnaasoq, siulersuisunut ilaasortaq pineqartoq pisunut imm.5-imi naggatit pingajuanni taaneqartunut ilaappat.

Pineqartoq siulleq imm. 5 naggatit pingajuata aallaqqaataani oqaasertanut tunngavossani pineqarmat ”siulersuisutut akisussaaffimmik annertuumik sumiginnaaneq”. Taama pisoqartillugu siunniqarpoq siulersuisunut ilaasortat siulersuisutut suliassanik isumaginninnerat tunuliaqutaralugu, Naalakkersuisut siulersuisunut ilaasortanik ilaasortaaajunnaarsitsinissaat taamaallaat pisinnaasoq, suliamik isumaginninneq ima naammaginangitsigisimappat, pisoq nalinginnaasumik mianersuaalliornertut isigineqarsinnaanani. Aalajangersagaq tamatuma kingorna assersuutigalugu atorneqarsinnaassaaq, ilungersunartumik

ilatsiinnartoqarpat assersuutigalugu siulersuisuni suliassanut peqataasarani imaluunniit amigartumik peqataasarluni imaluunniit siulersuisut suliassanut amigaatilimmik peqataalluni. Aamma atorneqarsinnaavoq siulersuisunut ilaasortat inatsisit uniorlugit iliuuseqarnerit imaluunniit akuerisaanngitsumik aningaasanut missingersersuutinik annertuumik qaangiinerit unitsinnianngippatigik. Tamakkua saniatigut aalajangersagaq takorloorneqarsinnaavoq atorneqartoq, siulersuisunut ilaasortap pisinnaatitaaffimminut sinaakkutaasut annertuumik qaangerpagit, imaluunniit inuttut soqutigisani siulersuisuni sulinermut akuliuppagit, ilinniarfiup soqutigisaanut ajoqutaasumik.

Aalajangersakkamut aammattaq ilaasinnavoq, siulersuisunut ilaasortap kattuffiup imminek toqqaasup soqutigisai aalluppagit, qitiusumik ilinniarfiup soqutigisai isumaginagit.

Pineqartut aappaat imm. 5-imi naggatit pingajuata oqaasertanut kingullernut tunngavossani pineqarpoq "allatulluunniit siulersuisutut sulinissaminut naapertuutinnngitsumik iliuuseqartoq". Tamatumuuna Naalakkersuisut siulersuisunut ilaasortamik tunuartitsinissamut periarfissinneqarput, taanna siulersuisuni sulinermi avataani iliuuseqarnermigut siulersuisutut inisisimanissamut naapertuukkunnarsimappat. Matumani annermik eqqarsaatigineqarput pinerluuteqarnerit, tamatumunnga annermik ilanngullugit aningaasatigut pinerluuteqarneq, soorlu aningaasanik paarianik tillinneq, peqquserluuteqarneq, piginnaatitaanermik atonerluineq assigisaallu. Taamaattoq aamma pinerluuteqarnerit allat inummut tunngasuunerusut, qanoq ittuunertik aallaavigalugu nassatarisinnaavaat, pineqartup tatigineqarunnaarnera, tamannalumi ilinniarfimmik pisortatigoortumi siulersuisunut toqarneqarnissamut piumasaqaataavoq. Pinerluuteqarsimaneq tunuartitaanermik kinguneqassanersoq taamaallaat pisunik erseqqissumik naliliinikkut aalajangerneqarsinnaavoq. Pinerluuteqarsimanerit saniatigut aammattaq siulersuisunut ilaasortaq tunuartinneqarsinnaavoq piukkunnaateqanngimmera innersuullugu, pineqartup iliutsimigut iliuuseqannginnermigulluunniit erseqqissumik takutippagu, siulersuisut soqutigisaat naapertorlugit sulinissamut piumassuseqannginneq imaluunniit piginnaasaqannginneq. Akerlianilli kattuffiup toqqaasup soqutigisai naapertorlugit sulinissamut piumassuseqannginneq piginnaasaqannginnerluunniit imminermini tunuartitsinermit patsisigineqarsinnaanngilaq.

Taamaalilluni oqaatigineqareersutut, § 37, imm. 2 nr. 2-mi aamma imm. 3-mi malittarisassaq eqqarsaatigissanngikkaanni, taamaallaat siulersuisunut ilaasortaq piffissaq atuuffik suli naanngitsoq tunuartinneqarsinnaavoq, siulersuisunut ilaasortaq pissutsinut imm. 5-imi naggatit pingajuanni eqqaaneqartunut ilaappat. Taamaattumik pineqartup kattuffimmit toqqaasiminit tatigineqarunnaarnera allatulluunniit nuannarineqarunnaarnera tunuartitsinissamut naammanngilaq. Taamaaliornikkut qularnaarniarneqarpoq siulersuisunut ilaasortanik tunuartitsinerit, qitiusumik ilinniarfiit siulersuisuisa pisinnaatitaaffiinut akuliunnissamut sakkutut atorneqannginnissaat. Taamaalilluni namminersorsinnaanerup Inatsisartut inatsisaat aqqutigalugu qularnaarniarneqartup killilersornissaa siunertarineqanngilaq.

Aalajangersakkap oqaasertalersorneratigut siulersuisunut ilaasortat piffissaq toqqagaaffitsik sulii naatinagu tunuartaaffigisinnaasaat sukumiisumik eqqartorneqarput. Taamaaliornikkut Naalakkersuisut illuatungaatigut periarfissinneqarput naammaginartumik peqqutissaqartillugu siulersuisunut ilaasortamik tunuartsinissaminnut. Illuatungaatigullu siulersuisunut ilaasortat nalaatsornerinnakkut ilaasortaajunnaarsitaanissaminnut illersorneqarput, taamaalillunilu qitiusumik ilinniarfiit namminersorlutik ingerlanerini killilersuinissaq pinngitsoorneqarluni.

Aamattaaq aalajangersakkami imm. 5-imi ersippoq siulersuisut atanissaat ukiunik sisamanik sivilissuseqartussatut sirsuutigineqartoq. Tamatumunnga tunngavigineqarpoq siulersuisut suliniutit aallartissimasamik sunniutaannik malinnaanissamut periarfissaqartinnissaat, ilutigisaanillu piffissap atuuffiup angusaqarnissamik isumaqatigiissutip sivilissusia naapertorpaa.

Imm. 6-imut

Aalajangersagaq naatsorsuutigineqarpoq atorineqassasoq siulersuisunut ilaasortap pisimasup ersarinnerusumik tunngavilerneqartup nassatarisaanik, ilinniarfimmi pineqartumi siulersuisuni sulinissamut piumasaqaatinik naammassinnissinnaajunnaarnerani. Tamatumani assersuutigalugu pineqarsinnaavoq, siulersuisunut ilaasortaq taakkununnga ilaasortaanermi nalaani kommunalbestyrelsimut Inatsisartunulluunniit qinigaasoq imaluunniit qitiusumik inuutissarsiutinilluunniit ilinniarfimmi allami atorfinittoq. Taamaattorli aalajangersagaq atorineqarsinnaanngilaq siulersuisunut ilaasortap kattuffimmit toqqaasiminit tatiginqarunnaarnera pissutigalugu, tamatumunnga ilanngullugu siulersuisunut ilaasortap kattuffimmut toqqaasiminit allaanerusumut ilaasortanngornera. Aalajangersagaq atorineqassappat kattuffimmit toqqaasumit ilaasortaattissamik nutaamik toqqaasoqassaaq.

Imm.. 7-imut

Imm. 7-imi sirsuutigineqarpoq siulersuisunut ilaasortat akissarsiaannut tunngatillugu maleruagassanik aalajangiisinnaanermut pisinnaatitaaffik ilanngqassasoq. Akissarsiaqartitsineq isiginiarneqassaaq akisussaaffiit siulersuisut tigusassaasa ersiutaattut, imaappoq siulersuisuni sulinerneq toqqaannartumik akissarsiatut isigineqarani. Tamatumunnga atatillugu siulersuisut siulliit ukiup siuliani kaajalukaartitat aallaavigalugit akissaateqartinneqassapput, taamatullu ilinniarfiit marluk kaajalukaartitaat katigqassapput ilinniarfiit marluk siulersuisunit ataatsinit aqqarpata, tak. sirsuummi § 33, imm. 1, naggami kingullermi oqaaseqatigiit kingulliit.

§ 35-mut

Aalajangersagaq nutaajuvossanilu siulersuisut akisussaaffii aamma pingaarnerusutigut pi-sussaaffii allat aallaaserineqarput.

Imm. 1-imut

Imm.1-imi sirsuummi § 31-mi qitiusumik ilinniarfiit namminersortuunerannik tunngaviusoq ingerlateqqinneqarpoq. Tamatuma kinguneraa siulersuisut ilinniarfiup sulineranut aamma angusaqarnissamik isumaqatigiissutip piviusunngortinnissaanut akisussaanagerat, taamatullu erseqqissaatigineqarpoq siulersuisut ilinniarfiup ulluinnarni sulinera sunniuteqarfigissanngikkaat. Tamanna aqqutigalugu naatsorsuutigineqarpoq siulersuisut ingerlatseqatigiiffinni siulersuisut assigalugit ingerlatsissasut, pisortat suliffeqarfiattut inissisimanerup nassatarisai naleqqussarfigalugit.

Siulersuisut akisussaaffiit atapput Namminersorlutik Oqartussat tapiissutaannik tapiissutinillu allanik, kiisalu qitiusumik ilinniarfiup siunertaata iluani qitiusumik ilinniarfiup suliassaanik tamakkiisumik isumaginninneranik siulersuisut aqutsinerat, tak. pingaartumik sirsuummi §§ 28-30 aamma § 37, imm. 1. Taamaattumik siulersuisut aalajangikkaminnut akisussaapput. Aallaqqaammut pineqarput aningaasanut tunngasutigut imaluunniit aningaasaqarnikkut kinguneqartussanik aalajangiinerit. Tamatumani aallaavittut pisussaaffiuvoq, ilinniarfiup nukissarisaaanik ilinniarfiup siunertaanut annertunerpaamik iluaqutaasussanngorlugit aqutsinissaq. Aammattaaq siulersuisut akisussaaffigissavaat qularnaassallugu, suliffeqarfiup ima aqqissugaanissaa, aningaasaliussat atugassanngortitat annertunerpaamik sunniuteqartussanngorlugit, sulisullu piginnaasaat pitsaanerpaamik atornerqarlutillu inerisarneqartussanngorlugit. Taamaattoq suliffeqarfimmi suliassanik agguassineq tigussaasoq forständerimit isumagineqassaaq, kisiannili siulersuisut pingaarnerusutigut tunaartarisassiaasa iluanni. Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq, siulersuisut akisussaaffiat aallaavittut siulersuisuni ilaasortanut tamanut atuutissammat.

Siulersuisut akisussaaffiannut tunngatillugu sirsuut kinguneqartitsinissamut periarfissanik arlaqartunik imaqarpoq, pisortatigut suliassaqarfiup nakkutilliiisussaaitaanini tunngavigalugu atuutsilersinnaasaanik. Taamaalilluni Naalackersuisut siulersuisunut ilaasortamik tunuartitsisinnaapput pineqartup siulersuisutut akisussaaffini annertuumik sumiginnarpagu allatulluunniit siulersuisuni akisussaaffimmik pigisaqaannartussatut naleqqukkunnaarpat, tak. sirsuummi § 34, imm. 5, naggatit pingajuat. Tamakkua saniatigut Naalackersuisut aalajangiisinnaapput siulersuisut suliassat piffissap ilaani allanit ingerlanneqassasut, tak. sirsuummi § 37, imm. 2, nr. 1. Naalackersuisut aammattaaq siulersuisut tunuarnissaannik aalajangiisinnaapput, taamaalillunilu siulersuisunik nutaanik toqqaasoqassalluni, tak. sirsuummi § 37, imm. 2, nr. 2, siulersuisut Naalackersuisut pissutsinik erseqqinnerusumik taaneqartunik iluarseeqqusinerat maleruanngippassuk. Aammattaaq Naalackersuisut piumasarisinnaavaat siulersuisut ingerlaannartumik tunuarnissaat, siulersuisut aalajanngiinermikkut ilinniarfiup ingerlaannarnissaa ulorianartorsiortilerpassuk, tak. sirsuummi § 37, imm. 3. Aalajangersagaq aammattaaq isumaqarpoq siulersuisuni ilaasortat ataasiakkaat tamarmik assigiimmik akisussaaffeqartut, aamma ilinniarfiup soqutigisaanik tamarmiusunik isumaginnissasut, kia ilaasortaq toqqarsimaneraa apeqqutaatinnagu.

Taamaattoq sakkortunerusunik pisoqartillugu siulersuisut imaluunnit pisortatigut suliassaarfik siulersuisunut ilaasortanik, forstanderimik kukkunersiuisuujunnartunik allanilluunniit eqqartuussisunut tunniussinissamut periarfissaajarneqanngilat, taakku piaaralutik imaluunniit mianersuaalliorujussuarnikkut ilinniarfik annaasaqartippassuk. Siulersuisutut akisussaaffik ima oqaatigineqarsinnaavoq, aalajangiinerit pissusissamisoortut niuernerpalaartullu akisussaataaernerik nassataqassanngitsut. Tamanna akerlianik aamma isumaqarpoq, siulersuisut inatsisinik unioqquutitsisunik aalajangiisinnaanngitsut, inatsisinik unioqquutitsineq ilisimagunikku imaluunniit ilisimasariaqaralarunikku. Siulersuisuni akisussaaffik pillugu malittarisassap nassataraa, qaqugukkulluunniit silatusaartumik suliampilu ilisimasaqarpalaartumik iliuuseqartuarnissamatunngalu atatillugu pingaarnertut malittarisassaannngilaq, inuttut akisussaataaasoqassasoq niuernerpalaartumik aalajangiisimanerit kukkusut pissutigalugit. Allatut oqaatigalugu siulersuisutut akisussaaneq tassaavoq, piaaraluni inatsisit atuuttut unioqqutinneqassanngitsut.

Imm. 2-mut

Pingaarnerusutigut tunaartarisassat tassaapput qitiusumik ilinniarfiup ingerlatsineranut pingaarnerusutigut nalinginnaasumik sinaakkutissat. Tamakkua assersuutigalugu tassaasinnaapput iliuusissatigut pilersaarutit aamma immikkuualuttut siunissamut ungasinerusumut tunngasut, taamatuttaaq aalajangersagaq isigineqassaaq, ilinniarfiup forstanderiata siulersuisullu akornanni suliassat agguaannerisa erseqqissaataattut.

Imm. 3-mut

Sirsuutigineqarpoq imm. 3 ilanngqassasoq siulersuisut qanoq annertutigisumik suliaqarnissaat pillugu piunasaqaatinik aalajangersaanissaq siunertaralugu, tassami naatsorsuutigineqarpoq siulersuisut inuutissarsiutinik ilinniartitsinermut tunngasutigut naapertuuttunik pisariaqartunillu suliniuteqarnissamut naleqqiullugu peqataalluinnassasut aallarnisaasuullutillu. Ilutigisaanik siulersuisut sulinerminni ilinniartut suliffeqarfiillu pisariaqartitaat immikkut maluginiagassaraat. Saniatigut aalajangersakkami naggatit aappaata nassataraa, siulersuisut suliffeqarfiup forstanderiata aallarnisagai aallaavigalugit aalajangissammassuk, ilinniakkat aalajangersimasumik piginnaasaqalersitsut suut, suliffeqarfiup neqeroortigissanerai, ingerlassallu ilinniartitsinermut attuumassuteqartut allat isummerfigissallugit. Kingullermut tunngatillugu pineqartut tassaasinnaapput pikkorissaanernik ingerlatsinerit.

Imm. 4-mut

Imm. 4-mi sirsuutigineqarpoq siulersuisut ilinniarfiup ingerlatsineranut - ilinniarfiup forstanderiata inassuteqareerneratigut - ukiumoortumik pilersaarut aalajangertassagaat, tak. sirsuummi § 38, imm. 2. Aalajangersagaq isumaqarpoq siulersuisut suliassamik arlaqartut ilaattut, ukiut tamaasa ilinniarfiup ilaatigut ilinniarnertit pikkorissaanerillu suut ukiumi pineqartumi neqeroortigissanerai nalunaarsortassagaat. Saniatigut siulersuisut aalajangertassavaat ukiup ingerlanerani immikkut ittumik suliniutissat suut ingerlanneqartussatut ilimagineqarnersut.

Imm. 5-imut

Imm. 5-mi sirsuutigineqarpoq siulersuisut tassaassasut, ilinniarfiup forständerianik atorfinitsitsillutillu soraarsitsisartut, tamatuma ilinniarfiup namminersortuunera qitiusumillu aqutsisoqarfimmut attuumassuteqartuunnginnera ersersippaa. Ilinniarfiup forständerianik atorfinitsinissamut pisinnatitaaffik suli Namminersorlutik Oqartussanit isumagineqartussaasuuppat, tamatuma nassatarissavaa kingulliullutik taaneqartut forständerimik ilitersuisinnaatitaajuernerat. Tamannalu ilinniarfiup namminersortumik inissisimaneranut naleqqersuutinngilaq. Aammattaaq aalajangersagaq ikkqartussatut sirsuutigineqarpoq, oqartussaaffiit quleriiaartumik inissisimaneri nalunaaruteqartarnermullu tunngasut ersarissut qularnaarumallugit aamma forständerip siulersuisunut ilumoortuusussatut inissisimanagera nukittorsarumallugu. Taamaaliornikkut siulersuisut pisortallu akornanni suleqatigiinneq ingerlaavarfiusoq pilersinneqarsinnaavoq.

Sirsuummi § 65-imut innersuussinerup siunertaraa erseqqissassallugu, forständerimik atorfinitsitsinnaanermik aamma soraarsitsisinnaanermik pisinnaatitaaffiup, inatsisip atuutilernerani forständerinut atorfeqareersunut atuutinnginnera, tak. § 65-imut sukumiinerusumik oqaaseqaat. Aalajangersakkap naggataasa aappaanni erseqqissarneqarpoq, siulersuisut forständerimik atorfinitsitsinerannut atatillugu naatsorsuutigisaammat, taassuma ilinniarfimmik aqutsinissamut piumasarineqartunik piginnaaneqarnissaa. Tamatumani pingaernerutillugu pineqarpoq forständerip inuutissarsiornikkut misilittakkatigut aamma ilinniakkamigut pisariaqartunik tunuliaqutaqarnissaa, ilinniakkanut ilinniarfiup neqeroorutigisaanut naleqqiullugu. Ilutigisaanik ilanngqarsinnaavoq pineqartoq pineqartutigut aqutsinikkut misilittagaqarnersoq. Aalajangersakkap ilannguneqarnissaa sirsuutigineqarpoq qularnaarumallugu, forständerip piginnaasai pillugit nalornisoortoqalinnginnissaa. Tamatuma saniatigut aalajangersakkap naggataasa pingajuanni sirsuutigineqarpoq, Naalakkersuisut nalunaarusiornikkut forständerimik atorfinitsitsinermut tunngatillugu aalajangersaasinnaanissamut piginnaatinneqassasut, assersuutigalugu atorfinitsitsisarneq pillugu nalunaarusiorlutik. Nalunaarummi taamaattumi pineqarsinnaapput piginnaasatigut tapertaasumik piumasaqaatigisassat aalajangersarneri, soorlu immikkut ilinniakkatigut tunuliaquttat, perorsaanikkut ilinniarnertit allallu. Pisinnaatitaaneq aamma atorineqarsinnaavoq atorfinitsitsinermut atatillugu periusissanik aalajangersaanermut, tamatumunnga ilanngullugit ataatsimiititalianik atorfinitsitsinermi nalilersuisartussanik pilersitsineq aamma inuttassarsiuussilluni allagarsiinermit piumasaqaatit. Naak forständerimik atorfinitsitsineq Namminersorlutik Oqartussani atorfinitsitsinermi atugassarititaasunullu malittarisassanut ilaagaluartok. sirsuuummi § 39, siunertamut naapertuuttut isigineqarpoq siulersuisut forständerimik atorfinitsitsinerannut naleqqiullugu malittarisassiornissamut periarfissiisummik ersarissumik ilanngussisoqarnissaa. Taamaattoq siulersuisut forständerimik atorfinitsitsisartuujuassapput.

Imm. 6-imut

Imm. 6-imi sirsuutigineqarpoq siulersuisut forständerillu akornanni pisinnaatitsissummut assingusumik periarfissiineq ilanngqassasoq, tassami

siulersuisut forstanderi peqqusinnaavaat siulersuisut sinnerlugit suliassanik aalajangersimasunik suliaqaqqullugu. Tamatumali suliassap naammassinnaanut siulersuisut akisussaaffeqarnerat allanngortinngilaa. Tamakkua saniatigut siulersuisut forstanderip sulinerani pingaarnerusutigut tunaartarisassaliorsinnaapput.

Imm. 7-imut

Imm. 7-imi sirsuutigineqarpoq qitiusumik ilinniarfiit tamarmik immikkut ileqqoreqqusaliornissaannik aalajangersaanissaq periarfissillugu ilanngussisoqassasoq. Ileqqoreqqusaq siulersuisut nammineq sularissagaat naatsorsuutigineqarpossanilu allallugit qitiusunik ilinniarfiit ataasiakkaat aaqqissugaanerat, siunertaat, piginnaasaat allallu pillugit aalajangersakkat ersarinnerusut. Soorlu § 34-mut oqaaseqaatini allaqqasoq, qitiusumik ilinniarfiit, qitiusumik ataasimiititaliat qitiusumik ilinniarfinnut ataasiakkaanut attuumassuteqartut peqatigalugit, ilaatigut sularissavaat qitiusumik ilinniarfinnut ataasiakkaanut ileqqoreqqusassatut sirsuutit. Ileqqoreqqusami, pisortatigut suliassaqarfimmit akuerineqartussami, tak. imm. 7, siulersuisuni ilaasortassanik toqqaanermut atatillugu ersarissumik periusissaq allaaserineqassaaamatullu ilinniarfiit qitiusumik ataasimiititaliat attuumassuteqartut peqatigalugit aalajangersimasumik siulersusuusussanut siullernut ilaasortassatut innersuutigisanik suliaqassapput. Aalajangersakkap nassataraa siulersuisut siulliit - ilinniarfiit aamma qitiusumik ataasimiititaliat sirsuusiat tunngavigalugit - ileqqoreqqusanik aalajangersaassammata.

§ 36-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq siulersuisullu ilinniarfiup sulianut tunngatillugu suliassaannut attuumassuteqarluni.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami imm. 1 isumaqarpoq siulersuisut ilinniakkat pitsaasuunissaat qulakkiissagaat, taamatullu siulersuisut inuutissarsiutinik ilinniartitsinermut tunngasutigut suliffissaqartitsiffiillu pisariaqartitaasigut ineriartorneq malinnaaffigissavaat. Immikkut ittumik suliniuteqarnissaq ilisimasaqarnissarlunniit pisariaqartinneqartut paasinarsippat, siulersuisut assersuutigalugu suliambut tunngatillugu ataasimiititalianik pilersitsissapput, siulersuisut ilinniartitsinermut atasumik suliniutaannut atatillugu. Aalajangersagaq ilinniarnert inuiaqatigiinni suliassaanerannik ersersitsineruvomatumalu isumaginissaa ilinniarfinniippoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami imm. 2-mi aamma 3-mi suliassat suliambut tunngasuunerusut pineqarput, sirsuutigineqarluni qitiusumik ilinniarfiit taakkununnga akuutinneqassasut. Aalajangersakkami imm. 2 qitiusumik ilinniarfiit siulersuisuisa ilinniartitsinermut pilersaarutinik suliaqartussaanerannut ataqatigiissillugu isiginiarneqassaaakkunani ilinniakkani ataasiakkaani pissutsit ersarinnerusut

allaaserineqarput, taamatullu ilinniartitsinermut pilersaarutit pisortatigut suliaasaqarfimmit akuersissutigineqartussallutik. Saniatigut aalajangersagaq qitiusumik ilinniarfiit siulersuisuisa sungiusarluni sulinerup pilersaarusiorderneranut aamma svendinngorniarluni misilitsinnerujunnartut pillugit tunaartarisassioordernermut peqataatinneqarnissaannut naleqqiullugu isigineqassaaq. Tamakkua saniatigut aammattaaq ilinniarfiit ilinniartitsinerup tungaatigut pikkorissartitsinerit, ilinniarfimmit neqeroorutigineqartut imarisaannik sukumiinerusunik suliaqarnissaq akisussaaffigaat. Taakkununga atatillugu nalinginnaasumik oqaaseqaatini immikkoortoq 2b, pkt. 5 innersuutigineqarpoq.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami imm. 3-mi pineqarput siulersuisut aalajangiivinnissamut pisinnaatitaaffii, aammattaaq tak. nalinginnaasumik oqaaseqaatini immikkoortoq 2b, pkt. 5.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkami imm. 4-p nalunaarppaa, qitiusumik ilinniarfinni siulersuisut ilinniakkat suliamut tunngasutigut imarisaasa aamma suliffissaqartitsiffiit pisariaqartitaannut naaperturisa qularnaarnissaannut naleqqiullugu suliaasanik ersarinnerusunik agguaaassisinnaanerit. Taamaalilluni siulersuisut ataasiakkaat pisinnaatitaapput assigiinngitsunik ataatsimiititaliornissamut, suliaasat suliarinissaannut naleqqiullugu, taamaattorli siulersuisuniit ataatsimiititaliaajunnartunut akisussaaffik illikartinneqassanngilaq.

§ 37-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami ilinniarfiup pigisaanik aqutsinermut tunngavissat allaaserineqarput, tamatumunnga ilanngullugit pisortatigoortumik aningaasaliissutit. Allatut oqaatigalugu aningaasaatigisat aningaasaliqartunut naleqquttumik aqutarineqassapput, tamannalu siulersuisut akisussaaffigaat. Aammattaaq ersippoq siulersuisut akisussaaffigigaat, aningaasartuutissatut isertitassatullu missingersuummi aningaasatigisat, qullersaaffigalugit agguaanissaat. Tamatumani pineqarput ataatsimut aningaasartuutit tamarmiusut, ineriartortitsinermut aningaasartuutit kiisalu immikkoortunut assigiinngitsunut agguataarineq. Missingersersuutit akuerineqareerunik oqartussalluni akisussasumut nassiqassapput, tak. sirsuummi § 41.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi ersersinneqarput pisortatigut suliaasaqarfiup, qitiusumik ilinniarfinni siulersuisunut naleqqiullugu, ilitsersuinissamut pisinnaatitaaffituaviisa ilaat,

isumaqarlunilu siulersuisut pisussaaffigigaat, pissutsit ersarinnerusumik taaneqartut pillugit iluarseeqqusilluni piumasaqaatit maleruarnissaat. Tamakkua tassaasinnaapput aningaasaliissutit atorneqarnerinut tunngasut, taamatullu pissutsinut allanut, Nammimorsolutik Oqartussat nakkulliisussaataitanerisa ataanniittunut tunngasuusinnaallutik. Ilutigisaanik sirsuutigineqarput, pissutsinik taakkunanga iluarsiinnginnerup kinguneqaatigisinnaasai arlaqartut. Aalajangersakkap taamaallaat pissutsini immikkorluinnaq ittuni atorneqartarnissaa naatsorsuutigineqarpoq, suliffeqarfiillu inuiaqatigiinnut tunngasutigut pisussaaffeqarnerinut annerusumillu pisortanit aningaasalersorneqarnerinut naleqqiullugu isiginiagassaalluni.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq, Naalakkersuisut aalajangersinnaagaat siulersuisut tunuassasut. Aalajangersakkami pineqarput, siulersuisut iliuuseqarnermikkut imaluunniit iliuuseqannginnermikkut ilinniarfiup ingerlaannarniissaanik ulorianartorsiortitsilernerisa naammaginartumik ersarissuseqarfii, tassani pineqarlutik suliffeqarfiup suliassaminik naammassinnaajunnaarneri, imaluunniit suliffeqarfiup sulisuminik akissarsititsinnaajunnaarneri. Taamaalilluni naatsorsuutigineqarpoq Naalakkersuisut - kattuffiit nutaanik toqqaanissaasa tungaannut - siulersuisunik nutaanik toqqaassasut. Kingullermut tunngatillugu siulersuisuni atorunnaartuni ilaasortaasimasut siulersuisunut nutaanut toqqaarneqarsinnaanngillat.

§ 38-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkap forständerip siulersuisunut naleqqiullugu akisussaaffii killilerpai, taamatullu aalajangersagaq aamma ilumoortuunissamut pisussaaffimmik imaqarpoq, forständerip siulersuit anguniagaannik piviusunngortitsinissamut pisussaaffeqarneranut atatillugu.

Imm. 2-mut

Imm. 2 sirsuummi § 35, imm. 4-mut atatillugu isigisariaqarpoq.

Imm. 3-mut

Sirsuummi § 38, imm. 3-mut patsisaavoq, paatsoorneqarsinnaanngitsumik oqartussaaffit ilusiligaanerisa qularnaarnissaat, aamma forständerip ilinniarfimmi sulisunik tamanik aqutsillunilu ilitersuinissamut pisariaqartumik pisinnaatitaaffeqarnerata qularnaarnissaa.

Imm. 4-mut

Aalajangersagaq isumaqarpoq forständerip missingersersuutininut naatsorsuutininullu tunngatillugu killifiit pillugit ukiup naatsorsuuseriffiusup ingerlanerani siulersuisut ilisimatittassagai, tunaartarisassat siulersuisut aalajangersagaat naapertorlugit. Saniatigut forständeri naatsorsuutit siulersuisunit akuersissutigisassanngorlugit nassiunnissaat sioqqullugu atsioqataassaak. sirsuummi 37, imm. 1

§ 39-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq. Sirtuutigineqarpoq qitiusumik ilinniarfiit, pisortanik suliffeqarfutiginartut atugassarititat Namminersorlutik Oqartussat sulisuinut atuuttut maleruaannassagaat, taamatullu Namminersorlutik Oqartussat qitiusumik ilinniarfinnut naleqqiullugu isumaqatigiinniarsinnaatitaaneq isumaguassagaat. Taamaalilluni malittarisassanut atuuttunut naleqqiullugu allannguisoqanngilaq.

Qitiusumik ilinniarfiit aallaavittut atugassarititanik Namminersorlutik Oqartussanut atuuttunik maleruaanissamut pissaaffeqarnerannut ilaatigut pissutaapput, aningaasartuutit aqutarinissaannik pingaarnerusutigut kissaateqartoqarnera aamma Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiinni assigiinnik atugassaqartitsinissamik kissaateqarneq. Taamaattorli saniatigut sinaakktissat pineqartut iluanni, isumaqatigiissutigineqartullu iluini tapiliussassanik aalajangersaanermut atatillugu eqaatsumik pissuseqarnissaq periarfissaqassaaq. Aammattaaq atorfinnut suliaannullu nutaanut tunngatillugu, erseqqissumik isumaqatigiinniarnissaq ingerlaavartumik periarfissaqarpoq, akisussaaffinnut pisinnaatitaaffinnullu il.il. tunngatillugu nalinginnaasumik aalajangersarneqartunit annertuumik allaanerussuteqartunik. Saniatigut kattuffimmik isumaqatigiinniarsinnaatitaasumik isumaqatigiissuteqartoqarsinnaappat, piffissap isumaqatigiissuteqarfiup ingerlanerani siamasissumik akissarsianik aalajangiinissaq siunertaralugu aningaasanik immikkorsinissaq periarfissaqassaaq.

§ 40-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Imm. 1-imut

Imm. 1-imi aalajangersarneqarpoq, qitiusumik ilinniarfiit ingerlatsinerat Nunatta karsianit tapiissutinik allatulluunniit isertitaajunnartunit aningaasalersorneqassasoq. Allatut ingerlataajunnartunik pineqarput sirsuummi § 29 naapertorlugit allanik ingerlatsineq aqputigalugu isertitaqarineqartut.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami imm. 2-mut naleqqiullugu aallaaviuvoq, Inatsisartut nammineerluinnarlutik tapiissutit annertussusiat aalajangersinnaammassuk, tassuunalu tunngaviatigut qitiusumik ilinniarfiit ingerlatsinerannut sinaakktissat aalajangiiffigalugit. Ilutigisaanik tamanna isumaqarpoq, Inatsisartut aalajangersinnaagaat tapiissutit qanoq tunniqassanersut, tamatumunnga ilanngullugu

taxameteri malillugu aaqqissuussinermik taaneqartartumut atatillugu, tamatumunnga ersarinnerusumik piunasaqaatit atugassarititaasullu aningaasanut inatsit aqcutigalugu malittarisassiuqartarput, tak. tamatumunnga tunngatillugu nalinginnaasumik oqaaseqaatini immikkoortoq 2b, pkt. 3.

Aalajangersagaq isumaqarpoq Inatsisartut sirsuut akuersissutigissagaluarpassulluunniit, imaanngimmat ingerlassat apeqputaatillugit aningaasalersuineq atuutilissasoxameteri malillugu aningaasalersuinerujunnartoq ilanngullugu. Tamatumunnga pissutaavoq. aalajangersakkap taamaallaat erseqqissarmagu, Inatsisartut aningaasalersuinermut tunngavissat aningaasanut inatsit aqcutigalugu malittarisassiusagaat. Taamaammat ingerlassat tunngavigalugit aningaasalersuinerujunnartumut tunngatillugu apeqput, naatsorsuutigineqarpoq aatsaat Inatsisartunit 2011-imut aningaasanut inatsisissatut sirsuutip suliarineranut atatillugu aalajangiiffigineqassasoq.

Ilutigisaanik oqaatigineqarsinnaavoq angusaqarnissamut isumaqatigiissutit ukiunik sisamanik sivisussusiligaammata, isumaqatigiissummi piffissami tassani aningaasaliissutissat annertussissaannut naatsorsuutigisat ilaatinneqassammata. Tamatumali aningaasaliisartut aningaasaliisutinik allannguisinnaanerak akornusinnigilaa. Taamaaliortoqassappalli isumaqatigiissutit atuuffiani isumaqatigiissutit angusaqarnissamik piunasaqaataannik, aalajangiinerup malitsigisaanik, naleqqussaasoqartariaqassaaq. Pineqartoq kingulleq sirsuummi angusaqarnissamik isumaqatigiissutit ukiumoortumik naleqqussarnissaannik aalajangersakkamut sanniliqassaaq.

§ 41-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Imm. 1-imut

Sirsuummi § 41, imm.1-imi aningaasanut missingersersuutinik nalunaaruteqarnermi periuserineqartartut atuuttut allaaserineqarput. Siulersuisut missingersersuusiorminni Namminersorlutik Oqartussat sinaakutissatut nalunaarutigisaat ataqqisassavaat. Aammattaaq missingersersuusiorneq pissaaq angusaqarnissamik isumaqatigiissutaasut naapertorlugit. Taakkunani piffissami isumaqatigiissuteqarfiusumi isertitassatut ilimagisat allaaserineqassapput. Naatsorsuutigineqartut tamakkua piviusunngorsinnaanngippata, isumaqatigiissutit angusassaqarnissamik piunasaqaataat naleqqussarneqartariaqarput imaluunniit Inatsisartuniit tapiissutit annertussusaat allanngortinneqartariaqarlutik. ingerlassat annertussissaattut ilimagisaasut attatiinnarneqarnissaat kissaatigineqarpat.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami imm. 2-p siunertaraa qitiusumik ilinniarfinni ilinniartitsinermik suliaqarnerup ingerlassallu allat, taakkununnga ilanngullugit ingerlassat allat assigiiartukkaat tamaasa, missingersersuutitigut avissartinneqarnissaasa

qularnaarnissaat. Tamanna assingusumik naatsorsuutitigut avissartitsinissamik piumasaqaammut sanilliqassaak. sirsuummi § 42, imm. 2. Missingersersuutitigut naatsorsuutitigullu avissaartitsineq, qitiusumik ilinniarfiit ingerlassaasa allat, aallaavittut niuernerpalaartumik ingerlanneqarnissaannik piumasaqaammut sanilliqassaak sirsuummi § 29, imm. 2.

§ 42-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Imm. 1-imut

Sirsuummi § 42, imm. 1-imi sirsuutigineqarpoq, qitiusumik ilinniarfiit Namminersorlutik Oqartussat missingersersuusiornermut, naatsorsuuserinermut naatsorsuutinillu saqqummiinermut aalajangersagaat qaqugukkulluunniit atuuttut maleruassagaat. Tamatumunnga pissutaavoq qitiusumik ilinniarfiit namminersorlutik ingerlagaluarunilluunniit pisortatigoortumik suliffiummata, annerusumik Nunatta karsianit tapiissutitigut aningaasalersorneqartut. Tamatumunnga itisilerutitut sirsuummi § 31-mut oqaaseqaatit innersuqarput.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami imm. 2-mi siunertarineqarpoq qitiusumik ilinniarfiit ilinniartitsinermik ingerlatsinerisa allatigullu ingerlatsinerisa naatsorsuutitigut avissartinneqarnissaasa qularnaarnissaat. Tamanna assingusumik missingersersuutitigut avissartitsinissamik piumasaqaammut sanilliqassaak. sirsuummi § 41, imm. 2. Missingersersuutitigut naatsorsuutitigullu avissaartitsineq, qitiusumik ilinniarfiit ingerlassaasa allat, aallaavittut niuernerpalaartumik ingerlanneqarnissaannik piumasaqaammut sanilliqassaak sirsuummi § 29, imm. 2.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami imm. 3 Naalackersuisut qitiusumik ilinniarfiit assigiinngitsutitigut ingerlassaasa immikkoortinneqarlutik missingersersuusiorneqartarnissaat naatsorsuusiorneqartarnissaallu pillugit malittarisassanik itisilerisunik aalajangersaanissaannut periarfissiivoq.

Imm. 4-mut

Imm. 4-mi sirsuutigineqarpoq, qitiusumik ilinniarfiit sinneqartoorutiminnik imaluunniit amigartoorutiminnik Ilinniartitaanermut Naalackersuisoqarfiup erseqqinnerusumik tunaartarisassaliai naapertorlugit nuusisinnaasut. Tamatumunnga atatillugu naatsorsuutaavoamatut nuussisinnaanissaq aningaasatigut inatsit aqqutigalugu erseqqinnerusunik malittarisassiuqassasoq. Taamaalilluni aalajangersagaq atussappat oqaaseqaasiisoqarnissaa piumasaavossanilu nikingassutsinut akuerineqarsinnaasunut naleqqiullugu annerpaaffissat minnerpaaffissallu allaqqassallutik. Taakku annertussusissat ilinniarfiit

siumoortumik ilisimariissavaat, tassanngaannartumik allannguinerit, ilinniarfinnik piffissamut ungasissumut pilersaarusiorsinnaajunnaartitsisussat, pinngitsoornissaat siunertaralugu. Aalajangersagaq ilinniarfiit annertunerusunik pisinnaatitaaffeqalerlutillu akisussaaffeqalerinut tunngatillugu apeqqutini qitiusumik inissisimavoamaattumillu ilinniarfiit imminnut ingerlatarineranni pingaarutilimmik inissisimalluni.

Imm. 5-imut

Ukiumoortumik naatsorsuutit, tak. imm. 5, Namminersorlutik Oqartussat kukkunersiuisartuinit kukkunersiorneqartarnissaannut patsisaasumut tunngatillugu imm. 1-imut oqaaseqaatit sirsuummilu § 31 innersuutigineqassapput. Tamatuma aammattaaq nassatarissavaa, Namminersorlutik Oqartussat kukkunersiuisui ilinniarfiit naatsorsuutaannik misissuinissaminnut atugassatut, paasissutissanik ilinniarfiup siulersuisuinit toqqaannartumik piniarsinnaammata, taamaattorli ulluinnarni ilimagisariaqarpoq, forstanderip siulersuisut sinnerlugit paasissutissat kissaatigineqartut nassiuttassagai.

Imm. 6-imut

Imm. 6-imi ersseqqissarneqarpoq naatsorsuutit Naalakkersuisunut saqqummiqarnerminni siulersuisunit akuersissutigineqareersimassasut, tamatumalu kingorna Naalakkersuisunut akuersissutigisussanngorlugit saqqummiqassallutik. Ulluinnarni sulinerimi imaappoq naatsorsuutit akuerineqarsimasut pisortatigut suliaasaqarfimmut nassiqaartassasut.

Imm. 7-imut

Naatsorsuutinik tamanut ammasumik saqqummiussinissamut piunasaqaat imm. 7-imi ilanngarpoq, qitiusumik ilinniarfiit ingerlatsinerat tamanit takuneqarsinnaasunnngortillugulu uppersarumallugu.

Kapitali 7

Kapitalip annerusumik imarivai aalajangersakkat peqqussummi atuuttumi kapitali 6-imeersut, pineqarlutik sungiusarluni suliffissanik isumaginnineq sungiusarlunilu suliffinnik akuersineq. Kapitali sirsuummi kapitali 8-mut atatillugu isiginiarneqassaaq, tassanilu salliutillugu pineqarput ilinniartup suliffeqarfiullu akornanni apeqqutinut tunngasut.

§ 43-mut

Aalajangersagaq tassaavoq peqqussummi atuuttumi § 29-mik ingerlatitseqqiineq, qitiusumik ilinniarfinnut tunngatillugu ilanngussaq eqqaassanngikkaanni. Aallarniutigalugu oqaatigineqassaaq, aallaavittut ilinniartup nammineerluni ilinniarfissamik imaluunniit sungiusarluni suliffissamik pissarsinissaq

isumagissammagu, taamatullu suliffeqarfiit namminneq aammattaaq soqutigisarisaripaap leŕlingeŕarnissaminnik ilinniartoŕarnissaminnillu qularnaarinissaq.

Imm. 1-imut

Kisianni aalajangersakkami imm. 1-mi aalajangersarneqarpoŕ ilinniarmiit sungiusarluni suliffissat isumaginissaannut pisussaaffeqartut, taamatullu sungiusarluni suliffissanik pissarsinissamut naleqqiullugu namminneq orniguttassallutik. Ilutigisaanik qitiusumik ilinniarmiit aqutsinikkut aaqqissugaanissaannut sirsuutigineqartumut atatillugu naatsorsuutigineqarpoŕ, annermik qitiusumik ilinniarmiit suliffeqarfinnik oqaloqateqarneq tunuliaqutaralugu, tamatumunnga tunngatillugu annertunerusumik suliniuteqarnissaq ilungersuutigissagaat.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami imm. 2-mi sirsuutigineqarpoŕ Naalakkersuisut nalunaarusiornikkut, ilinniarmiit suliffinnik sungiusarfiusinnaasunik amerlanerusunik pissarsiniarnermi kiisalu pioreersunik atorluaanerunissami suleqatigiinerannut paasisutissinermillu suliaqarnerannut malittarisassanik aalajangersaanisaamut pisinnaatitaaffilerneqassasut. Malittariasassat inuutissarsiutinik ilinniarminnut naleqqiullugu qitiusumik ataatsimiititalianit qitiusumillu ilinniarminnut atatillugu siulersuisunit inassuteqatoqareernerisigut aalajangersarneqassapput.

§ 44-mut

Aalajangersagaq tassaavoq peqqussummi atuuttumi § 30-mik ingerlatitseqqiineq.

Imm. 1-imut

Imm. 1 sirsuummi § 25 imm. 1-imut tunuliaqutsiullugu isiginiarneqassaassani ersippoq, sungiusarluni sulilluni iliniarneq suliffeqarfimmi ataatsimi arlaqartuniluunniit ingerlanneqassasoakkualu qitiusumik ilinniarminni siulersuisunit imaluunnit inuutissarsiutinik ilinniarminni qitiusumik ataatsimiititalianit akuersissutigineqassapput. § 44, imm. 1-imi ersippoq suliffiup sungiusarluni suliffissatut akuersissutiginera pissasoq, suliffiup pineqartup sungiusarluni sulilluni iliniarnermik naammassinissinnaasusaanik nalililineq tunngavigalugu. Tamatumunnga atatillugu naatsorsuutaavoq akuersissuteqarneq pissasoq suliffiup erseqqissumik naliiffiginera aallaavigalugu, tamatumunnga ilanngullugit suliffiup suliarisartagaasa ilinniakkap suussusianut naleqqiqarneri. Tamatuma saniatigut suulluunniit naapertuussinnaasut ilaatittariaqarput. Taamaattoq kingullertut taaneqartoq, suliffeqarfiup iliniarnerup ilaanik ingerlatsisinnaaneranera akuerineqarsinnaananeranut sanilliqaassaaq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami imm. 2-p Naalackersuisut pisinnaatippai, nalunaarutitut ilusilikkamik sungiusarluni suliffissat akuerissutigineqarnissaannut atatillugu suliat pillugit malittarisassanik aalajangersaanissamut. Tamanna pissaaq qitiusumik ataatsimiititaliat ilinniartunut inuutissarsiutinik ilinniarfinnut attuumassuteqartunut naleqqiullugu inassuteqareernerisigut, qitiusumillu ilinniarfiit siulersuisuisa ilinniartunut qitiusumik ilinniarfinnut attuumassuteqartunut naleqqiullugu inassuteqareernerisigut. Aalajangersakkani pineqarsinnaapput suliassat sularinissaannut piffissaliussat, taamatullu nalunaarummi inuutissarsiutuunik ilinniarfinni ilinniartunut naleqqiullugu suliffeqarfinnik akuersinissamut pisinnaatitaaffiup tunniqarnissaa pillugu malittarisassanik aalangersaasoqarsinnaalluni. Aammattaaq malittaavoq, suliat suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsimmi malittarisassat naapertorlugit ingerlanneqarnissaat.

§ 45-mut

Aalajangersagaq tassaavoq peqqussummi atuuttumi § 31-mik allannguinngingajavilluni ingerlatitseqqiineq. Aalajangersagaq isumaqarpoq suliffeqarfiit sungiusarfissatut akuersissutigineqarnerinut tunngatillugu aalajangerit pisortatigut suliassaqarfinnut naammagittaalliuutigineqarsinnaasut, tamannalu aamma atuuppoq inuutissarsiutinik ilinniarfinnut naleqqiullugu aalajangiinernut aamma qitiusumik ilinniarfiit siulersuisuisa aalajangigaannut naleqqiullugu.

Kapitali 8

Soorlu kapitali 7-imut oqaaseqaatini oqaatigineqareersoq kapitalimi matumani ilinniartut pisinnaatitaaffii pisussaaffiilu pineqarput, taamatullu kapitali suliffeqarfiit pisinnaatitaaffii pisussaataaffiilu pillugit aalajangersakkanik imaqarpoq. Kapitalimi ilaatigut pineqarpoq tunngaviusumik inuutissarsiummik ilinniagaq ingerlanneqassappat tamanna pillugu isumaqatigiittoqarsimanissaanik tunngavigisaq. Ilutigisaanik naatsorsuutigisaavoq ilinniartup ilinniarfimmi ilinniarnermi takkuttussaatitaanermut pissuserissaarnissamullu malittarisassat maleruassagai. Aammattaaq kapitalip imarivai akissarsiatigut atorfinitsitaanermilu atugassarititaasut pillugit aalajangersakkat aamma ilinniarnernup sivikillisinnaanera sivitsorsinnaaneralu pillugit malittarisassat. Aammattaaq sumiginnaasoqarnerani pisinnaatitaaffiit pillugit pissutsit ilaat allaaserineqarput, tamatumunnga ilaatilugit atorunnaarsitsinnaanermut periarfissat aamma sulinermi ajutoornissamut sillimmatinut tunngasut. Naggataatigullu Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 33, imm. 3-mi aalajangersagaq atorunnaarpossami inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaatigut ilinniartut inissaqartinnissaat pillugu malittarisassiorsinnaatitaaneq qularnaarneqareerpoamatullu pineqartunut tunngatillugu nalunaarummik atuuttuulersitsisoqarnikuulluni.

§ 46-mut

Aalajangersagaq tassaavoq peqqussummi atuuttumi § 32-imik ingerlatitseqqiineq.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami imm. 1-mi erseqqissarneqarpoq tunngaviusumik inuutissarsiutinik ilinniagaq ingerlanneqassappat lęrlingitut ilinniartinneqarnissamilluunniit ilinniartup aamma suliffeqarfiup ataatsip arlallilluunniit akornanni isumaqatigiittoqarsimanissaanik tunngavigisaq, taamaalilluni ilinniarnepur sungiusarluni sulinertaa aamma ingerlanneqarsinnaaqqullugu. Isumaqatigiissut ilinniarnermut tamarmut atuuttuussaaq. Maluginiarneqassaaq Naalakkersuisut inuutissarsiutinik ilinniartitsinerit lęrlingitut imaluunniit ilinniartinneqarnissamik isumaqatigiissuteqarnissamik piunasaqaatitaqanngitsut akuerisinnaammatigik. Taamaattumik imm. 4-mi ersippoq lęrlingitut ilinniartinneqarnissamilluunniit isumaqatigiissuteqarsimanissaq inuutissarsiutinik ilinniakkanut taakkununga atuutinngitsoq. Aammattaaq ilisimatitsissutigineqassaaaguutit "lęrlingitut isumaqatigiissut" aamma "ilinniartinneqarnissamik isumaqatigiissut" aallaaveqarmata peqqussummi maanna atuuttumi, sulisitsisunit kissaataasoq tunuliaqutaralugu. Kissaatigisami pineqarpoq erseqqissarumaneqarmat lęrlingi sallerpaatillugu suliffeqarfimmut attuumassuteqarmat, taamaalillunilu ilinniartitsinermik aaqquissuussinermut annikinnerusumik attuumassuteqarluni, tamannalu oqaatsip "lęrlingitut isumaqatigiissutip" ersersissagaa naatsorsuutigineqarpoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami imm. 2 suliffeqarfiit arlaqartut ilinniartunik ataatsimik "akuleriisillugit isumaqatigiissutitut" ilusilikkamik isumaqatigiissuteqarsinnaanerisa nassataraa. Tamatuma nassataraa suliffeqarfiit pineqartut tamarmik akisussaaffigimmassuk, ilinniartup ilinniakkaminik naammassinissaa, ilinniakkap assessorissanik ilinniagassartaanut piunasaqaatit naapertorlugit. Tamatumunnga atatillugu isumaqatigiissummi takuneqarsinnaassaaq, suliffeqarfiit suut ilinniarfimmillunilu sungiusarluni suliffimmiinnissat ataasiakkaat isumagissaneraat.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami imm. 3-mi pineqarpoq suliffeqarfiup ilinniartumik suliffeqarfimmi allami inissiigallarnissamik isumaqatigiissuteqarsinnaaneranut periarfissaq, "nammineq suliffiup avataani inissikkallarnissamik isumaqatigiissut" tunngavigalugu. Taamatut pisoqartillugu ilinniartup, sungiusarluni sulinermut pilersaarutini nalinginnaasuni piunasaqaatit naapertorlugit, assessorissatigut ilinniakkaminik naammassinninnissaanut akisussaaffik suliffeqarfimmi ataasiinnarmiippoq. Taanna aallaavittut tassaassaaq suliffeqarfik inissiigallartoq, nammineq suliffiup avataani inissiigallarnissamik aallartitsisuusoq.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkami imm. 4 ilinniakkat tamarmik sungiusarluni sulinermik ilaqtitsinnginnerinut naleqqiullugu isiginiarneqassaaq. Taamaattoqaraluartorli ilinniagaq Naalakkersuisunit akuerineqartussanngussapat, akuersineq pissaaq ilinniartitsinermut pilersaarutit ilinniarfiit nassiusaat tunuliaqutaralugit. Taakkunani erseqqissarneqassaaq, ilinniagaq sungiusarluni sulinermik ilaqanngitsoq, taamatullu tamatumunnga tunuliaqutaasoq nassuiarneqassalluni, tak. sirsuummi § 18, imm. 1. Ilinniakkanut taamaattunut tunngatillugu pissutsit imm. 1- 3-mi eqqaaneqartut malinnissaat soorunami ajornassaaq.

§ 47-mut

Aalajangersagaq tassaavoq peqqussummi atuuttumi § 33-mik ingerlatitseqqiineq.

Imm. 1-imut

Imm. 1-imi allaaserineqarpoq tunngaviumik malittarisassassani pineqarluni ilinniartut ilinniarnermik ingerlatsissagunik ilinniarfiup malittarisassatut aalajangersagai maleruartariaqaraat, soorlu pinngitsoorani takkuttussaataaneq, torersaarnissamik malittarisassat, sulianik tunniussineq il.il. Aammattaaq malittarisassanik taamaattunik unioqqutitsinerit - ilinniakkamut sunniuteqaraluarpalluunniit - ilinniartuunersiuteqarnermut tunngatillugu apeqqutitut sunniuteqarsinnaapput, tassami ilinniartuunersiaqassagaanni piumasaammatt ilinniarnermut peqataanissaq.

Imm. 2-mut

Imm. 2 tassaavoq pisinnaatitaaffiliilluni aalajangersagamannalu malillugu Naalakkersuisut ilinniartunik ilinniarfimmu aggersaanermi periusissat pillugit malittarisassanik - nalunaarutitut ilusilikkanik - aalajangersaasinnaapput. Tamakkualu tassaasinnaapput ilinniariartoqqusilluni aggersaanerit ilusissaat pillugit piumasaqaatit, tamatumunnga ilanngullugit ilinniarfimmiinerup aallartinnissaanut naleqqiullugu pineqartut nassiqarnissaannut piffissaliussat.

§ 48-mut

Aalajangersagaq tassaavoq peqqussummi atuuttumi § 34-mik ingerlatitseqqiineq.

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq tassaavoq pisut imminnut naleqqiunnissaannik tunngaveqarnerup ersersinnera, pineqarluni kinguneqartitsineq aallartinneqassanngitsoq, kinguneqartitsinikkut anguniagarisaq annertunnginnerusunik iliuuseqarnikkut anguneqarsinnaappat. Aammattaaq tunngavigisap nassataaraa, kinguneqartitsineq aallartinneqassanngimmat, kinguneqartitsinerup ilinniartumut ajoqutissaa, ilinniartup unioqqutitsineranut naleqqiullugu naammagineqarsinnaasumik naapertuutinnippat. Taamaattumik ilinniarfiup kinguneqartitsinerit annikinnerusunik sunniisussat

aallaqqaasiuttariaqarpai, ilinniartup ilinniartitsinermut ilaatitaajunnaarsinnginnerani. Ilinniartup aalajangiineq pisortatigut suliassa qarfirmut naammagittaaliutigisinnaavaa, tamatumani aammattaaq qitiusumik ilinniarfimmi ilinniartut pineqarput, tak. sirsuummi § 31, imm. 3. Aammattaaq aalajangersakkami naggatit aappaanni ersippoq, ilinniartitsinermut ilaatitaajunnarnissaq qitiusumik ilinniarfiup imaluunniit inuutissarsiutinik ilinniarfiup ulluinnarni pisortaanit aalajangerneqassasoq. Qitiusumik ilinniarfinni ilinniartunut tunngatillugu natsorsuutigineqarpoq pissusissanik saneqqutsinernut tunngasut siulersuisunit suliarineqartariaqangitsut, tassami suliassat taamaattut ulluinnarni aqutsisuniipput. Taakku aammattaaq tassaapput takkuttussaataaneq pillugu malittarisassanik aamma torersaarnissamik malittarisassanik atortuutitsisut.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi sirsuutigineqarpoq Naalakkersuisut pisinnaatinneqassasut, ilinniartut ilinniartitsinermut atatillugu peqataanerat pillugu malittarisassanik aalangersaanissamut. Tamatumani pineqarsinnaapput takkuttussaataaneq pillugu malittarisassaliorneq, torersaarnissamik malittarisassanik aalajangersaaneq, napparsimalluni peqannginnerup uppersaasernissaa, kinguneqartitsinerit, tamatumunnga ilanngullugit ilinniartitsinermut ilaajunnaartitaaneq, aamma ilaajunnaartitaanerit pillugit suliassat suliarinerat. Tamatumunnga atatillugu naatsorsuutigineqarpoq malittarisassat suliarineqassasut pisut imminnut naleqqiunnissaannik tunngaveqarneq qulaani pineqartoq naapertorlugu.

§ 49-mut

Aalajangersagaq pingaarnerusutigut peqqussummi atuuttumi § 35-mik ingerlatitseqqiineruvossanilu pineqarlutik lęrlingitut isumaqatigiissutinut aamma ilinniartinneqarnissamik isumaqatigiissutinut qitiusumik piumasaqaatit.

Imm. 1-imut

Imm. 1-imi allaaserineqarput lęrlingitut isumaqatigiissuteqarnermi imaluunniit ilinniartinneqarnissamik isumaqatigiissuteqarnermi ilusiliussassanut ersarinnerusumik piumasaqaatit maluginiagassat. Ilutigisaanik oqaatigineqassaaq, isumaqatigiissut immersugassaq atorlugu suliarineqassammat. Immersuiffissaq ilinniartup ilinniarfigisaanut aamma kattuffinnut naapertuuttunut, assersuutigalugu sulisut sulisitsisullu kattuffiitut naapertuuttunut tusarniaassutigineqarsimassaaq, pisortatigullu suliassa qarfirmut akuerineqarsimassalluni.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi oqaatigineqarpoq immersugassami pisortatigut suliassa qarfiup akuersissutigeriigaani allannguisoqassanngitsoq. Tamatumunnga pissutaapput ilinniartumut suliffeqarfimmullu naleqqiullugu inatsisitigut isumannaatsuunissamik siunertarisat.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq tassaavoq peqqussummi atuuttumi § 35, imm. 3-mik ingerlatitseqqiineq. Aalajangersakkap nassataraa, ilinniartuq minnerpaamik aningaasarsianut ilinniartup pisasaanut tunngasunik ilisimatinneqartussaammat, tassami aningaasarsiassat lęrlingitit ilinniartinneqarnissamilluunniit isumaqatigiissummi ersarissumik allaqqasapput.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkami imm. 4-mi sirsuutigineqarpoq Naalackersuisut imm. 1-imi aamma 2-mi piumasagaatit taaneqartut aamma isumaqatigiissutit imarisaat nalunaarsornissaallu pillugit erseqqissaanissamut pisinnaatitaafilerneqarnerat pillugu aalajangersagaq atuuttoq ingerlatiinnarneqassasoq.

§ 50-imut

Aalajangersagaq assigiingitsutigut allannguuteqarluni peqqussummi atuuttumi § 36-
imik ingerlatitseqqiineruvoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq isumaqarpoq, naak ilinniartut sungiusarlutik sulinerminni isumaqatigiissutit malillugit sungiusarluni sulisutut akissarsiaqarsinnaatitaagaluarlutik aammattaaq immikkut tapiutinik taaneqartartunik pissarsinissamut periarfissaqartut, tak. ilinniartuunersiaqarnermut malittarisassat. Tamanna isumaqarpoq, ilinniartuq assersuutigalugu akiliqarluni angalanissamut akuerineqarsinnaasoq, kisiannili ilinniartuunersiaqarani.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi erseqqissaatigineqarpoq ilinniartuunersiat pillugit malittarisassat aammattaaq ilinniartunut ilinniarfimmiittunut atuuttut. Tamanna tunuliaqutaralugu ilinniartuq pissutsit atuuttut aallavigalugit aammattaaq ilinniartursiaqarsinnaavoq, sungiusarluni sulineq ilinniarfimmiinnertut ingerlanneqarmat. Aalajangersagaq aalajangersakkamut atuuttumut naleqqiullugu allanngortinneqarpoq, ilinniartut ilaasa ilinniartuunersiaqarnermut paarlaallugu akissarsiaqarsinnaanerannut pisinnaatitsisoqarnissaa qularnaarumallugu.

§ 51-imut

Aalajangersakkap assingaa peqqussummi atuuttumi § 37.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami imm. 1-ip erseqqissarpaa, isumaqatigiissuteqarnermut tunngasut atorfinitsitsinermit pingaarnerusut tunngavigineqartut. Taamaattorli tamanna ilinniakkap anguniagaasa anguneqartussaanerannut innersuummik naleqqussarneqarpoq. Saniatigut aalajangersakkap ersersippaa, sulinermit inatsisitigut malittarisassat Inatsisartut inatsisaannut akerliunngitsut tamarmik, ilinniartunut inuutissarsiutinik ilinniagaqartunut atuummata, tamatumunnga ilanngullugit sulinermit avatangiisit pillugit inatsisit. Taamaalilluni ilinniartumut tunngatillugu pissutsinik malittarisassionermit aallaaviupput, illuatungeriit akornanni (inter partes) pissutsit, ilinniartup sulisitsisullu akornanni atuuttut.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi erseqqissaatigineqarpoq sungiusarluni sulineq taamaallaat ilinniarnissamik siunertaqassasossuunakkullu qularnaarneqassasoq ilinniartup ilinniakkamut naleqqiullugu ingerlaannaq atorsinnaasunik pisinnaasaqalernissaa. Taamaammatt suliffeqarfiup aatsaat pissutsit immikkorluinnaq ittut pissutigalugit, ilinniartuq ilinniarnermik siunertaqanngitsunik suliaqaqqusinnaavaa. Taamaattoqarpat tamanna taamaallaat pisinnaavoq ilinniakkami anguniakkat anguneqarsinnaappata. Pissutsit imm. 2-mi eqqaaneqartut eqquutsinnagit, ilinniartuq suliaqarneqassappat, ilinniartuq pisut aallaavigalugit qitiusumik ilinniartuq siulersuisuunut maalaaruteqarsinnaavoq, ilinniartuq qitiusumik ilinniartumut attuumassuteqaruni imaluunniit qitiusumik ataatsimiititaliamut, ilinniartuq inuutissarsiutinik ilinniartumut attuumassuteqaruni.

§ 52-imut

Aalajangersagaq pingaarnerusutigut peqqussummi atuuttumi § 38-mik ingerlatitseqqiineruvossunala qitiusumik ilinniartumut ataatsimiititaliaq - inuutissarsiutinik ilinniartumut tunngatillugu - aamma qitiusumik ilinniartumut siulersuisut - qitiusumik ilinniartumut tunngatillugu - pisinnaatinneqarput, inunniit ataasiakkaanut tunngatillugu qinnuteqartup pisinnaasaanik erseqqissumik nalileereernikkut, ilinniakkamik sivikillisaasinnaanermit. Immikkut piginnaariikkat tassaasinnaapput sulinermit misilittagaqarneq imaluunniit ilinniakkatigut immikkut piginnaasaqareerseq, ilinniartup nalinginnaasumik piffissaq ilinniartumut atoraluaruniulluunniit annertunerumik pissarsinavianninneranik nassataqartitsisussat.

Aalajangersagaq sirsuummi § 11, imm. 1, nr. 2-mut sanilliqassaassani erseqqissarneqarpoq Naalakkersuisut ilinniakkat immikkoortuisa ilaannit sivikillisaanneqarsinnaaneq malittarisassiuussinnaagaat. Aammattaaq sirsuummi § 11, imm. 2-mi ersippoq qitiusumik ataatsimiititaliaq imaluunniit qitiusumik ilinniartumut siulersuisut tigussaasutigut aalajangiinissamut pisinnaatitaasut. Taamaalilluni sirsuummi § 11, imm. 1, nr. 2 isiginiarneqassaaq tassaasoq, nalinginnaasumik aalajangersagaq, Naalakkersuisunik periarfissiisoq, inunniit immikkut misilittagalinnut piginnaasalluunniit ilinniakkanik immikkut aqqissuussanik aallartitsinissamut. Aammattaaq Naalakkersuisut § 11, imm. 1, nr. 2 tunngavigalugu inuutissarsiutinik ilinniartitsinermit tamarmut atatillugu

ilinniakkanik sivikillisaanneqarsinnaaneq pillugu malittarisassanik aalajangersaasinnaapput, aalajangersakkamili matumani taamaallaat ilaatinneqarlutik tunngaviusumik inuutissarsiutinik ilinniartitsinerit.

§ 53-imut

Aalajangersagaq pingaarnerusutigut peqqussummi atuuttumi § 39-mik ingerlatitseqqiineruvoq.

Imm. 1-imut

Imm. 1-imi ilinniartup aamma suliffiup akornanni sungiusarluni sulinermik, taamaalillunilu piffissamik ilinniarfimmik tamarmiusumik, sivitsuinissaq pillugu isumaqatigiissuteqarsinnaanermut tunngavissat allaaserineqarput.

Nr. 1

Nr. 1-imi aalajangersarneqarpoq, ilinniarnermik sivitsuineq pisinnaasoq, ilinniartoq napparsimanini pissutigalugu ilinniarnernup tamakkiissup sivissusaata 10 %-ia sinnerlugu peqanngissimappat.

Nr. 2

Nr. 2 taamaallaat atuutissaaq, ilinniartoq ilinniarfimiinnerminik uteqqisariaqalerpat.

Nr. 3

Nr. 3-mi sulinnigiffeqarneq pillugu aalajangersakkamut naleqqiullugu, sulinnigiffeqarnissaq akuerisaappat, sivitsuinissaq isummerfigisariaqarpoq, sulinnigiffeqarnissap ilinniartup suliffeqarfiullu akornanni isumaqatigiissutigineqarneranut ilutigitillugu. Tamatuma saniatigut ilinniarfik sulinnigiffeqarnissap akuersissutigineranut ilaatinneqartariaqarpoamaaliornikkut tamatuma ilinniarnernup ingerlaqqinnissaanut naleqqussarneqarnissaa piareersimaffigineqarniassammat.

Nr. 4

Nr. 4-mi pineqarput ilinniartup piffissap ilaannaani suliffii imaluunniit sulisitsisumik isumaqateqarluni piffissap ilaani sulinnigiffiunngai. Tamatumani assersuutigalugu pineqarsinnaapput timersortartoq, nipilersortartoq imaluunniit ilinniartut allanik sulinnigiffimmini soqutigisaqartut, ilinniartup suliffiullu isumaqatigiinnerisigut ilinniartup peqataaniarluni sulinnigiffeqarfigisai.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq ilinniartup suliffeqarfiullu aallaavittut taamaallaat isumaqatigiissutigisinnaagaat, piffissaq ilinniarfik peqanngiffiup sivisoqataanik sivitsorneqassasoq. Isumaqatigiissummi piffissaq peqanngiffimmit sivisunerusoq pineqarpat, taamatut sivitsuinissamik isumaqatigiissut akuersissutigineqassaaq. Akuersissuteqartussat tassaapput qitiusumik ataatsimiititaliat, ilinniartuq inuutissarsiutinik ilinniarfimmi ilinniartuuppat, aamma qitiusumik ilinniarfiup siulersuisui, ilinniartuq qitiusumik ilinniarfimmi ilinniartuuppat. Tassunga atatillugu ilimagineqarpoq, ilinniarfiit akuutinneqassasut, sivitsuinerup siunissami ilinniarfimmiittarnissanut naleqqussarnissaa siunertaralugu.

Imm. 3-mut

Imm. 3-p malittarisassiuuppa, piffissap ilinniarfiup peqanngissimaneq pissutigalugu sivitsorneranut tunngatillugu ilinniartup suliffeqarfiullu akornanni isumaqatigiissuteqartoqarnerani apeqqutit aalajangiiffiginissaat sumiissanersoq. Suliassat taamaattut qitiusumik ataatsimiititaliamit aalajangiiffigineqartassapput, tamatumani inuutissarsiutinik ilinniarfinni ilinniartut pineqarpata, qitiusumillu ilinniarfiup siulersuisunit, qitiusumik ilinniarfimmi ilinniartut pineqarpata. Taamaattoq qitiusumik ataatsimiititaliap imaluunniit qitiusumik ilinniarfiup suliamut ilanngutitinneqarnissanut piumasarineqarpoq, minnerpaamik illuatungeriit aappaata tamanna pillugu qinnuteqaammik saqqummiussinissaa. Taama pisoqartillugu qitiusumik ataatsimiititaliat imaluunniit qitiusumik ilinniarfiup siulersuisui piffissaq ilinniarfik sivitsorsinnaavaat, piffissamit peqanngiffiusumit sivikinnerusumik sivisunerusumilluunniit.

§ 54-imut

Aalajangersagaq pingaarnerusutigut peqqussummi atuuttumi § 40-mik ingerlatitseqqiineruvoq. Aalajangersagaq periarfissiivoq qitiusumik ataatsimiititaliat imaluunniit qitiusumik ilinniarfimmi siulersuisut immikkorluinnaq - sirsuummilu §§ 52-53-imi pineqanngitsunik - pisoqartillugu, ilinniarnermik sivitsuillutillu sivikilliliisinnaanerannut. Assersuutigalugu pineqarsinnaapput amigartumik piginnaasaqarneq, imaluunniit ilinniartuq inaarutaasumik soraarummeernermini angusinnitsoortoq kingusinnerusukkullu aatsaat soraarummeeqqissinnaasoq. Tamakku saniatigut aamma pineqarsinnaavoq ilinniartuq, ilinniakkap ilaanut naleqqiullugu pisinnaasanik ima takutitsisoq, ilinniartup taakkunanga naammassinninniarnissanut pinngitsaaliarnissaa isumaqanngitsutut nalilerneqarluni. Tamatumani pingaaruteqartumik aalajangiisuussaaq sivitsuineq ilinniakkap ilusaanut naleqqussarnissaa. Tamatigullumi pineqarpoq aalajangersagaq ataatsimut katiteriffiusoq, pisunut tigussaasunut, piffissap ilinniarfiup sivikillinissanut sivitsornissanuunniit periarfissanut taaneqartunut allanut ilaannngitsunut naleqqiullugu atorneqarsinnaasoq.

§ 55-imut

Aalajangersagaq pingaarnerusutigut peqqussummi atuuttumi § 41-mik ingerlatitseqqiineruvossanilu l̥rlingitut ilinniartinneqarnissamillu isumaqatigiissutitut tunngaviusumik periusissat allaaserineqarput.

Imm. 1-imut

Imm. 1-ip nassataraa l̥rlingitut isumaqatigiissut imaluunniit ilinniartinneqarnissamik isumaqatigiissut tassaammat ilinniartup suliffeqarfiullu akornanni inatsisitigut pituttuisumik illuatungeriit akornanni (inter partes) isumannaagasaq aamma atorunnaarsinneqarsinnaanngitsoq.

Imm. 2-mut

Imm. 1-imi atorunnaarsitsisinnaannginneq eqqaaneqartoq imm. 2-mi naleqqussarneqarpoq. Tamatumunnga pissutaavoq sungiusarluni sulinermi qaammatit siulliit pingasut atorunnaarsitsisinnaannginnermut ilaannginnerat, tassanimi illuatungeriit tamarmik isumaqatigiissut siumut nalunaarutigeqqaarnagu atorunnaarsissinnaavaat, qaammatit siulliit pingasut illuatungeriimmik misiliiffiummata. Taamaalilluni piffissaq misiliiffik tassaavoq illuatungeriit imminnut qimerluualaarnissamut aamma atorfinitsitaanerup qaammatinik siullernik pingasunik sivinerussaneranik - taamaalillunilu atorunnaarsinneqarsinnaajunnaassaneranik - nalilersuinissamut periarfissarisaat. Aammattaaq atorunnaarsitsinerujunnartumut atatillugu piumasarineqanngilaq atorunnaarsitsinerup patsisitalersornissaa. Piffissaq misiliiffik qaammatini siullerni pingasuni atuuttussa, ilinniartup suliffimmi sungiusarluni sulilluni aallartinneraniit naatsorsorneqassaaq. Ilinniartup ilinniarfimiinnini pissutigalugu peqannginneri piffissamut misiliiffimmut ilaatinneqassanngillat.

Imm. 3-mut

Imm. 3-mi pineqarpoq piffissamik misiliiffimmik imm. 2-mi taaneqartumik sivitsuineq. Tassani ersippoq ilinniartoq § 53, imm. 1-imi pissutsit taaneqartut pissutigalugit, soorlu napparsimaneq, tapiutaasumik ilinniarneq, sulinnigiffeqarneq, sivikinnerusumik sulineq imalluunniit sulinninneq pissutigalugit piffissap misiliiffiup iluani qaammat ataaseq sinnerlugu peqanngippat, piffissaq misiliiffiusoq ingerlaannartumik peqanngiffiup sivilsoqataanik sivitsorneqassasoq. Imaappoq aalajangersagaq taamaallaat atusaaq peqannginneq piffissap misiliiffiup ilaani pippat, tassalu ilinniartup suliffimmiinerani qaammatit siullit pingasut ingerlaneranni.

§ 56-imut

Aalajangersagaq pingaarnerusutigut peqqussummi atuuttumi § 42-mik ingerlatitseqqiineruvossanilu pineqarput pisussaaffimmik sumiginnaasoqartillugu nalinginnaasumik isumaqatigiissutit pillugit inatsisitigut pisinnaatitaaffiusartut, illuatungeriinnit tamanit atorneqarsinnaasut.

Imm. 1-imut

Nalinginnaasumik isumaqatigiissutit pillugit inatsisiliornermi tunngaviusartooq naapertorlugu, imm. 1-ip nassataraa, illuatungeriit arlaata pisussaaffini annertuumik sumiginnarpagit, aappaata isumaqatigiissummik atorunnaarsitsisinaanera. Tassunga tunngatillugu suut annertuutut isigineqassanersut, pisunik ataasiakkaanik naliliinikkut aalajangerneqartariaqarpoq. Taamaattoq sulisitsisup akissarsititsinissamut pisussaaffimminik sumiginnaanera tamatigut annertuumik sumiginnaanertut isigineqassaaq. Tamatuma saniatigut ilinniartup tunngavissaqanngitsumik annertuumik suliffimmit peqannginnera, taassuma tungaanit annertuumik sumiginnaanertut isigineqarsinnaavoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkani imm. 2 tassaavoq inatsisitigut oqariartaatsit ”eqqunngitsumik piumasarisat” kiisalu ”piumasarisat atuukkunnaartut” tunngavigalugit maleruagassanik aalajangersaanerup ersiutaa. Pissutsinut inunnut ataasiakkaanut atuuttunut naleqqiullugu, erseqqissumik naliliineq aallaavigalugu malittarisassat atortariaqarput. Tamatumunnga atatillugu eqqunngitsumik piumasarisat paasineqassapput tassaasut, pissutsit illuatungeriinni isumaqatigiissummik atorunnaarsitsisup isumaqatigiissummik atsiornermini pioreersutut naatsorsuutigisimasaralui, kingornatigulli taamaangisaannarsimanerat paasineqartut. Taamaattorli ilutigisaanik piumasaavoq, erseqqaarissasoq, atorunnaarsitsisup isumaqatigiissut atsiorsimanaviannikkaluaraa, atsiornermi nalaani pissutsit eqqortut ilisimasimasuugunigit. Tamatumani assersuutigalugu pineqarsinnaavoq, ersarissumik saqqummersoq, sulisitsisup lęrlingitut isumaqatigiissummik atsiornermini aallaavisimagaa, lęrlingi aalajangersimasunik pisinnaasaqartoq, kingornatigulli taamaangitsoq paasinarsisoq. Kisiannili tamatumunnga ilutigitillugu uppersarsineqarsinnaasariaqarpoq, sulisitsisup pissutsit eqqortut ilisimasimasuugunigit isumaqatigiissut atsiorsimanaviannikkaluaraa.

Aalajangersakkap piumasarianut atuukkunnaartunut innersuussinerani pineqarpoq, atugassarisat immikkut ittut, lęrlingitut isumaqatigiissutip imaluunniit ilinniartinneqarnissamik isumaqatigiissutip atsiornerani atuuttut, kingusinnerusukkut allanngornerat. Taamaattorli ilutigisaanik ersarissaaq, atugassarisat pineqartut aalajangiisuusumik sunniuteqarsimasut, isumaqatigiissummik atorunnaarsitsisup isumaqatigiissummik atsiorneranut naleqqiullugu. Tamatumunnga tunngatillugu aalajangiinissaq aammattaaq pisimasumik nalilersuereernermi aalajangiiffigineqartariaqarpoq. Tamatumani assersuutigalugu pineqarsinnaavoq ilinniartup lęrlingitut isumaqatigiissummik atsiugaqareernermi kingorna suliffeqarfiup nutaamik piginnittortaqalerneranik misigisaqartoq, suliffeqarfiup ilusaanik ilinniartup ilinniagaanut naapertuukkunnaartumik allannguisumik. Saniatigut assersuutigineqarsinnaavoq nalinginnaasumik naliliinikkut ersarissisoq ilinniartoq lęrlingitut isumaqatigiissuteqarsimasoq, sulisitsisup suliassat allaaserinerannik tunniussaa naapertorlugu allarlunnarnik pisinnaasaqalertussatut ilimagisaqarluni. Tamatuma kingorna ilinniartoq suliassamut allarlunnarmut nuutsinneqarpoq. Aammattaaq tassani tunngavigineqarsinnaassaaq, suliassat

allaaserinerat tunniqaqqaartoq, ilinniartup l rlingitut isumaqatigiissummik atsiornernanut aalajangiisuusumik pingaaruteqarsimasoq.

Takuneqarsinnaasutut malittarisassamik atuinissamut piumasarineqarpoq, tunngavigisat assigiinngisitsinngitsut aallaavigalugit nassuerutigisariaqartoq, piumasaqaatit eqqunngitsut imaluunniit piumasarisat atuukkunnaartut, l rlingitut ilinniartinneqarnissamilluunniit isumaqatigiissutit atsiornernanut aalajangiisuusimasut. Aammattaaq piumasarisariaqarpoq, isumaqatigiissummik atorunnaarsitsiniartup, naammaginartumik pissuteqarluni pissutsit piviusut isumaqatigiissutit atsiornernani takusinnaasimannikkai, imaluunniit isumaqatigiissuteqarnissamut piumasarisat allannornissaat naammaginartumik pissuteqarluni takusinnaasimannikkai.

Aammattaaq aalajangersagaq illuatungeriit aappaannit tamanilluunniit patsisigineqarsinnaavoq.

Imm. 3-mut

Imm. 3-mi aalajangersarneqarpoq qisuariarnissamut piffissaliussa, illuatungeriit arlaat imm. 1 aamma 2 naapertorlugit sumiginnaasoqartillugu pisinnaatitaaffik atorlugu, l rlingitut ilinniartinneqarnissamilluunniit isumaqatigiissummik atorunnaarsitsiniassapat. Qaammammik ataatsimik qisuariarnissamut piffissaligaaneq imaappoq, isumaqatigiissummik atorunnaarsitsiniartuq atorunnaarsitsinissamut pissutaasumik paasinninnerminiit imaluunniit paasinnittariaqarsimagaluarninnerminiit, kingusinnerpaamik qaammatip ataatsip qaangirani illuatungerisaminut saaffiginnittariaqartoq. Nalinginnaasumik sissuorneq ima paasineqassaassaasoq nalinginnaasumik sissuorneq, assingusunik pisoqartillugu nalinginnaasumik naatsorsuutigisariaqartoq. Tamatumunnga pissutaavoq taamaangippat pineqartoq isigineqassamat eqqunngitsumik piumasaqaatinik akuersaarsimasutut. Piumasaqaatinut atuukkunnaartunut naleqqiullugu piffissaliussa naatsorsorneqassaaq, atorunnaarsitsisup piumasaqaatit allannornernannik paasinninneraniit imaluunniit paasinnissimasariaqaraluarnernaniit.

Imm. 4-mut

Imm. 4-mi erseqqissarneqarpoq ilinniartup tapertaliussaasumik atuarnera, atorunnaarsitsinermut patsisiliqarsinnaanngitsaq, imaappoq tamanna assersuutigalugu atuuppoq, tapertaliussaasumik atuarneq piumasaqaatinut atuukkunnartunut ilaasutut patsisiginiarneqartillugu. Aalajangersagaq atuuppoq atuartitsissutit ataasiakkaat imaluunniit ilinniarfimmiinneq ataaseq amerlanerilluunniit pineqartillugit. Ilinniartuq arlaleriarluni aalajangersimasumik soraarummeernissaminut misilitsinnisaminulluunniit akuerisaanngippat, l rlingitut ilinniartinneqarnissamilluunniit isumaqatigiissutit atorunnaarneranik kinguneqarsinnaavok, sirsuummi § 57.

§ 57-imut

Aalajangersagaq pingaarnerusutigut peqqussummi atuuttumi § 43-mik ingerlatitseqqiineruvoq. Aalajangersagaq ilinniartup § 48-mi pissutsit taaneqartut tunngavigalugit ilinniartitsinermut ilaaitaajunnaarneranut tunngassuteqarpoq, imaappoq takkuttussaaitaanermut torersaarnissamillu malittarisassanik unioqqutitsinerit kingunerisaannik, imaluunniit ilinniartuq marluk sinnerlugit angusinani soraarummeersimappat misilitsissimappalluunniit imaluunniit qitiusumik ataatsimiititaliamit, imaluunniit ilinniartuq qitiusumik ilinniarfimmuq attuumassuteqarpat, qitiusumik ilinniarfiup siulersuisuinit, immikkut akuersissummik tunineqarsinnaanngippat. Taamatut pisoqartillugu l rlingit ilinniarinneqarnissamilluunniit isumaqatigiissut atorunnaassaaq. Aalajangersakkap siunertaraa erseqqissassallugu, l rlingit ilinniarinneqarnissamilluunniit isumaqatigiissutip atorunnaarsinnera pisortatigoortumik suliasat suliarineqassanngitsoq, ilinniarfiup ilinniartuq ilinniartitsinermut ilaatikkunnaarpagu, imaluunniit ilinniartup ilinniarfimmuq ilinniarneq naammassisinnaanngippagu, tassami atorunnaarsitsineq tassaaginnarpoq ilinniartitsinermut ilaajunnaartitaanerup imaluunniit ilinniarfimmuq ilinniarnermik ingerlatsisinnaannginnerup nassatarisaa. Taamaammatt l rlingit ilinniarinneqarnissamilluunniit isumaqatigiissutip atorunnaarnera aalajangiinertut iluseqanngilaq. Akerlianilli ilinniartup ilinniartitsinermut ilaajunnaarsitaanissamik ilinniarfiup aalajangiinera naammagittaalliutigisinnaavaa.

§ 58-imut

Aalajangersagaq ilaatigut peqqussummi atuuttumi § 44-mik ingerlatitseqqiineruvossanilu ilinniartup aamma sungiusarluni suliffiup akornanni isumaqatigiinngissutigineqartut pillugit aalajangiisarnert pineqarput. Aalajangersagaq aammattaaq matuma siuliani, ilinniartup sungiusarluni sulinermut atatillugu suliffeqarfimmuq nalinginnaasumik atasuunera pillugu eqqaaneqartunut, naleqqiullugu isigineqassaaq. Taamaattumik ilinniartup sungiusarlunilu suliffiup akornanni isumaqatigiinngissutit pingaarnerusutigut tassaapput sulinermut tunngasutigut inatsisit naapertorlugit suliasat, assersuutigalugulu tasaanatik pisortat ingerlatsinerat pillugu inatsisiliornermut tunngassuteqartut.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami ersippoq, qitiusumik ataatsimiititaliaq ilinniartup aamma sungiusarluni suliffiup akornanni isumaqatigiinngittoqartillugu aallaqqaammut isumaqatigiissitsiniaqqaassasoq. Taamatut isumaqatigiissitsisoqarsinnaanngippat, qitiusumik ataatsimiititaliaq suliamik aalajangiissaaq. Taamaattoq qitiusumik ataatsimiititaataliap pisinnaatitaanera taamaallaat atuuppoq ilinniartuq inuutissarsiutinik ilinniarfimmuq attuumassuteqarpat.

Imm.2-mut

Sungiusarluni suliffiup ilinniartullu qitiusumik ilinniarfimmuq ilinniartuusup akornanni isumaqatigiissuteqarnermut naleqqiullugu, qitiusumik ataatsimiititaliat suliarisartagaat qitiusumik ilinniarfiup siulersuisuinit isumagineqassapput. Taamaattumik qitiusumik ilinniarfiup siulersuisui taamatut pisoqartillugu

aallaqqaammut ilinniartup suliffeqarfiullu akornanni isumaqatigiisitsiniassapput, illuatungeriilu isumaqatigiisuteqarsinnaanngippata siulersuisut suliamik aalajangiissapput. Qitiusumik ilinniarfiit siulersuisui immikkut ataatsimiititaliamik pilersitsisinnaapput, assersuutigalugu suligallartussatut inissitamik, imaluunniit isumaqatigiinngissutinik taamattunik suliaqartartussanik, aalajangiineq ilanngullugu, pilersitsisinnaallutik. Tamatumani aamma pineqarsinnaavoq, qulaani nalinginnaasuni oqaaseqaatini immikkoortoq 2b, pkt. 9-ip ataani taaneqartoq, aqutsineq pillugu naapittarfik, qitiusumik ilinniarfiit siulersuisuisa pilersissinnaasaat.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami aalajangiqrpoq, isumaqatigiinngissutit akissarsiatigut atorfinitsitaanermilu atugassarititat pillugit apeqqutitut tunngasuuppata, qitiusumik ataatsimiititaliap imaluunniit qitiusumik ilinniarfiup siulersuisuisa aalajangiinerat sulinermi pissutsinut eqqartuussiveqarnikkut aqqissuussinermut saqqummiqarsinnaasvoq, illuatungeriit kattuffimmut ilaasortaappata. Taamaanngippat apeqqut eqqartuussivinnit aalalajangiiffiqartussanngortinneqartariqrpoq.

Imm. 4-mut

Qitiusumik ataatsimiititaliap imaluunniit qitiusumik ilinniarfinni siulersuisuit aalajangiinerat allaffissornikkut oqartussaasumut allamut ingerlateqqinneqarsinnaanngimmat, sungiusarluni suliffiup imaluunniit ilinniartup, qitiusumik ilinniarfiup siulersuisuisa imaluunniit qitiusumik ataatsimiititaliap aalajangiinerisa nassatarisaanik annaasaqaataat pillugit piumasaqaatit, taamaallaat eqqartuussisunut saqqummiqarsinnaapput.

§ 59-imut

Aalajangersagaq ilaatigut peqqussummi atuuttumi § 45-mik ingerlatitseqqiineruvoq.

Imm. 1-imut

Imm. 1-imi aalajangersarneqarpoq ilinniartut ilinniartinneqarnissamik l̥rlingitulluunniit isumaqatigiisuteqarsimasut, sulisilluni ajoqusersinnaanermut sillimmasiisarneq pillugu malittarisassanut ilaasut, tak. Kalaallit Nunaanni sulisilluni ajoqusersinnaanermut isumannaarineq pillugu inatsisip atortuulersinneqarneranik peqqussut nr. 273, 24. april 2001-imeersoq. Tamanna taamaallaat ilinniarfimminnut, ilinniarnernup naammassinissaanut pisariaqartunut atuuppoq. Taama pisoqartillugu ilinniartoq sulisitsisup sulisilluni ajutoorsinnaanermut sillimataanut ilaassaaq.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi ersseqqissarneqarpoq, ilinniartunut atuaatigalutik sungiusartillutik imaluunniit imm. 1-imi taaneqartut avataatigut ilinniarfimmiiitillutik ajoqusertunut,

sulisitsisup sulisilluni ajoqusersinnaanermut sillimmataanut ilaassasut, suliffimmut assingusuni ilinniartitsisoqartillugu ajoqusertoqarsimappat. Ajutoornerit tamakkua Namminersorlutik Oqartussat sulisut ajoqusersinnaanerinit sillimmataanut ilaatinneqarput. Aalajangersagaq manna sirsuummi attatiinneqarpoq, ilinniartut sulisilluni ajoqusersinnaanermut sillimmasiineq pillugu inatsisinut nalinginnaasumik ilaasannimmata, tak. imm. 1-imut oqaaseqaatini peqqussut eqqaaneqartoq.

§ 60-imut

Aalajangersagaq annertigut peqqussummi atuuttumi § 46-mik ingerlatitseqqiineruvossaallunilu ilinniartut suliffeqarfyllu akornanni inatsisitigut pissutsinik Naalakkersuisut malittarisassiussisinnaanerannut pisinnaatitsissut. Tamatumunnga atatillugu pisinnaatitsilluni aalajangersagaq atuuttoq tunngavigalugu nalunarummik pilersitsisoqarnikuunngilaq. Aalajangersagaq takorloorneqarsinnaavoq atorneqartoq, sungiusarluni suliffiup ilinniartullu akornanni isumaqatigiinninnerit pillugit malittarisassanik aalajangersaanissaq siunertaralugu, soorlu ilinniartup sungiusarluni suliffiup torersaarnissamik suliallu suliarinissaannik malittarissaanik maleruassusaatitaanera, sungiusarluni suliffiup sungiusarluni sulineq pillugu oqaaseqaateqartussaataitaanera aamma sulinermi aaqqiagiinnigissuteqartoqarnerani ilinniartup inissisimanera allallu pillugit malittarisassanik.

Kapitali 9

Kapitali 9-mi eqqartorneqartut tassaapput pikkorissarnerit aningaasanut inatsit aqutigalugu aningaasalorneqartut pillugit nalinginnaasumik tunngavissat. Saniatigut kapitalimiipput aalajangersakkat Inatsisartut 2008-mi upernaakkut ataatsimiinneranni inatsimmik allannguinermut atatillugu akuersissutigineqartut, taamatullu atasiakkaatigut ersarissaatissat sirsuutigineqarlutik. Taamaallunilu kapitali annerusumik tassaavoq inatsisinik atuuttunik ingerlatitseqqiineq. Kapitalimi matumani annermik pingaartinneqarpoq maannarniit annertunerusumik suliffissaqartitsiffinni inuutissarsiutinillu ilinniartitsinermut tunngasuni peqataasut allat ilaatinnaasat, suliniuteqarfissanut naleqqiullugu tamatigoornerusunik pisariaqartitsinermillu aqqartumik neqerooruteqartarnissap qularnaarnissaa siunertaralugu. Tassunga atatillugu pikkorissarnerit tapiiffigineqarsinnaasut ingerlannerinit naleqqiullugu sumiineq aallaavigalugu killilersuisoqanngilaq, kisianni naatsorsuutaavoq pikkorissarnerit tapiiffigineqarsinnaasut sallerpaatillugu Kalaallit Nunaanni ingerlanneqartassasut.

Pikkorissaanerit tapiiffigineqarsinnaasut siunertaraat inuutissarsiutinik ilinniartitsinermut tunngasut iluanni inuit eqimattakkaat piukkunnarsarneqarnissaat, taamaangippat pineqartoq inatsisitigut tunngavigisat avataanniilissammat. Inuutissarsiutinik ilinniartitsinermut tunngasut iluanni tapiissarnerup pineqarnerata, Inuussutissarsiutinut ilinniartitaanerit inuussutissarsiutinullu pikkorissartitsisarnerit pillugit Inatsisartut peqqussutaata pissusissamisuuginnartumik malitsigaa, tamannalu sirsuummi allanngortinneqanngilaq. Taamaallunilu Inatsisartut peqqussutaata atuuttup,

kiisalu Sulisoqarnermut akitsuut pillugu Inatsisartut inatsisaata, tapiissutitut aningaasaliissutit akileqqunerini ilaatigut tunngaviusartup, tak. tassani § 2, malitsigaat taamaallaat inuutissarsiutinik ilinniartitsinermit tunngasunut atatillugu pikkorissarnernut tapiisoqarsinnaammat, taamaammallu assersuutigalugu pikkorissarnerit ilinniartitsisunut perorsaasunullu saaffiginnittut inatsisitigut tunngavissat avataanniillutik, tamannalu oqaatigineqareersutut annerusumik peqqussummi atuuttumi malittarisassanik ingerlatitseqqiineruvoq.

Naatsorsuutigineqarpoq nalunaarutitut ilusilerlugu aalajangerneqassasoq, pikkorissarnernut akuerisaasunut tapiissutit pingaarnerusutigut malittarisassatut angalanernut najugaqarnernullu tapiissutitut tunniqartassasut, pikkorissarnermut akiliutinut ullormusianullu tapiissutaanatit. Taamaattoq ilutigisaanik naatsorsuutigineqarpoq nalunaarummi taamaattumi aalajangersarneqassasoq pikkorissarnerni tapiiffigineqarsinnaasuni ilitsersuisut ullormusiaqartinneqarsinnaassasut, ullormusiat sulisitsisunut aningaasartuutaasarmata.

§ 61-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkap Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 47, imm. 1, naggat siulleg assigaa. Aalajangersakkami imm. 1-imi aalajangersarneqarpoq Inatsisartut aalajangertassagaat, inuutissarsiutinik ilinniartitsinermit tunngasut iluanni pikkorissarnerit neqeroorutaasut qanoq annertutigissanersut, aningaasanut inatsimmi aningaasaliissutit immikkoortinneqartut tunngavigalugit. Aalajangersakkap nassatarissavaa, pikkorissaanernut assigiinngitsunut tapiissutit assigiingitsut tapiissutigineqarsinnaassammata. Erseqqinnerusumik malittarisassiuussineq naatsorsuutigineqarpoq nalunaarusiornikkut pissasoq. Tapiisarnermik aaqqissuussinikkut saaffigineqarput sulisut ilinniagaqanngitsut aamma ilinniagaqarsimasut, suliffissaaleqisut ilanngullugit.

Sirsuutigineqarpoq pikkorissaanerit sulisunut ilinniagaqanngitsunut ilinniagaqarsimasu-mullu, taamatullu suliffissaaleqisunut tunngasut, sammitinneqassasut inunnut inuutissarsiutinik ilinniartitsinermit tunngasut iluanni annerpaamik "ilinniagaqarsimasutut" ilinniagalinnut. Tamatumunnga pissutaavoq naatsorsuutigineqarmat, inuutissarsiutigalugu sulisut pineqartut suliffissaqartitsiffiit piumasqaataannik naammassinninnissamut naleqqiullugu, immikkut pisariaqartitsissasut, taamatullu naatsorsuutigineqarluni inuutissarsiutigalugu sulisut allat qaffasinnerusumik ilinniagaqartut nalinginnaasumik aningaasaliissutit allat aqutugalugit periarfissinneqassasut. Tamatumunnga atatillugu inuutissarsiutinik ilinniartitsinermit tunngasut iluanni ilinniarsimasut ilinniarsimanngitsullu pisortatut tunngaviusumik pikkorissarnernut immikkoortukkaarneqartunut peqataaneri tapiiffigineqarsinnaassapput.

Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 47, imm. 1, naggatit aappaat, atorunnaartussatut sirsuutigineqarpossami § 61, imm. 1-imi naggatit siulliata

nassatarereerpaq, namminersorlutik suliffiutillit aammattaaq tapiiffigineqarsinnaanissaat, taakku ilutigisaanik ilinniarsimasuugunik ilinniarsimannigitsuugunilluunniit. Taakku saniatigut aammattaaq aalajangersakkamut pisortat ilaassapput.

Taamaattoq pisortat namminersortullu inuutissarsiutinik ilinniartitsinermut tunngasut iluanni annerpaamik sivikinnerusumik ingerlaqqiffiusumik ilinniagaqartuussapput. Imaappoq ilinniakkat sivikinnerusut ingerlaqqiffiusut, taakkunanilu ilinnialernissamut piumasaqaataasinnaapput pikkorissarnernik naapertuuttunik naammassisaqarsimanissaq.

Pikkorissarnernut tapiiffigineqarsinnaasunut ersarinnerusumik piumasaqaatit, pikkorissarnerit sivisussusaat, tapiiffigineqarnissamut piumasaqaatit, tapiissutinik tunniussineq, tapiissutit annertussusaat allallu ilanngullugit, maannamutut nalunaarutitut ilusilerlugit aalajangersarneqassapput, tak. sirsuummi § 62, imm. 2.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq ilaatigut peqqussummi atuuttumi § 47, imm.1, naggatit aappaannik ingerlatitseqqiineruvoq. Naak tapiissutit taamaallaat angalanernut ineqarnermullu aningaasartuutinik matussutissatut tunniuneqartaraluartut, inuutissarsiutit siuarsarneqarumasut ilaannut atatillugu, maannamutut angalanernut ineqarnermullu tapiissutit qaavatigut aningaasartuutininut allanut aamma tapiissuteqartoqarsinnaavoq. Tamatumani annermik pineqarput pikkorissarnernut akiliutinik matussusiinerit. Salliutillugit pineqarput inuutissarsiutit qaqugukkulluunniit ineriartorfiusussatut nalunaarutigineqartut.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami imm. 3-p assigaa peqqussummi atuuttumi § 47, imm. 2, tassuunalu pingaarnerusumik malittarisassaq ersersinneqarpoosaaq qitiusumik ilinniarfiit imaluunniit inuutissarsiutinik ilinniarfiit suli tassaassasut pikkorissarnernik pineqartunik isumaginnittut. Ilutigisaanik imm. 4-mut innersuussinissaq sirsuutaavoq, qasukkaanissatut sirsuutigineqartup, Inatsisartut inatsisip kingullermik allanngortinneranut atatillugu akuersissutigisaasa nassatarisaanik.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkap Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 47, imm.3 assigaa. Aalajangersagaq Inatsisartunit 2008-mi upernaakkut atulersinneqarpoq, pikkorissarnernut, pineqartup iluani ingerlataqartartunit allanit neqeroorutigineqartunut, tapiinissamut periarfissiinissaq siunertaralugu. Tamakkua tassaasinnaapput pikkorissarnernut Piareersarfinnit imaluunniit pikkorissaasartunit namminersortunit neqeroorutigineqartunut atatillugu tapiissutit. Kingulliullugu taaneqartumut tunngatillugu tassaasinnaapput naqitassanik suliaqarnermut imaluunniit elektronikkimut tunngatillugu pikkorissarnerit, imaluunniit motoorinik ilisimasaqarnermut tunngatillugu pikkorissarnerit il.il. Ilimagineqarpoq

malittarisassanik qasukkaanerup nassatarissagaa ingerlaavassutsip ineriartornerullu annertusinerat, inuutissarsiutinik ilinniartitsinermut tunngasuni pikkorissarnerit pitsaassusaannut atatillugu, tassami matuma kingorna ilimagineqarpoq pikkorissarnerit pisariaqartitsinermik aallaaveqarnerulluni ingerlanneqartalisasut.

Imm. 5-imut

Imm. 5-imi peqqussummi atuuttumi § 47, imm. 3, naggatit aappaat, inuit ataasiakkaat pikkorissartarnerinut tunngasoq, ingerlateqqinneqarpoq. Aalajangersagaq - Qitiusumik Ilinniarfiit Kattuffiata, Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiata aamma ILIK-up tusarniaanermut akissutaat tunuliaqutaralugit - immikkoortinneqarpoq, imm. 5 nutaaq avissaartillugu ikkqarmat. Pikkorissaanernut taakkununga peqataanermut aallaaviungajuppoq, suliffeqarfiit aalajangersimasut pikkorissarnermik taassumanga pisariaqartitsinerat. Ulluinnarni imaattarpoq, suliffeqarfik qitiusumik ilinniarfimmuut saaffiginnittarluni, taassumalu saaffiginnissut pisortatigut suliaqarfiimmuut ingerlateqqittarlugu, tassanilu saaffiginnissut tunuliaqutaralugu suliaq aalajangiiffigineqassaapiiffigineqarunnarneralu akuersissutigineqarluni. Pikkorissaanerit taamaattut tamanut ammasumik neqeroorutigineqarneq ajorput, akuttunngitsumik Kalaallit-Nunaata avataani ingerlanneqartaramik.

Imm. 6-imut

Imm. 6 tassaavoq Inatsisartut Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliaata, Inatsisartut peqqussutaata kingullermik allanngortinneqarneranut atatillugu allannguutissatut sirsuutigisaanik ingerlatitseqqiineq. Aalajangersakkakut erseqqissarneqarpoq sulisut sinnisaannik pikkorissaanerit imaluunnit taakkununga peqataanerit tapiiffigineqarsinnaanngitsut. Tamatumunnga pissutaavoq naatsorsuutigineqanngimmat, pikkorissarnerit taakkua, inuutissarsiutinut aalajangersimasunut imaluunniit nalinginnaasumik inuutissarsornermut naleqqiullugu piukkunnarsagaanissamik piumasaqaatit piviusunngortissagaat.

§ 62-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami imm.1 peqqussummi atuuttumi § 48, imm.1 -mik ingerlatitseqqiineruvoannalu § 61-imut sanilliqassaaq, tassani takuneqarsinnaavoq inuutissarsiutinik ilinniartitsinermut tunngasuni pikkorissarnerit tapiiffigineqartartut. Taamaammatt ilinniarfiit pikkorissarnermi peqataasunit akiliuteqartitsisinnaanerat pisariaqarpoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq tassaavoq peqqussummi atuuttumi § 48, imm. 2-mik aamma § 49-mik ataatsimoortitsineq. Naatsorsuutigineqarpoq nalunaarusiornikkut malittarisassanik aalajangersaasoqassasoq, pikkorissaanernik piginnaasanik

inerisaanissamik, ilinniartitseqqinnerit ilanngullugit, aallaveqarlutik periarfissiisunik. Ilutigisaanik ilimagisaavoq ilanngqassasoq, pikkorissarnernut, inuttut inerikkiartornermik siunertaqartunut tapiinissamut periarfissamanna suliamut atatillugu piginnaangorsarnermut pisariaqartutut nalilerneqarpat. Naatsorsuutigineqarpoq aallaavittut pikkorissarnerit taakku suliffissaaleqisunut iliuusissanik pilersaarutit pinngitsoorani suliarineqartussat tunngavigisasagaat imaluunniit immikkoortukkaartumik piginnaaniviit aallaavigalugit pikkorissaanerit ilagissagaat.

Aningaasatigut inatsimmi immikkoortinneqarsimasut tamakkiisumik atorneqarnissaasa tungaannut tapiiffigineqarnisaq taamaallaat periarfissaqassaaq.

Nalinginnaasumik pikkorissarnermi peqataasut akiliuteqarnissaannut malittariasassanik aalajangersaanerup saniatigut, sirsuutigineqarpoq, Naalakkersuisut tapiissutinik qinnuteqarneq pillugu aalajangersaasinnaanissamut erseqqissumik pisinnaatinneqarnerat ilanngqassasoq, soorlu immersugassat atorlugit qinnuteqartarnissaq pillugu. Immersugassat qularnaassavaat qinnuteqartut paasisutissanik pisariaqartunik tamanik nassitsinissaat, pikkorissarnerit pineqartut tapiiffigineqassanersut erseqqissumik nalilernissaat siunertaralugu, tapiiffigineqarnissamik qinnuteqaatit suliarinissaannut atugassanik.

Saniatigut sirsuutigineqarpoq, pisortatigut suliassaqarfiup akinik aalajangigai malillugit, tapiissutit annertussusissaannik malittarisissiorsinnaanermut pisinnaatitsisoqassasoq, tassuunakkut ajornarunnaassalluni najugaqarnermut aningaasartuutitut tapiissutit aalajangersarnissaat, assersuutigalugu ullormut ataatsimut annertussusiliinertut iluseqartillugu. Tassunga atatillugu ilinniartit pikkorissaanissamut taperneqarnissamik qinnuteqaataat, aamma inuit ataasiakkaat tapiiffigineqarnissamik qinnuteqaataat Kalaallit Nunaata avataani pikkorissarnermi peqataanissamut tunngassuteqartut immikkoortinneqarsinnaapput. Aammattaaq aalajangersakkami pikkorissaanerit tapiiffigineqarsinnaasut siunertaannut tunngatillugu malittarisassanik, tapiiffigineqarnissamut piumasaqaatinik, tapiissutillu annertussusissaannut malittarisassanik aalajangersaanissamut pisinnaatitsineq ilaavoq. Aammattaaq Naalakkersuisut, inunnut ataasiakkaanut pikkorissarnermik taaneqartut pillugit assingusunik malittarisassiorsinnaapput.

Kapitali 10

Kapitali 10-p imarivaa aalajangersagaq ataaseq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi kapitali 9-mit ingerlatiqqinneqartoq. Kingulliullugu taasap, tassalu kapitali 9-p, imarivai aalajangersakkat assigiinngitsut, naammagittaalliorsinnaanerup malittarisassiorneraniit kommunit aningaasalersuinerat pillugu malittarisassanik aalajangersaanermut siammaassimasut. Tassunga atatillugu sirsuutigineqarpoq peqqussummi atuuttumi § 50 atorunnaarsinneqassasossani aalajangersarneqarpoq peqqussut, inatsisitigut maleruagassanut immikkut ittunut allanut naleqqiullugu, appasinnerusumik inissisimasutut isigineqassasoq. Sirsuut aqqutigalugu naatsorsuutigineqarpoq eqaassuseq ima annertutigisoq qularnaarneqassasoq,

assersuutigalugu inuutissarsiutinik ilinniakkat assigiinngitsut imarisaannut naleqqiullugu, aalajangersagaq pineqartoq pisariaarutissalluni.

Saniatigut sirsuutigineqarpoq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 51-imi misileraanermik aaqqissuussinermut pisinnaatitsissut atorunnaarsinneqassasoq. Tamatumunnga tunngavigineqarpoq naatsorsuutigineqarmat sirsuut, naak inuutissarsiutinik ilinniartitsineq nikerartaraluaqisoq, naammaginartumik eqaassuseqartitsissasoq, annermik aqutsinermik aaqqissuussinissatut sirsuutigineqartoq pissutigalugu, tassanimi pisinnaatitsissutit sirsuutigineqartut aallaavigalugit pissutsit immikkut ittut sillimaffiginissaat periarfissinneqarpoq. Aammattaaq paasinarsisimavoq peqqussummi atuuttumi § 51 ulluinnarni atorunnaatoosamaammallu suliniutinik aallanisaanernut tunngavittut atorneqarsimanani. Kiisalu sirsuutigineqarpoq aammattaaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 53 atorunnaassasoosuma naleqqukkunnaarnera pissutigalugu. Tamatumunnga pissutaavoq taamani inuutissarsiutinik ilinniarfiusunut aningaasartuutit avittarneranniit maanna Piareersarfeqarluni aaqqissuussinermut ikaarsaariarneakkua kommuninit ingerlanneqarput, Namminnersorlutik Oqartussat kommunalbestyrelsillu ataasiakkaat akornanni sullissinissamik isumaqatigiissutit tunngavigalugit.

§ 63-imut

Aalajangersagaq tassaavoq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 52-imi pingaarnerusutigut ingerlatitseqqiineq.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami imm. 1-imi ersippoq ilinniartut maalaarutat, tamatumani pineqarsinnaallutik ilinniarfiup ilinniartumut kinguneqartitsinera assersuutigalugu ilinniartitsinermut ilaajunnaartitsinikkut, imaluunniit ilinniartumit ilinniarnermi sivitsornera sivikkillineraluunniit pillugit aalajangiinermik maalaarutit, Naalackersuisunut saqqummiqarsinnaasut. Suleriaaseq naapertorlugu imaappoq pisortatigut suliaasaqarfimmut naapertuuttumut ingerlatinneqassasut. Tamatuma saniatigut assersuutigalugu sungiusarluni suliffissatut akuerineqanngitsoornek. § 45, pillugu maalaarutit aammattaaq pisortatigut suliaasaqarfimmut naapertuuttumut saqqummiqarsinnaapput.

Sirsuummi § 31, imm. 2-mut aamma § 58-imut innersuussutit siunertaraat erseqqissassallugu, maalaarsinnaatitaanermut ilaanngimmata qitiusumik ilinniarfiup ingerlatsinertik pillugu aalajangiineri aamma qitiusumik ataatsimiititaliat kiisalu qitiusumik ilinniarfiit siulersuisuisa ilinniartup sungiusarlunilu suliffiup akornanni aaqqiagiinngissutaat pillugit aalajangiineri.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi sirsuutigineqarpoq Naalackersuisut peqqussummi atuuttumi § 52, imm. 2 assingalugu, nalunaarutitut ilusilerlugu, maalaarfiusartussat pillugit malittarisassanik

aalajangersaanissamut pisinnaatitaaffilerneqassasut, taamatullu maalaaruteqarsinnaanerup killiliiffiginissaa maalaarnermilu periusissat pillugit aalajangersaasoqarsinnaavoq. Aalajangersagaq atorneqarsinnaavoq maalaarfiusartusaanik pilersitsinermut. maalarutiniq suliaqarlutillu taakku pillugit allaffissornikkut inaarutaasumik aalajangiisartussanik.

Kapitali 11

Kapitalimi pineqarput piffissaq atuuttuulorfissaq aamma ingerlatsinikkut malittarisassanik atorunnaarsitsineamatullu ikaarsaariarnermi malittarisassat ilanngqarnissaat sirsuutigineqarluni.

§ 64-imut

Imm. 1-mut

Imm. 1-imi sirsuutigineqarpoq Inatsisartut inatsisissaat 1. januar 2011 atortussanngortin-neqassasoamaalillunilu Inuussutissarsiutinut ilinniartitaanerit inuussutissarsiutinullu pikkorissartitsisarnerit pillugit Inatsisartut peqqussutaat maanna atuuttoq atorunnaassasoq. Piffissaliussaq naleqqussarneqarpoq, maanna qitiusumik ataatsimiititaliaasut aqutsinermik aqqissuussinerup nutaap atuutlernissaanut suliniutinik pisariaqartunik piviusunngortitsinissaq siunertaralugu piareersarnissaannut, tak. nalinginnaasumik oqaaseqaatit ataanni immikkoortoq 2b, pkt. 8.

Qitiusumik ataatsimiititaliat, qitiusumik ilinniartinnut tunngatillugu, 2010-p naanissaata tungaanut ingerlanissaat naatsorsuutigineqarpoq. Aammattaaq piffissaliinerup periarfississavaa, allaffissornikkut maleruaqqusanik inatsimmut atasunik arlaqartunik suliaqarnissaq piviusunngortitsinissarlu.

Aammattaaq sirsuutigineqarpoq Imarsiornermik ilinniartitaanerit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi kapitali 2 atorunnaarsinneqassasoq, tassami kapitalip imarsiornermik ilinniartit taakkunanilu ilinniakkat aqqarnerinut malittarisassat aalajangersarpari. Matuma kingorna sirsuummi aalajangersakkat, Imarsiornermik ilinniartitaanerit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni aalajangersakkanut allanut naapertuuttussapput.

Imm. 2-mut

Aallaqqaammut siunertaagaluarpoq sirsuutigineqassasoq Qitiusumik ilinniartit aqqarnerat pillugu Namminersorerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 29, 5. november 1998-imeersoq qitiusumik ilinniartinnut naleqqiullugu atorunnaarsinneqassasoq. Tamatumunnga patsisaavoq nalunaarummi aalajangersakkat, inatsisitigut atugassarititanut sirsuutip pilersinniagaanut naapertuutinngimmata, taamatullu nalunaarummi pissutsit eqqaaneqartut sirsuummi malittarisassiuqarmata. Kisianni taamatut nalunaarummik ilaannakortumik

atorunnaarsitsinerup, nalunaarutip allannortinnera assigissagaa naatsorsuutigineqarpoq tamannalu Namminersorlutik Oqartussat malittarisassaliornermut tunaartarisaannut atuuttunut naapertuutinngilaq. Taamaattumik nalunaarutip atuukkallarnissaa naatsorsuutigineqarpoamaattorli taamaallaat inuutissarsiutinik ilinniarfinnut naleqqiullugu, tak. § 3, imm. 2, tassami Inatsisartut inatsisaat manna pingaernerulluni salliujuassaaamaalillunilu qitiusumik ilinniarfinnut atuutissalluni, tak. inatsisit pingaernerullutik inissimasut pillugit tunngavik (lex superior). Kisiannili siunertarineqarpoq, sirsuut akuerineqassapat, piaartumik nutaamik nalunaarusiortoqassasoq, nalunaarummik pineqartumik piumasarisasut naapertorlugut atorunnaarsitsisumik. Aammattaaq sirsuutigineqarpoq Siammasissumik Tunngaviusumik Ilinniartitaanermi (S.T.I.) ilinniartussat tiguneqartarneri pillugit Namminersornerullutik Oqartussat Nalunaarutaat nr. 1, 9. januar 1990-imeersoq atorunnaarsinneqassasoq. Tamaatumunnga patsisaavoq sumiiffinni ataasiakkaani inuutissarsiutinik ilinniarsiit atorunnaarnerisigut nalunaarutip naapertuukkunnaarnera.

§ 65-imut

Sirsuutigineqassaaq qitiusumik ilinniarsiit siulersuisuisa sirsuummi § 35, imm. 5 tunngavigalugu qitiusumik ilinniarsiit forständeriini atorfinitsitsinnaatitaanerat soraarsitsinnaatitaanerallu, forständerinut Inatsisartut inatsisaata atuutilersinneqarnerani ilinniarsiit pineqartuni forständeritut atorfeqartunut naleqqiullugu atuutissanngitsoq. Tamatumunnga patsisaavoq pissutsit pinngitsaaliinikkut arsaarinninnermut eqqaanartut pinngitsoorumaneqarmata, tassami taamaangippat sirsuummi § 35, imm. 5 atorfinnik atorunnaarsitsinernut sanniliuuneqarsinnaassammat.